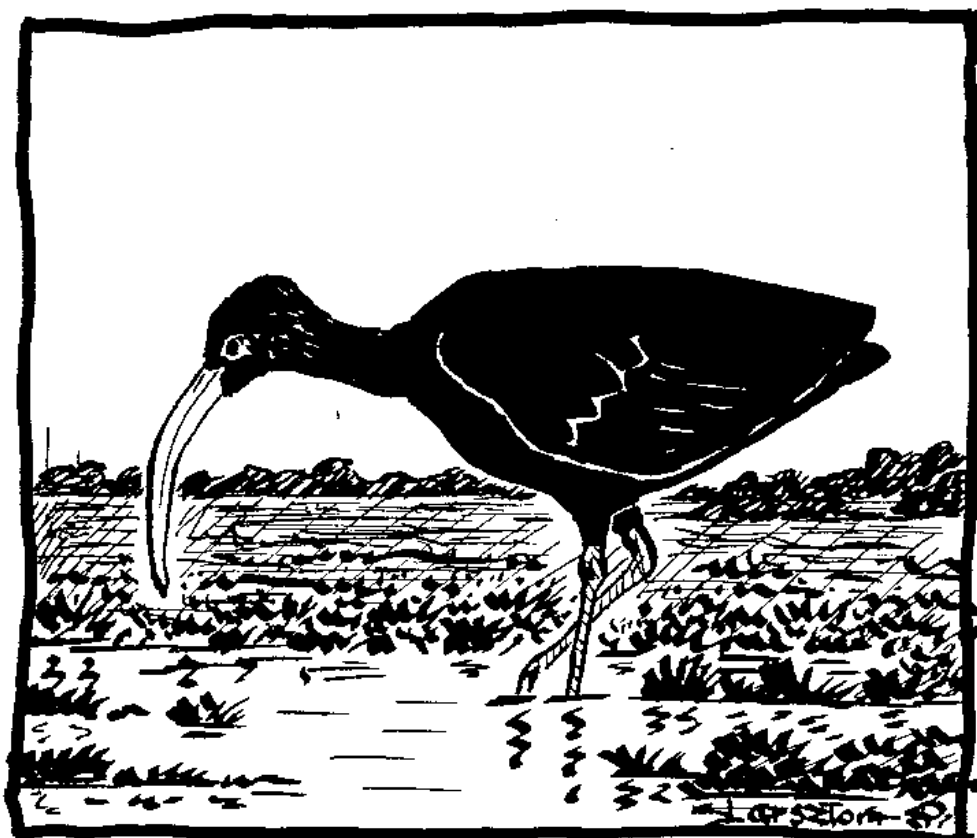

Fugle i Århus amt 1994

SORT IBIS , TJÆRBY ENGE 30.10.94

DOF - ÅRHUS AMT

FUGLE I ÅRHUS AMT 1994**ISSN 0904-1346**

Udgivet af: Dansk Ornitologisk Forening
 Lokalfdelingen i Århus amt
 Gjellerupvej 111, 8220 Brabrand,
 Gir.nr.: 5 51 09 61

Medarbejdere ved rapporten: Torben Quist Andersen, Jørgen S. Christensen, Henning Ettrup, Carsten Høeg, Ole Jensen, Lars P. Johansson, Johnny Kahlert, Jens Kirkeby, Peter Lange, Arne Bo Larsen, Jørgen Terp Laursen, Jørgen Lodberg, Anders H. Madsen, Jørgen Pagter, Jørn Ø. Pedersen, Birger Rasmussen.

Redaktion: Henning Ettrup (ansv., layout), Peter Lange.

Illustrationer: Klaus Mortensen (fotos), Berit Lanther, Lars Tom-Petersen (forside).

Oplag: 180.

Pris: 75.00 kr. (incl. forsendelse).

Indledning	2
Artsbehandling	3
Sjældne fugle	3
Retningslinier for indsendere	3
Vejret	4
Lommer	5
Lappedykkere	6
Stormfugle m.m	8
Årefodede	9
Storkefugle	10
Andefugle	13
Høgefugle	29
Falke	33
Hønsfugle	36
Tranefugle	37
Vademågefugle	38
Duefugle	60
Gøgefugle	61
Ugler	62
Natravne	62
Skrigfugle	63
Spætter	63
Spurvefugle	64
Dyr i Århus amt	101
Rettelser/Litteratur	105
Indeks	106
Forkortelser	108
Medarbejdere	109
Bidragydere	110

Henvendelse til redaktionen kan ske til foreningens adresse, eller til: Peter Lange, tlf. 8695 0341 eller Henning Ettrup, tlf 8694 9606.

INDLEDNING

Dette er den 8. årgang af **Fugle i Århus amt** og den 23. årgang af **lokalrapporter** fra Århus amt.

Rapporten følger i artsbearbejdningen og omfang samme læst som de senere årgange.

Den ornitologiske aktivitet i amtet har i 1994 - som det også var tilfældet sidste år - været stor takket være DOF's store projekt: **Fuglenes Danmark**. Lokalrapporten har igen fået stillet alt det indsamlede materiale til rådighed, hvilket har givet en stor og god geografisk spredning på materialet. For mange af vore ynglefugle ses en langt bedre dækning af yngleforekomsten, hvis 1993 og 1994 sammenholdes, end det tidligere er set.

Aktiviteten på vore træklokaliteter har været af varierende størrelse. Ved Gjerrild Nordstrand og Moesgård Strand har aktiviteten, målt som antal dage med obs., været som i 1993. Arve Jensen og Maj-Britt Thygesen har i denne sæson tilbragt hele foråret på landets nok mest øde træksted: Totten på Anholt, og vi har herfra fået materialet med årets ringmærkning og trækobservationer.

Dækningen på de tre træklokaliteter er væsentlig at have in mente, når årets træktotaler skal vurderes og kommenteres. Vi mangler nu bare at få organiseret efterårsobservationer på træksteder som Helgenæs, Øer, Lushage og lignende steder, for at få en idé om efterårets trækmønster.

Og så skulle der være gjort et par førstegangsobs for Danmark: Isabellatornskade og Vandredrossel. Det er vist mange år siden, der er gjort to af slagsen i amtet!

Vejret i 1994 bød på en usædvanlig varm og tør sommer, mens foråret efter en god start i april blev vådt og koldt. Vinteren faldt i månedsskiftet februar/marts med større mængder sne end vi efterhånden er vant til. Hvilket præg det har sat på fugleåret 1994, kan du læse om i rapporten.

Her fra redaktionen vil vi gerne sige tak til alle vore bidragydere, uden hvis iver og aktivitet denne rapport ikke var blevet til. Også en tak til alle medarbejderne i rapportgruppen.

Tilbage er blot at ønske alle en god læselyst.

Redaktionen v. Henning Ettrup.

Indledning

ARTSBEHANDLINGEN

De enkelte arter er søgt behandlet efter følgende skabelon:
(Vedr. SJÆLDNE FUGLE - se nedenfor)

1. Præsentation af arten: Dansk og latinsk navn (systematik og navngivning efter K. M. "Danmarks fugle - en oversigt" (Olsen 1992), samt artens nummer til brug ved databasebearbejdningen.
2. Kortfattet kommentar til artens forekomst det forløbne år. Kun udtalte ændringer/afvigelser, f.eks. store/små eller tidlige/sene forekomster, i forhold til det "normale", kommenteres.
3. Yngleforekomst. Herunder også sommerfund og lign., som tyder på yngel, samt sommerfund af arter, der normalt ikke ses i området i sommerperioden.
4. Trækforekomst. Her omtales hhv. forårs- og efterårstræk, dvs. første- og sidsteforekomster, samt større antal af både rastende og trækkende fugle, evt. summeret op pr. lokalitet.
5. Vinterforekomst. Vinterfund af arter, som normalt ikke forekommer i vinterperioden, samt en beskrivelse af vinterforekomsten hos de øvrige arter.
6. Præsentation af grundmaterialet, bestående af årstotal (= summen af månedssummerne + udaterede observationer, frasorteret dobbeltobs), antal indsendere af arten, antal observationer af arten (her oftest: antal udfyldte linjer på skemaerne), samt ved visse arter antallet af forskellige lokalteter, hvorfra arten er observeret. Til sidst en månedsfordeling over alle de daterede obs., frasorteret dobbeltobs.

Bemærkning til ovenstående:

Månedsfordelinger og totaler er forsøgt udarbejdet gennem en frasortering af dobbeltobservationer, dvs. når to eller flere personer har indsendt observationer fra samme lokalitet den samme dag, bruges kun den største observation ved såvel træk- som rasteforekomster. Ved trækobservationer tages dog hensyn til optællings-tidspunktet, hvis dette er oplyst. Denne proces giver ikke de store problemer ved primære trækobs, fåtallige og sjældne arter, men en del problemer ved f.eks. rastende ande- og vadefugle, hvor det kan være svært at afgøre, hvor stor udskiftning der er i flokkene. På længere sigt håber vi dog, at en ensartet behandling vil give et mere tydeligt billede af arternes forekomst, samt et bedre sammenligningsgrundlag i forhold til andre områder og tidligere år.

Heller ikke i år har det været muligt at bringe samtlige indsendte observationer i rapporten. Dette er et glædeligt problem, opstået pga. en stadig stigning i indrapporteringen, men det skal hermed fastslås, at alt indsendt materiale er anvendt ved ARTSBEHANDLINGEN. Det er den enkelte redaktør, der står for prioriteringen m.h.t. teksten, og hvad der er relevant at nævne i afsnittet.

SJÆLDNE FUGLE

Observationer af sjældne fugle skal godkendes af SU: Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenhedsudvalg, før en offentliggørelse finder sted. I Fugle i Århus amt bearbejdes SU-arterne efter følgende procedure: Godkendte obs. bringes på deres rette plads i artsgennemgangen med alle oplysninger. Observationer, som er beskrevet, men endnu ikke færdigbehandlet bringes også i artsgennemgangen, men uden nøjagtig dato og observatørinitial, med mindre særlige forhold gør sig gældende. Det samme gælder ubeskrevne fund, mens forkastede fund nævnes ikke i rapporten. Det skal her kraftigt opfordres til, at man straks efter en usædvanlig obsindsender beskrivelse til SU. Rapportgruppen står gerne til rådighed med vejledning o.l.

RETNINGSLINIER FOR INDSENDELSE AF MATERIALE

Alle iagttagelser modtages med glæde, også af de almindelige arter. Er dette uoverkommeligt, er vi især interesseret i: ynglefund/obs. der tyder på yngel af alle arter, ynglefugleoptællinger og optællinger af områder

iøvrigt, de tre første og tre sidste obs. af trækfuglene og alle optællinger af trækkende og rastende fugle. Husk tidspunkt ved trækiagttagelser og obs. af sjældne fugle, flokke m.m. Notér også gerne evt. medobservationer, samt oplysninger om vejr og lign. Vedr. stednavne: brug venligst kun stednavne, som kan genfindes på Geodætisk Instituts kort 1:100.000 (kortbogen). Ved omtale af mindre lokaliteter bør man tillige henvise til nærmeste større lokalitet. Når du indsender dine observationer, bedes du bruge vore indberetningsskemaer. Man kan frit vælge mellem et artsskema (A5-str.) eller lokalitetsskemaer. Førstnævnte f.eks. til spredte obs, strøbs og træk, sidstnævnte anbefaler vi, når der er tale om mange, og grundige optællinger især af rastende- og ynglefugle fra den/de samme lokaliteter. Husk navn + adresse på hvert skema. Har du fået tildelt et initial af rapportgruppen, er det dog i orden kun at anføre dette. Brug venligst ikke selvkomponerede initialer og forkortelser på skemaerne! Se listen over anvendte forkortelser bag i rapporten. Indsend kun reelle observationer, ikke skøn over f.eks. ynglebestande eller rasttotaler (dem skal vi nok selv lave under bearbejdningen!) med mindre der gøres tydeligt opmærksom herpå, og alle obs skal være relaterede til en dato. Dette af hensyn til EDB-behandlingen af observationerne, idet vi ikke kan indtaste udaterede obs. i databasen.

DET INDKOMNE MATERIALE

Det indkomne materiale indtastes i DOF's database over fugleobservationer og opbevares af rapportgruppen. Herved fremstår efterhånden et enestående kildemateriale over fuglelivet i Århus amt, som foreningens medlemmer kan anvende ved at rette henvendelse til rapportgruppen. For enkelte sårbare arters vedkommende må man dog regne med en form for klausulering af materialet. Materialet anvendes også ved udarbejdelsen af den landsdækkende årsrapport, som trykkes med jævne mellemrum i rapporter eller DOFT.

INDRAPPORTERING AF PATTEDYR, KRYBDYR & PADDER

Rapportgruppen indsamler også observationer af Pattedyr, Krybdyr og Padder fra Århus amt. De indkomne observationer videregives til Jørgen Terp Laursen, Brabrand, som opbevarer og behandler observationerne. En kort oversigt over det indkomne materiale bringes her i rapporten, hvorimod mere omfattende bearbejdnings bringes i Østjysk Biologisk Forenings blad GEJRFUGLEN. Du kan læse nærmere om, hvilke arter og observationer som specielt bør indsendes i afsnittet om Pattedyr, Krybdyr og Padder. Observationerne skemaføres og indsendes, sammen med fugleobservationerne, til rapportgruppen.

VEJRET OG FUGLENE 1994.

Efter snefald i juledagene i 1993, startede 1994 med mildt vejr, som holdt sig helt hen til slutningen af februar, hvor det så atter satte ind med sne og frost. Specielt i den nordlige del af Århus Amt faldt der endog store mængder sne, som blev liggende henover månedsskiftet februar/marts. Vinteren 1993/94 taget som helhed var dog meget tæt på det normale hvad angår temperaturen, og ud fra det indsendte materiale syntes det ikke som om fuglene er blevet påvirket i nævneværdig grad af vintervejret. Derimod havde den gode frøsætningen i nåleskoven positiv indflydelse på nogle af de frøædende arter, således blev der især set mange små korsnæb i begyndelsen af året. Hen mod slutningen af april slog varmen for alvor igennem og helt indtil midten af maj var vejret præget af lun luft, der trængte sig på fra sydøst. I slutningen af maj slog vejret om igen og blev ganske kølig og denne vejrtype med regn og blæst fra vest fortsatte helt hen til efter Skt. hans. Herefter blev vejret næsten helt sydlandsk med sommerdage og tropenætter, og juli 1994 blev faktisk den varmeste måned nogensinde målt med en gennemsnitstemperatur på nær de 20 grader. I august kom vi dog tilbage til mere temperede tilstande og efteråret forløb ganske normalt. Efterårsvejret fortsatte ind i november og december, der således blev ganske milde (kilde: DMI).

Lommer

Rødstrubet Lom (Gavia stellata) 00020

Næsten en fordobling i forhold til sidste år har bragt årstotalen op på 61 fugle, hvilket gør året ganske godt. Der er i år set væsentligt flere trækkende fugle og mere end 78% af alle fugle er set ved **Fornæs, Kysing Næs** eller **Samsø**.

Indlandsobs: 15/1 1 ad vinterdr. **Sminge Sø (CHØ)**, sås også 11/12-93, 21/3 1 ad vinterdr. **Brassø (JCN)** fuglen blev taget i pleje hos Aqua i Silkeborg, hvor den døde 24/3. Det er ikke utænkligt, at der har været tale om det samme individ.

1. halvår: Største obs blev 15/1 4 N **Kalsemade (TBR)**, 20/2 3 **Vester Hedekrog (SDY)** og 20/3 4 **Besser Rev (SDY)**. De sidste fugle i foråret sås i april, 10/4 1 **Vester Hedekrog (SDY)** og 20/4 1 **Randers Fjord (AJA)**.

2. halvår: Flest fugle sås 18/9 7, hvilket samtidigt var de første i efteråret, 22/10 9 og 5/11 7 alle **Kysing Næs (OGJ)**. Der sås 12 trækkende fugle flest 25/11 4 N **Kalsemade (TBR)**.

Total: 61 Antal indsendere: 14 Antal observationer: 24

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
5	3	6	2	0	0	0	0	7	13	24	1

Smålom sp. (Gavia stellata/G. arctica) 00025

Et rimeligt år, selvom årstotalen er mindre end sidste års største obs! Ikke uventet dominerer **Fornæs**, idet 90% af alle fuglene er set her.

1. halvår: 20/1-22/5 i alt 12, med max 27/3 4 Ø **Gjerrild Nordstrand (JPA,LTP)** og sidste obs 22/5 1 **Hjelm (DOF)**.

2. halvår: 30/8-24/12 ses 188 fugle, og flest 19/9 27 N (HLL), 1/10 23 N + 1 S (HLL) og 21/11 18 N + 11 S (HLL,JLY) alle obs fra **Fornæs**.

Total: 200 Antal indsendere: 11 Antal observationer: 31

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	0	6	1	1	0	0	1	28	70	80	9

Sortstrubet Lom (Gavia arctica) 00030

Efter et dårligt år i 1993 blev der set pænt mange sortstrubede lommer i 1994. Også i år var der to sommerfund, og desuden var der en stor obs.

19 fugle sås i 1. halvår: 11+19/4 1 ad sommerdr. trk **Totten, Anholt (MBT,AJE)**, 16/4 7 **Nordby Bugt, Samsø (LEB)**, 24/4 1 Ø **Helgenæs (JTL)**, 1/5 1 **Totten, Anholt (HET,MBT,AJE)**, 15/5 6 **Totten, Anholt (MBT,AJE)**, 9-12/6 1 imm rst **Lushage, Samsø (SDY)** og 15/6 1 2K rst **Totten, Anholt (MBT,AJE)**.

37 fugle sås i 2. halvår: De første sås 27+28/8 3 Øster **Hedekrog (SDY)**. Obs over 2 fugle: 18/9 14 trk **Fornæs (JSP)**, 6/11 1 S + 2 N **Fornæs (JRP)** + 3 **Kysing Næs (SSK,OGJ)**, 11/11 3 **Ebeltoft Vig (JSP)** og 21/11 3 N **Fornæs (JLY)**.

Total: 56 Antal indsendere: 13 Antal observationer: 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	8	1	1	0	3	16	1	14	3

Islom (*Gavia immer*) 00040

Igen i år er der to obs af Islom, og ikke uventet er de set ved **Kysing Næs** og **Fornæs**. Islommen har nu optrådt næsten årligt i amtet siden 1985, dog med smuttere i 1987 og 1990.

Årets obs: 30/10 1 sommerdr. NØ **Kysing Næs** (OGJ) og 18/11 1 ad vinterdr. N **Fornæs** (RD).

Storlom sp. (*Gavia immer*/*G. adamsii*) 00045

Også i 1994 sås en ubestemt storlom på Samsø: 17/9 1 rst **Besser Rev** (SDY).

Lom sp. (*Gavia* sp.) 00049

3 fugle fra 2 lokaliteter: 12/11 2 **Fornæs** (CSS) og 25/11 1 N **Kysing Næs** (HP).

Hvidnæbbet Lom (*Gavia adamsii*) 00050

To obs fra **Fornæs** der siden 1991 har leveret 6 ud af 7 Hvidnæbbede lommer set i amtet.

Årets obs: 18/11 1 ad vinterdr. N og 25/11 1 1K S **Fornæs** (begge RD).

Lille Lappedykker (*Tachybaptus ruficollis*) 00070

Fra 97 lokaliteter med Lille lappedykker er der kun indsendt ialt 284 observationer af 908 fugle - en nedgang i antal fugle på 30% i forhold til 1993. Langt de fleste iagttagelser fra yngletiden er fra lokaliteter med 1-2 adulte fugle. Fra yngletiden nævnes maksimale tal for alle lokaliteter med mindst 4 fugle.

Yngletid (april-juni): 7/5 5 ad **Mossø** (JKI/AMT), 7/5 10 **Knudsø** (VKJ), 11/4 5 **Brabrand Sø** vestende (OL), 11/4 4 **Dødeå, v. Brabrand Sø** (OL). Dununger: Den første sås 3/6 i **Lyngsø** (JCN), de seneste var 21/8 et par med 3 i **Troldkær** (PLA).

Fældelokaliteter (aug-sep): 16/8 31 **Mossø** (JKI/AMT), 20/9 54 **Norsminde Fjord** vestende (OL).

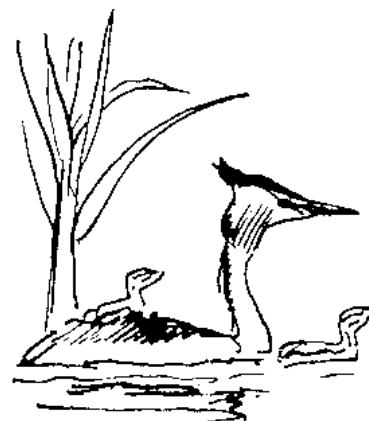
Vinterflokke (jan-feb/nov-dec): 15/1 12 **Mariager Fjord** (ELS), 29/1-21/3 14-16 **Brabrand Sø** (AJA), 18/2 19 **Åkrogen, Skæring** (AJA), 5/11 12 **Norsminde Fjord** (IZN), 20/11 17 Enge vest for **Grenå** (JSI), 17/12 6 **Vosnæs Pynt** (PEH).

Total: 908 Antal indsendere: 55 Antal observationer: 284

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
80	126	82	59	63	16	48	71	122	132	72	37

Toppet Lappedykker (*Podiceps cristatus*) 00090

Bestanden øger tilsyneladende fortsat i det øst-midtjyske. Fra 95 søer og kystlokaliteter med Toppet lappedykker er der indsendt ialt 816 obs. af 23.387 fugle - i snit godt 26 fugle pr. obs. I forhold til 1993 er det en stigning på 12 % flere obs og 37% flere fugle. Søerne var islagte til ind i marts, hvilket kan aflæses på marts-totalen på kun 186 fugle, der i det lune forår i 1993 var på 1.079. Bestandene angives ved det iagttagne antal individer. Nedenfor nævnes sæsonvis største tal fra lokaliteter med over 20 fugle. Sammen med fædeflokkene i aug-sept ligger der normalt også, lokale sent ynglende fugle med deres unger.

Lappedykkere

Yngletid: 28/7 30 **Mørke Kær** (PLA), 7/4 112 **Fussing Sø** (BRA), 15/5 50 **Grund Fjord** (FFA), 9/7 30 **Udbyover Sø** (TNI), 7/5 27 ad + 1 pul **Vessø** (Holger Garner/AMT), 12/6 181 ad + 2 pul **Salten Langsø** (Holger Garner /AMT), 16/4 402 **Mossø** (KMU), 21/5 44 ad **Gudensø** (JKI/AMT), 1/5 42 ad **Knudsø** (JKI/AMT), 16/4 27 **Ravnø** (VKJ), 1/5 20 ad **Ry Lillesø** (JKI/AMT), 1/5 56 ad **Birksø** (JKI/AMT), 1/5 431 ad **Julsø** (JKI/AMT) 13/5 32 **Ørnsø** (JCN), 12/5 89 ad **Borre Sø** (JKI/AMT), 12/5 71 ad **Brassø** (JKI/AMT), 7/5 35 **Silkeborg Langsø, Østbassin** (JLO), 16/4 25 **Silkeborg Langsø, Midtbassin** (JLO), 8/5 110 **Solbjerg Sø** (PE), 20/4 323 **Skanderborg Sø** (PLA) og 29/4 109 **Brabrand Sø** (CH). Dununger: De første sås 23/5 med 2 i **Lyngsø** (JCN), de seneste var 13/8 et par med 2 i **Vejlsø** (JCN).

Forårsflokke: 20/3 848 **Mossø** (KMU), 20/3 225 **Salten Langsø** (ERH).

Sommerforekomster i saltvand: 23/5 22 **Alrø Vadegrund** (NH) og 23/7 44 **Kalsehoved** (TBR).

Fældelokaliteter (aug-sep): 21/8 126 **Stubbe Sø** (PLA), 14/9 24 **Grund Fjord** (PLA), 20/8 50 **Fussing Sø** (JPA), 23/8 30 **Udbyover Sø** (TNI), 15/8 233 ad + 44 juv + 14 pul **Salten Langsø** (Holger Garner /AMT), 17/9 425 **Mossø** (KMU), 4/9 47 ad + 18 juv **Gudensø** (JKI/AMT), 3/9 311 ad + 48 juv **Ravnø** (JKI/AMT), 4/9 24 ad + 1 juv **Ry Møllesø** (JKI/AMT), 14/9 35 ad + 4 juv **Vessø** (Holger Garner/AMT), 21/8 57 ad + 8 juv **Knudsø** (JKI/AMT), 3/9 311 ad 48 juv **Ravnø** (JKI/AMT), 21/8 44 ad + 11 juv **Birksø** (JKI/AMT), 14/9 620 **Julsø** (FNI), 4/8 81 **Ørnsø** (JCN), 14/9 150 **Borre Sø** (FNI), 21/8 68 ad + 44 juv **Brassø** (JKI/AMT) og 21/8 52 **Brabrand Sø** (JTL). I saltvand kun rapporteret fra Horsens Fjord-området: 10/8 53 **Alrø Poller** (PLA), 13/9 72 **Lerdrup Bugt** (DMU) og 21/9 47 **Amstrup Red** (DMU).

Vinterflokke (jan-feb/nov-dec): 15/1 72 **Mossø** (KMU) + 123 **Julsø** (PLA) + 91 **Skanderborg Sø** (SOT), 16/1 37 **Solbjerg Sø** (PLA), 16/1 45 **Salten Langsø** (JTL), 23/1 30 **Stubbe Sø** (SHØ); 17/12 110 **Stubbe Sø** (SHØ) + 358 **Mossø** (KMU), 4/12 514 **Salten Langsø** (OGJ), 12/11 340 **Julsø** (FNI), 22/12 33 **Ørnsø** (JCN), 12/11 49 **Borre Sø** (FNI), 9/12 125 **Skanderborg Sø** (PLA). I saltvand: 9/11 71 **Amstrup Red** (DMU).

Total: 23.387 Antal indsendere: 64 Antal observationer: 816

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
683	154	186	3103	3130	593	1340	3198	3557	2487	2321	2635

Gråstrubet Lappedykker (Podiceps griseigena) 00100

Fra yngletiden foreligger der oplysninger fra 46 lokaliteter - flest med 1-3 fugle. Ialt er der indsendt 132 observationer af 579 fugle, godt 4 fugle pr. obs. Det totale antal sete fugle er kun knapt 60% af sidste års antal, mens antallet af lokaliteter er uændret. Det er bl.a. de store efterårsflokke i farvandene omkring Samsø, som er udeblevet. Nedenfor nævnes alle lokaliteter med mindst 3 adulte fugle i yngletiden samt større rasteflokke.

Yngletid (april-juli): Op til 6 fugle **Rugård Søndersø** (AJA), 8/6 10 **Sengeløkke Mose** ved Skårup i Rønde Kommune (JPL), 19/5 6 **Knudsminde Mose** v. Feldballe (JPL), 16/4 4 **Medkær** ved Thorsager (JPL), 15/5 6 **Tranemosen** på Samsø (LEB), 23/5 4 ad + 2 pul **Troldkær** (FF), 12/4 10 **Søballe Mose** (PLA), 18/6 4 **Norsminde Fjord** (OGJ), 1/5 8 **Kalsemade** (TBR). Dununger: De tidligste var 1 par med 4 pul 23/5 **Troldkær** (FF).

Fra saltvand (jan-april): 21/3 31 **Vester Hedekrog** på Samsø (SDY), 21/3 88 **Øster Hedekrog** (SDY), 12/3 11 **Issehoved** på Samsø (SDY), samt forårsflokke fra ferskvand 12/3 10 **Kragemosen Samsø** (SDY).

Fældeperiode (aug-sep): Eneste flok er 21/9 14 **Fornæs** (HLL).

Vinterflokke (nov-dec): 18/11 36 **Vester Hedekrog** (SDY), 17/11 30 **Øster Hedekrog** (SDY) og 18/12 15 **Kysing Næs** (OGJ).

Total: 579 Antal indsendere: 26 Antal observationer: 1329

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	4	176	66	85	30	9	8	30	15	134	16

Nordisk Lappedykker (*Podiceps auritus*) 00110

Sidste års fremgang i forekomsterne fortsætter - 20% flere fugle. Alle fund nævnes:

1. halvår: 30/1 1 **Kysing Næs** (OGJ), 19/3 1 **Drastrup Enge** (ORY), 25/4 4 **Fussing Sø** (BRA).

2. halvår: 27/8 1 **Øster Hedekrog** (LEB), 14/9 1 **Brassø** (FNI) og 17/9 2 **Fornæs** (RD), 9/10 1 og 25/10 2 **Nordby Bugt** (LEB), 15/11 1 **Øster Hedekrog** (SDY), 18/11 1 **Fornæs** (RD), 8/12 1 **Kysing Næs** (OGJ), 11/12 1 **Stubbe Sø** (PBP), 18/12 2 **Kysing Næs** (OGJ) og 26/12 4 **Stubbe Sø** (PBP).

Total: 23 Antal indsendere: 8 Antal observationer: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	0	1	4	0	0	0	1	3	3	2	8

Sorthalset Lappedykker (*Podiceps nigricollis*) 00120

Ialt 130 observationer af 1.371 fugle - en stigning på 14% i forhold til sidste år, og et niveau på godt 10 fugle pr. obs. Sorthalset Lappedykker er i yngletiden vanskelig at konstatere med dununger, idet de voksne fortrinsvis fouragerer inde i rørskoven sammen med ungerne. Nedenfor nævnes i yngletiden det største antal for hver lokalitet med mindst 4 adulte fugle. Iøvrigt nævnes alle lokaliteter, hvor der er påvist rugning eller dununger, og lokalitetsnavnet er markeret med *.

Yngletid (april - juni): 8/5 8 **Dystrup Sø** (ECH), 29/4 4 **Huldremosen** (JNK), 7/5 4 **Fussing Sø** (BRA), 7/5 206 ad **Mossø*** (JKI/AMT), 21/5 5 ad **Gudensø*** (JKI/AMT), 17/6 28 reder **Knudsø*** (JKI/AMT), 18/5 126 **Julsø*** (FNI), 1/7 4 ad + 3 juv **Stormøse*** (KBU), 2/5 18 **Frederiksdal Hede*** (PLA), 24/6 13 **Borre Sø** (FNI), 31/7 4 ad + 3 juv + 1 pul **Skanderborg Sø*** (JKI), 20/4 8 **Sortesø** (PLA), 29/4 4 **Solbjerg Sø** (MAN), 12/4 4 **Søballe Mose** (PLA) og 25/4 24 **Brabrand Sø*** (AJA).

Året starter med en meget tidlig obs: 15/1 4 **Mossø** (KMU).

Forårsflokke i saltvand: 7/4 6 **Alrø, Strelshoved** (OGJ), 16/4 10 **Amstrup Red** (SH).

Fædelokaliteter (aug-sep) i saltvand: 23/8 15 **Alrø Poller** (FILL), 21/8 4 **Strelshoved** (OGJ), 4/9 9 **Amstrup Red** (DMU).

Seneste obs: 9/11 2 **Amstrup Red** (DMU).

Total: 1371 Antal indsendere: 33 Antal observationer: 130

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	0	10	240	613	182	120	141	59	0	2	0

Mallemuk (*Fulmarus glacialis*) 00220

Fuglen er en sjælden gæst her i amtet og 6 fugle er over normalen. Vil man se store antal Mallemukker skal man til Vestkysten, et enkelt kæmpeobs fra **Sønderho**. Fanø skal nævnes 16/9 14800 (Fugle 4/94). Tilbage til Århus Amt.

Alle obs nævnes (de er alle fra Anholt): 15/1, 5/3, 25/3 og 5/6 1 set **Farvandet n.f. Anholt** (alle FS) samt 11/6 og 14/6 1 **Totten** (MBT,AJE).

Total: 6 Antal indsendere: 2 Antal observationer: 6

Stormfugle/Årefodede

Sodfarvet Skråpe (*Puffinus griseus*) 00430

Endnu et år med obs af denne efterhånden næsten årlige gæst i vore farvande.

27/11 1N 10.10 Kysing Næs (OGJ).

Tidligere obs tilgået lokalrapporten: 1976 3, 1983 1, 1986 1, 1988 2, 1989 4, 1990 6, 1992 3, 1993 3 samt 1994 1; ialt obs af 24 fugle.

Skråpe sp. (*Puffinus* sp.) 00465

En obs af en ubestemt skråpe fra Anholt.

25/3 1 Anholt, Farvand (FS).

Stor Stormsvale (*Oceanodroma leucorhoa*) 00550

En fundet død i **Kalø Vig** omkring årsskiftet 1993/94, som blev udstoppet (Keld Christensen, Skødstrup via KEH). Samme sted blev en olieskadet fugl fundet i 1972. Arten blev først strøget af SU listen i 1992, derfor må der ikke refereres til sidstnævnte fund, da det ikke er forelagt SU.

Sule (*Sula bassana*) 00710

Ganske pænt med Suler i 1994; ialt 20 obs af 44 fugle. Vi skal tilbage til 1990 for at finde flere (207). Flest fugle ses i efteråret.

Alle obs nævnes: Forår: 1/5 1 3k N **Fornæs** (RDA), 12/6 2 **Totten, Anholt** (MBT,AJE), 24/6 2 2k N **Fornæs** (RDA).

Efterår: 17/9 1 3k N **Fornæs** (RDA), 19/9 1 2k N **Fornæs** (HLL), 21/9 1 2k N **Fornæs** (HLL), 30/9 2N **Kysing Næs** (HLL), 1/10 1S **Fornæs** (RDA), 1/10 1 ad S **Fornæs** (HLL), 1/10 2 **Kalsemade** (TBR), 1/10 5 N **Fornæs** (RDA), 1/10 7N **Fornæs** (HLL), 2/10 5 **Kysing Næs** (OGJ), 5/10 1 3k N **Fornæs** (HLL), 12/10 1 ad **Kysing Næs** (OGJ), 14/10 2 ad N **Fornæs** (HLL), 16/10 1 ad N **Fornæs** (JNK), 16/10 3 N **Kattegat ud for Udbyhøj** (JPA).

Total: 44 Antal indsendere: 7 Antal observationer: 20

Alm. Skarv (*Phalacrocorax carbo*) 00720

Stadig fremgang i ynglebestanden i **Stavns Fjord**, hvor der med 932 reder på **Kolderne** og 1168 reder på **Yderste Holm** er tale om en fremgang på hele 14%. Til sammenligning var fremgangen på landsplan kun nogle få %, og i flere af de store gamle kolonier (Vorsø, Ornø) var der tale om tilbagegang.

Tilmed fik amtet en ny koloni i 1994, idet der 5/6 blev konstateret 8 reder på **Hov Røn** (Skarvens Venner). En problematisk placering for jagtinteresser (og dermed myndigheder), idet der jo som bekendt er en stor ederfuglekoloni på øen. Mængden af observerede skarver udenfor ynglekolonierne fortsætter ligeledes sin stigning - en total på over 28.000 fugle (udregnet via en summering af månedsmax. pr. lokalitet) er ny rekord. Som sædvanlig ses langt de fleste skarver langs kyster og i fjorde, hvorimod arten ses i langt mindre antal i ferske vande. Undtaget herfra er dog **Fussing Sø**, hvor et større antal skarver overnatter i sensommeren. Skarver ses dog regelmæssigt i stort set alle vore søer og større moser.

De største kyst-obs (lok.-max.): 7/5 370 **Begtrup Røn** (HDE), 8/5 340 **Issehoved** (SDY), 17/7 4800 **Stavns Fjord** (SDY), 30/7 450 udfør **Overgaards Dige** (TNI), 14/8 300 **Katbjerg Odde, Mariager Fjord** (EPR), 23/8 750 **Mellempoldene** (OL), 17/9 345 **Bønnerup Strand** + 350 **Skærbæk Hest** (FUT) + 3200 **Besser Rev** (SDY), 10/10 463 **Sletterhage** (MDE), 21/8 + 16/10 300 **Råby Odde** (PST).

Ferskvand: **Fussing Sø** var den eneste ferskvandslokalitet med trecifret antal, omend maximum i år er noget under vanlig standard: 20/8 600 (JPA.BRA). Blandt de øvrige ferskvandsobs bemærkes nogle meget høje vinterobs, lok.-max.: 15/1 182 **Skanderborg Sø** (SOT) + 66 **Julsø** (PLA), 20/3 30 **Salten Langsø** (JKI), 29/4 11 **Brabrand Sø** (CHØ), 7/5 212 **Mossø** (AMT), 21/11 50 **Rugård Nørresø** (JLY), 24/12 69 **Ørnsø** (JCN), 30/12 25 **Stubbe Sø** (SEL).

Total: 26668 Antal indsendere: 66 Antal observationer: 661

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1219	652	1121	1764	5733	2027	905	4798	4833	2331	698	586

Topskarv (Phalacrocorax aristotelis) 00800 SU-art

Der foreligger 3 udokumenterede fund af 3 fugle fra januar/februar samt 1 fund af 2 fugle i december. Der er tidligere kun godkendt en obs af arten i amtet: 15/12 1986 1 ad **Moegård Strand** (Gylling-Jørgensen 1992).

Der må ikke refereres til fund, som ikke er godkendt af S.U.

Rørdrum (Botaurus stellaris) 00950

Obs fra 2 hovedområder: **Grund Fjord** (Grund Fjord, Hollandsbjerg Holme, Uggelhuse og et par obs fra **Randers Fjord v. Møllerup**) og **Brabrand Sø**, samt en enkelt obs fra **Gjerrild**. Det bemærkes at i 1993 var der udelukkende obs fra **Grund Fjord** området. Der er ingen rapport om yngel, men som sidste år kunne tyde på, at det - særlig i **Grund Fjord** området - måske er tilfældet.

Alle obs nævnes: **Brabrand Sø** 1 på følgende dage: 4/1, 13/1, 6/3, 8/3, 9/3, 11/3, 15/3 og 27/3 (HLL.BGO,SSK,AJA,TQA) samt 2 18/3 (JOK,TQA). 15/1, 7/5, 17/9 og 15/11 1 **Grund Fjord/Randers Fjord** samt 15/1, 16/4 og 12/11 2 **Hollandsbjerg Holme** (alle ORY), 21/2 1 **Uggelhuse** samt 7/5 + 13/8 + 17/9 1 **Randers Fjord v. Møllerup** (alle ORY).

Desuden **Gjerrild Nordstrand**: 24/5 1 hørt kl. 3.25 (RDA).

Total: 5-7 Antal indsendere: 8 Antal observationer: 25

Silkehejre (Egretta garzetta) 01190

15/12 1 rst **Udbyhøj/Søledet** på strandengene lige ved færgelejet; set fra fly af Preben Clausen, DMU/Kalø.

Ifølge lokale er den set i området et par dage før. - Der er tale om det første vinterfund af arten i **Danmark**. Der er ligeledes første fund indrapporteret til lokalrapporten.

Fiskehejre (Ardea cinerea) 01220

Desværre har (JSP) ikke haft tid til sine sædvanlige optællinger af fiskehejrekolonier, hvorfor vores oplysninger om yngel i år er meget mangelfulde: 33-37 par **Norslund Skov** (OGJ), 5 par **Horskær** (TBR), 12-15 par **Floes Skov** (ORY,JSP), 17-18 par **Storskov, Brabrand Sø** (PHJ,AJA) og min. 25 par ved høv. **Ringkloster** og **Mossø (Emborg Mark)** (PLA). Desuden var der stadig kolonier (uoptalte) i **Jevshoved Fredskov v. Hyllested** (33 reder i 1993) samt på **Dejret Øhoved** (100 reder i 1993). Om de øvrige kolonier

Storkefugle

nævnt i 93-rapporten (**Tustrup v. Clausholm, Bjerregrav Mose, Borup Mose, Houbjerg Skov, Brunmose/Fjeld Skov og Stavns Fjord (2 kolonier)**) foreligger der ingen oplysninger i 1994.

Koncentrationerne udenfor ynglelokaliteterne var i år forholdsvis små, med de største antal i oktober.
Lok.-max.: 2/1 30 **Salten Langsø** (JKI), 5/3 50 **Ørnsø** (JCN), 9/10 54 **Norsminde Fjord** (SHØ), 15/10 43 **Mossø** (KMU), 16/10 84 **Dejret Øhoved** (PGH) + 60 **Mariager Fjord v. Katbjerg Odde** (EPR), 21/10 68 **Stavns Fjord** (SDY), 29/10 46 **Alrø** (SHØ), 12/11 30 **Bønnerup Strand** (FUT).

Total: 3512 Antal indsendere: 65 Antal observationer: 692

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
235	178	264	284	327	79	280	294	452	655	276	188

Sort Stork (*Ciconia nigra*) 01310

Ikke siden 1990 er der set så mange Sorte Storke i amtet, idet ikke mindre end 8 fugle er set. Måske er det de jyske ynglepar, der rumsterer. Arten er under genindvandring i **Danmark** og en medvirkende årsag kan skyldes, at bl.a. de lettiske storke har tilpasset sig mere kulturpåvirkede forhold, som i nogen grad ligner de danske. Letland der kun er lidt større end Danmark huser ca. 1300 par Sorte Storke og bestanden er støt stigende (Brøgger-Jensen 1994).

Alle obs nævnes: 6/5 1 **Skanderborg Sø** (GR), 16/5 2 **NV Århus Midtby** (MA), 20/5 1 **Gl. Rye** 13.30 (ET), 6/8-8/8 1 vandhul v. motorvejen mellem **Kolt og Ormslev** (DOF,JSC), 26/8 1 **1K Kalsemade** (TBR).

Total: 6 Antal indsendere: 6 Antal observationer: 7

Hvid Stork (*Ciconia ciconia*) 01340

Den Hvide Stork er i fremgang over det meste af **Europa**, men ikke i **Danmark**, og der er vel almindelig enighed om at livsbetingelserne ikke længere er tilstede (ret mange steder). Der er dog stadig storke i **Danmark** selvom det går jævnt ned af bakke, de sidste 5 års ynglepar 1990 - 12 par, 1991 - 9 par, 1992 - 8 par, 1993 - 7 par, 1994 - 6 par (dog med 19 unger) (jf Fugle 3/94).

Hvis vi skal begynde med det sjove så havde **Gjern** besøg af et storkepar i perioden 23/4 - 29/5, så alle sejl blev sat til og der blev straks opsat en rede på den gamle mejeriskorsten, desværre uden at gjorde noget indtryk på parret, men mon ikke reden stadig står klar? (Willy Kyhnau og Midtjyllands Avis).

Randers' storke (mangel på samme): 1993 var det første år i mere end 200 år at byen var uden storke (Randers Amtsavis) desværre gik det ikke bedre i 1994 ikke et eneste storkeobs fra **Randers kommune**, men driftige folk omkring **Randers** har løsningen, Storkefarme! (storke indkøbt i **Polen** og (Øst)Tyskland), og så udsætning. Ansøgningen gav dog heldigvis afslag fra Skov- og Naturstyrelsen.

Alle obs nævnes: 2/4 1 **Purhus Kommune** (TQA), 3/4 1 **Houbjerg Skov** (GGU), 3/4 1 **NØ Kalø Gods** 11.30 (MDE), 14/4 1 **Haslund** og 21/4 1 **Kousted, Bjerregrav Mose** (begge via HSK) 23/4 2 **Gjern** (DOF), 27/4 3 **Illerup Ådal** (HYD), 29/4 2 **Moesgård Strand** (FAJ), 29/4 2 **V Brabrand Sø** 13.10 - 13.15 (AJA), 4/5 2 v. **Hammel** (Århus Stiftstidende), 12/5 3 **Karlby Klint** (ASJ), 7/6 1 **Damsbro Mose** (SMJ), 28/7 1 **Ø Fejrup Mose** (JTL).

Total: 21 Antal indsendere: 12 Antal observationer: 13

Sort Ibis (*Plegadis falcinellus*) 1360 SU - ART

En observation er under behandling af SU: oktober 1 Tjærby Enge v. Randers Fjord.

Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, som ikke er godkendt af SU.

Efteråret 1994 blev det bedste nogensinde for Sort Ibis i Danmark, med hele 9 fugle fordelt over det ganske land (Fugle 1/95). Frem til 1990 er godkendt 19 fund af ialt 27 eks. i Danmark (Olsen 1992).

Skkestork (*Platalea leucorodia*) 1440

Første obs af arten i 20 år og så endda med 2 obs af 3 fugle. En forårsobs fra **Brabrand sø**, samt en efterårsobs fra **Helgenæs**. Sidste gang Skkestork optrådte i lokalrapporten var 1974 hvor der blev iagttaget 1 ved **Kysing Fjord**. Den har tidligere ynglet på 2 lokaliteter i Danmark: **Klægbanken, Ringkøbing Fjord** 2-4 par (1919), og **Vejlerne** 1 par senest 1969. I de seneste årtier optræder mest obs af enkelt fugle, dog sås i efteråret 1983 en flok på 16 individer i **Vadehavet** (Olsen 1992). Skkestork er udgået af S.U.listen i 1991.

2/5 2 **Brabrand Sø** (CHL) samt 18/9 1 **Kongsgårde, Helgenæs** kl. 19.00. Fuglen blev observeret af Henrik Ditlev, Rønde. Han beretter, at fuglen stod på kanten af et lille vandhul og var meget tillidsfuld. Den havde lysegråt næb og lyse ben uden ringe. Da observatøren kom næste dag var fugle fløjet.

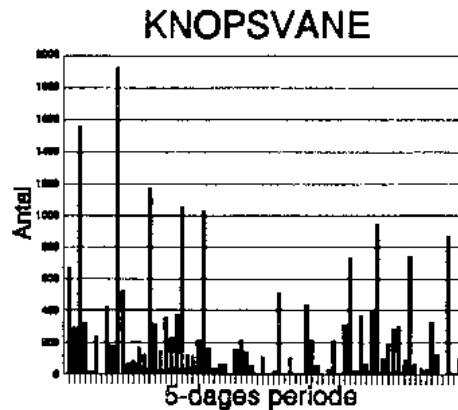
Total: 3 Antal indsendere: 2 Antal observationer: 2

Andefugle

Knopsvane (Cygnus olor) 01520

I år indrapporteret 74-79 ynglepar omkring 54 lokaliteter. Flest fra **Søby Rev** 6 par (SHØ) (en væsentlig reduktion i forhold til sidste år, hvor der var 15 par) og **Alrø Polder** 5 par (JGR), som udgør amtets 2 kolonier samt 4 par **Mørke Kær** (PLA) og **Dystrup Sø** (JSI,PLA). Desuden 3 par i **Mariager Fjord** (TNI) og **Norsminde Fjord** (OGJ), samt 5 lokaliteter med 2 par.

Arten træffes jævnt gennem året, dog ses en mindre opkoncentration i forbindelse med kuldeperioden sidst i februar (Figur 1). De koordinerede tæledage fremgår også tydeligt af figuren.

Figur 1. Fordelingen af Knopsvane på 5-dages perioder i 1994.

1. halvårs største obs (mere end 100 fugle og lok-max): 2/1 154-200 **Gylling Næs/Kalsemade** (NH,SHØ), 17/1 120 **Søby** (FHE), 5/2 210 **Norsminde Fjord** (IZN), 6/2 210 **Fussing Sø** (BRA), 13/2 135 **Splidholm** (SHØ), 20/2 200 **Dania** (LTP), 21/2 124 **Stavns Fjord** (SDY), 20/3 494 **Mariager Fjord** (TNI).

Fældefugle (over 100): Knopsvaner fælder på faste lokaliteter fra slutningen af juni til starten af august. I **Norsminde Fjord** ses 9/6 105, 16/7 149 og 26/7 77 (OGJ,IZN); **Stavns Fjord** 11/6 139, 17/7 361 og 13/8 410 (SDY,LEB). Desuden 3/7 96 **Holbækgård**, **Randers Fjord** (LTP), 15/8 130 **Mariager Fjord** (TNI).

Efterårets største obs (mere end 50 fugle og lok-max) hvor flokstørrelserne gennemgående er mindre end i foråret: 4/9 50 **Fussing Sø** (BRA), 17/9 151 **Stavns Fjord** (SDY), 9/10 362 **Norsminde Fjord** (SHØ), 15/10 62 **Møllegrund**, **Randers Fjord** (LPT,JPA), 26/10 81 **Lerdrup Bugt** (DMU), 12/11 244 **Mariager Fjord** (TNI), 18/12 64 **Dystrup Sø** (ECH).

Total: 20859 Antal indsendere: 80 Antal obs.: 921 Antal lokaliteter: 164

1) Månedstotal; 2) **Mariager Yderfjord** (månedsmax); 3) **Norsminde Fjord** (månedsmax).

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	3101	3166	2197	2270	1645	576	753	751	1301	2365	1294	1440
2)	748	629	585	366	156	42	-	130	170	139	406	429
3)	160	210	34	60	90	105	149	-	210	362	295	330

Pibesvane (Cygnus columbianus) 01530

Foruden de (efter østjyske forhold) lidt større antal i **Nørreådal** i foråret, er der kun gjort obs af mere end 10 fugle på 4 andre lokaliteter. Fordelingen er 20 obs fra 11 lokaliteter i foråret og 5 obs fra 4 lokaliteter i efteråret. Alle obs nævnes.

Forår: 8/1 + 15/1 3 **Norsminde Fjord** (OGJ), 15/1 4 **Hollandsbjerg** (ORY), 17/2 1 ad rst **Lerdrup Enge** (AJA) + 4 **Solbjerg Sø** (PEØ), 19/2 2 rst **Alrø Vadegrund** (JPE), 9-15/3 21-45 **Nørreådal** (BRA,JPA), 18-26/3 1-7 **Kalsemade** (TBR), 27/3 42-51 **Moegård Strand/Lushage** (JTL,FR), 28/3 4 **Fladbro Enge** (LTP), 28/3 39 N + 30/3 18 N **Møllerup Park** (MD) og forårets sidste 31/3 1 V **Gjerrild Nordstrand** (HC).

Efterår: 18/10 16 rst **Råby Odde** (JPA), 29/10 15 **Bjerregrav Mose** (FR), 17-18/11 1-2 **Nørreådal** (BRA) og 18/11 6 S **Risskov** (GLA).

Total: 301 Antal indsendere: 14 Antal obs: 25 Antal lokaliteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	7	244	0	0	0	0	0	0	31	9	0

Sangsvane (*Cygnus cygnus*) 01540

Arten fortsætter sin fremgang til stor irritation for landmændene. Der er i forbindelse med projektet "Fuglenes Danmark" foretaget mere eller mindre amtsdækkende optællinger med jævne mellemrum (Tabel 1).

Fænologien fremgår af Figur 2.

DATO	ANTAL LOKALITETER	ANTAL FUGLE
15/1	25	2202
19/2	27	2292
25-27/3	19	883
12-14/11	28	852
17/12	26	1699

Tabel 1 . Antal lokaliteter optalt samt antal Sangsvaner set under de koordinerede optællinger i 1994.

Ungeprocenterne for forår og efterår ligger på henholdsvis 15,4% (116 2K af 752 aldersbestemte) og 28,3% (52 1K af 184 aldersbestemte), hvilket specielt for efteråret må siges at være fint.

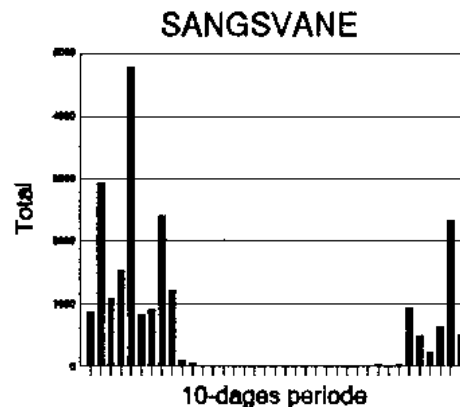
Forår (max-tal fra lokaliteter med mere end 50 fugle): 1/1

80 **Norsminde Fjord** (IZN), 2/1 58 **Demstrup Skov** (JPA) + 106 **Gylling Næs** (NH), 3/1 64 **Kysing Næs** (FHE), 8/1 170 **Gylling** (TBR), 9/1 85 **Kysing Fjord** (SHØ), 15/1 174 **Mariager Fjord** (ELS) + 67 **Norsminde Fjord** (OGJ) + 84 **Mossø** (KMU) + 95 **Råby Kær** (LTP) + 214 **Søby** (FHE) + 392 **Kolindsund** (LPJ) + 724 **Overgårds Marker** (AJA) + 119 **Sødring Kær** (AJA), 16/1 223 **Sødringholm** (HLL), 29/1 200 **Hollandsbjerg Holme** (LTP), 1/2 120 **Fladbro Enge** (LTP), 3/2 300 **Grund Fjord** (FFA), 6/2 300 v. **Havkær Skov** (EPR) + 400 **Grund Fjord** (FFA), 15/2 170 **Vissing** (JSP), 16/2 200 **Støvringgård Enge** (KIH), 18/2 102 **Sminge Sø** (FNI) + 136 **Salten Langsø** (ERH), 19/2 148 **Lerdrup Enge** (FHE) + 190 **Øster Tørslev** (JPA) + 340 **Råby Kær** (LTP), 20/2 235 **Dania** (LTP), 7/3 115 **Kåsemade** (TBR), 12/3 240 **Nørreådal**, **Venning** (BRA, JPA), 27/3 200 **Moesgård Strand** (FR). I april ses kun småflokke og forårets sidste er 26/4 1 rst **Grund Fjord** (DOF) samt 7/5 1 **Studstrup** (FR,OGJ) + 1 **Kare Holm** (BER) + 3 **Mariager Fjord** (EPR).

Sommerobs: 2/7 1 **Skovgårde** (AJA), 14/8 + 21/8 2 **Råby Odde** (LTP,JPA).

Efterår (max-tal fra lokaliteter med mere end 50 fugle): Efter ankomsten 17/9 1 **Mariager Fjord** (ELS) og 23/9 1 **Begtrup Vig** (HD) ses den første større flok først 12/11 170 **Mariager Fjord** (TNI,ELS), 18/11 102 **Nørreådal**, **Venning** (BRA), 9/12 113 **Gylling By** (TBR), 10/12 160 **Splidholm** (SHØ) + 210 **Råby Kær** (LTP), 17/12 57 **Stubbe Sø** (SHØ) + 73 **Kolindsund** (MST) + 125 **Hollandsbjerg Holme** (ORY) + 132 **Heving Kær** (PLA) + 400 **Grund Fjord** (FFA) + 450 **Ajstrup Bugt** (TNI), 26/12 63 **Kysing Fjord** (OGJ), 28/12 97 **Emborg Bro** (JCN), 31/12 82 **Norsminde Fjord** (OGJ) + 155 v. **Demstrup Skov** (JPA).

Total: 19786 Antal indsendere: 73 Antal obs.: 421 Antal lokaliteter: 127

Figur 2. Antal Sangsvane fordelt på 10-dages perioder.

Andefugle

1) Månedstotal; 2) Mariager Fjord (månedsmax); 3) Grund Fjord (månedsmax).

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	4905	7160	5369	141	6	0	1	4	2	56	1505	3624
2)	1018	766	148	12	-	-	-	-	1	17	234	696
3)	150	400	-	1	-	-	-	-	-	-	2	415

Sædgås (*Anser fabalis*) 01570

I år blev det til 3 forårsobs og 6 efterårsobs af ialt 39-42 fugle. Det er vigtigt, at man forsøger at racebestemme denne art, der optræder i to former Tundresædgås (*A.frossicus*) og Skovsædgås (*A.fabalis*) i Danmark, men ingen er racebestemte (for bestemmelse se f.eks. Meltofte & Fjeldså (1989).

Alle obs nævnes: 28/1 10 rst n.f. Hadsten (HET), 6/2 2 Stubbe Sø (PBP), 11/2 12 rst Fussing Sø (TBA), 24/9 1 rst Kolindsund (JSI), 3/12 1 Lerdrup Enge (OGJ) samt 3/12 2 + 4/12 1 + 17/12 2 (samme fugle?, alle OGJ) og 24/12 11 (LM) alle Norsminde Fjord.

Total: 39-42 Antal indsendere: 6 Antal lokaliteter: 6

Kortnæbbet Gås (*Anser brachyrhynchus*) 01580

Tilsyneladende stor trækaktivitet omkring 2. oktober, hvor der blev set for amtet usædvanlig store antal. Alle nævnes: 2/10 125 V Kysing Næs (OGJ) + 203 V Borre Sø + 2/10 62 SV Julsø (begge FNI), 30/10 18 Hesselholm (LEB) samt 23/11 1 Kysing Næs (OGJ).

Blisgås (*Anser albifrons*) 01590

Der er i år gjort 6-7 obs af ialt ca 25-26 fugle. Alle obs nævnes: 30/4 1 2K Kåsemade (TBR), 17/4 1 2K Brabrand Sø (LB), 18/4 1 ad Dødeå Enge (AJA), 3/12 2 1K Lerdrup Enge + 5 1K og 16 ad Norsminde Fjord (alle OGJ) samt 4/12 5 1K + 9 ad Norsminde Fjord (OGJ,IZN).

Dværggås (*Anser erythropus*) 01600 SU-art

Udokumenteret fund primo oktober fra Djursland. Obs'en bør beskrives for Sjældenhedsudvalget. Der må ikke refereres til obs, som ikke er godkendt af S.U.

Grågås (*Anser anser*) 01610

En bestand i hastig fremgang - efter årstotalen at dømme. Den er mere end fordoblet igennem 90-erne (se Figur 3 A, side 16).

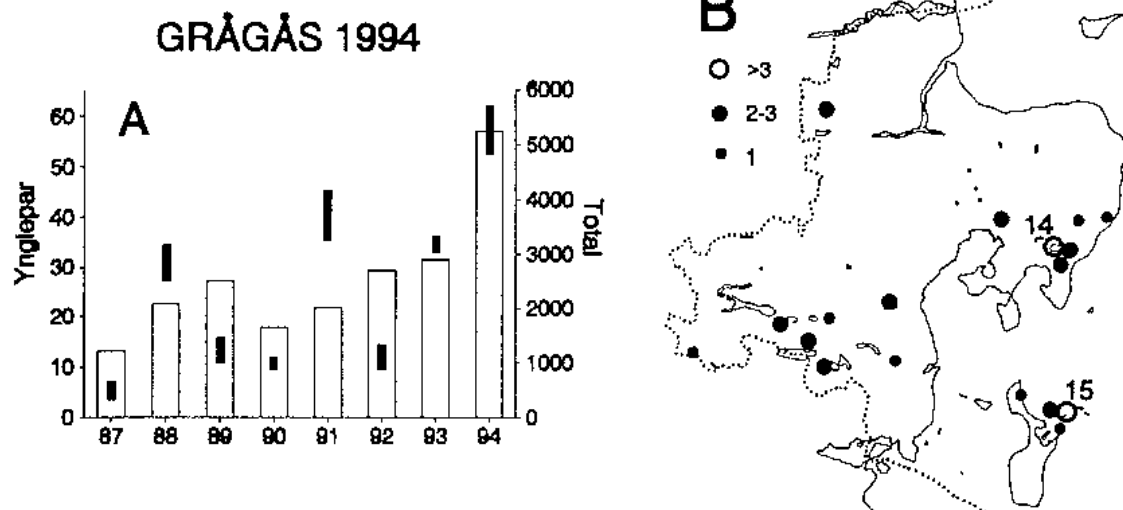
Yngel: Der er indrapporteret min 53-61 ynglepar (sikre, sands. og mulige) fra 21 lokaliteter (Figur 3 B, side 16) - også det er det højeste i lokalrapportens historie. Og så mangler ynglefugleantallet fra en af amtets bedste lokaliteter, Skanderborg Sø, endda igen i år. Flest: 15 par Lindholm/Rumpen. Samsø (DMU), 14 par Stubbe Sø (PBP), 3-4 par Bjerregrav Mose (CSS,JPA,EJJ,TBA m.fl.). Desuden 2 lokaliteter med 3 par, 4-5 lokaliteter med 2 par samt 11 lokaliteter med 1(-2) par.

Grågæs ses nu året igennem, omend sparsomt i vinterperioden (Figur 3 C).

Således er set 1-5 fugle i januar, flest 13/1 5 N Brabrand Sø (BGO);

mens der i december er set 1-26 fugle, flest 26/12 26 Alrø og 24/12 16 Norsminde Fjord (begge OGJ).

Figur 3. A) Bestandsudvikling (Antal ynglepar indrapporteret (min.-max. antal (sort streg)) samt årstotal (åbne søjler) gennem de seneste 8 år, **B)** fordeling af sikre ynglepar i 1994 og **C)** fænologi (indrapporteringerne fordelt på 5-dages perioder) for Grågåds.

Forår: Trækket forløber medio februar-medio marts, flest 19/2 17 N Gudensø (FNI) og 9/3 12 N + 11/3 10 N Moesgård Strand (begge HLL). Andre obs: Stubbe Sø: 1/2-27/4 14-34, flest 21/2 og 20/3 (PBP,HLL, CMO, SEL); Kalsemade: 25/2-6/4 6-53, flest 12/3 (TBR); øvrige (mere end 20 fugle): 19/2 70 Skanderborg Sø (SOT), 21/2 79 Stavns Fjord (SDY), 20/3 55 Mossø (KMU), 16/4 22 Bjerregrav Mose (TBA), 20/4 58 Skanderborg Sø (PLA).

Sommerobs. (fældefugle?) (mere end 20 fugle): 7/5 22 Brabrand Sø + 28 Skanderborg Sø (begge PLA) + 43 Mossø (KMU), 10/5 38 Emborg Odde (PLA), 5/6 130 (incl. ynglepar) Stubbe Sø (PBP), 6/6 8 ad + 34 pull Bjerregrav Mose (TBA), 13/7 40 Alrø Poller (NH), 14/7 65 SV Kastbjerg Ådal (EPR) + 69 Kalsemade (TBR), 16/7 35 Ørnbjerg Mølle (EJJ), 27/7 185 Skanderborg Sø (PLA), 30/7 112 Stavns Fjord (SDY).

Efterår: Trækket forløber medio september-medio november, flest 2/10 55 V Lysbro (JCN), 12/11 60 S Thorsager (PLA) og 18/11 60 V Nørreå (PST). Andre obs (mere end 50 fugle): 4/9 90 (efterårsmax.) Fusing Sø (TBA, BRA), 1/10 100 Grund Fjord (FFA), 2/10 71 (efterårsmax.) Stubbe Sø (PBP), 9/10 80 Skanderborg Sø (BEH).

Total: 5278 Antal indsendere: 61 Antal obs.: 362 Antal lokaliteter: 123

1) Månedstotal; 2) Stubbe Sø (månedsmax).

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	18	424	769	518	616	207	854	311	416	589	471	85
2)	1	34	34	26	17	130	80	52	70	71	57	2

Andefugle

Canadagås (Branta canadensis) 01660

Fremgangen fortsætter for denne til Europa introducerede art. I 1994 er der talt det hidtil største antal på artens vigtigste lokalitet i amtet, **Stubbe Sø**. Der er ikke indrapporteret om ynglende fugle i amtet i år. Langt de fleste obs er fra foråret (115 af 142 obs), og som sædvanligt dominerer tallene fra Stubbe sø materialet.

Forår: **Stubbe Sø**: Januar: 90 - 131 (3/1 (JTL)) (PBP,HLL,ABL, SHØ,CMO), 1/2 116, 6/2 20, 9/2 126, 8/3 90 og 20/3 23 (HLL, PBP,CMO). **Brabrand Sø**: 2/1-14/2 3 - 12 (AJA,HLY,TQA,HLL,BGO, SHØ,FNI) samt 30/3 40 N (HLY). **Splidholm**: 2/1-16/2 1 - 78 (max. 3/1) (SHØ,FHE,TBR). **Kalsemade/Horskær**: 16/2-14/4 1 - 17 (TBR).

Øvrige forårsobs (kun lok-max og antal over 20 fugle): 2/1 51 **Gylling Næs** (NH), 8/1 26 **Fussing Sø** (BRA) + 58 **Gylling** (TBR), 15/1 21 **Kolindsund** (LPJ) + 35 **Søby** (FHE) + 40 **Mariager Fjord** + 40 **Overgårds Marker** (begge AJA), 16/1 26 **Sødringholm** (HLL), 5/2 55 **Norsminde Fjord** (IZN), 12/2 20 **Issehoved** (LEB), 26/2 55 **Ebeltoft Vig** (SEL), 11/3 32 **Dystrup Sø** (AJA). Desuden 9 lokaliteter med 10-20 fugle samt 11 lokaliteter med mindre end 10 fugle.

Sommerobs: 27/7 1 rst **Skanderborg Sø** (PLA), 23/8 1 rst **Bønnerup Strand** (JPA), 23/8 1 **Begtrup Vig** (SEL).

Efterår (kun lok.max. og antal over 10 fugle): 11/11 30 **Fussing Sø** (PST), 12/11 14 **Bønnerup Strand** (BGO), 4/12 22 **Brabrand Sø** (BEH), 17/12 72 **Stubbe Sø** (SHØ), 24/12 13 **SØ Risskov** (HBP), 31/12 29 **Norsminde Fjord** (OGJ).

Total: 3409 Antal indsendere: 42 Antal obs.: Antal lokaliteter: 43

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1803	849	384	9	0	0	1	3	0	0	79	281

Bramgås (Branta leucopsis) 01670

I år havde vi igen - efter sidste års supertal - et mere "anstændigt" - men dog tydeligt stigende - antal fugle. Observationerne er fordelt med 10 i foråret og 14 i efteråret.

Kun obs over 10 nævnes:

Forår: 23-25/3 83 **Kalsemade** (TBR), 9/5 440 **trk Uggelhuse** (ORY), 23/5 190 **Hjelm** (DOF,ABL). Desuden 1-4 fugle på 4 lokaliteter.

Efterår: 5/10 91 **S Kysing Næs** (OGJ), 22/10 42 **fou Vesborg Fyr, Samsø** (SDY,LEB), 12/11 12 rst + 14/11 14 rst **Mariager Fjord** (TNI), 28/12 14 **Norsminde Fjord** (OGJ). Desuden 9 obs af 1-7 fugle på 6 lokaliteter.

Total: 919 Antal indsendere: 14 Antal obs.: 24 Antal lokaliteter: 14

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	0	84	4	630	2	0	0	0	135	36	27

Lysbuget Knortegås (Branta bernicla hrota) 01681

Indrapporteringen omfatter næsten alle fugle observeret omkring Randers-Mariager Fjorde (Ramsarområde 11) samt ud for Norddjurslands kyst, hvor de måske er begyndt at optræde hyppigere. Således ligger der 2 obs fra foråret samt 6 fra efteråret fra **Bønnerup Strand/Skærbækhest** (FUT,PLA,BGO). Kun én enkelt observation ligger udenfor dette område: 15/1 6 **Begtrup Vig** (HDE).

Tidligere var det let at få et overblik over verdensbestanden om efteråret, fordi langt de fleste fugle på det tidspunkt var i Mariager Fjord (eller i Lindesfarne i England). Det er ikke tilfældet længere. Således tælles flere og flere langs Nordjyllands kyster og i Limfjorden (se Fugle og Dyr i Nordjylland 1994). Bestandsstør-

relsen ligger i størrelsesordenen 5000 fugle.

Forår: Kun dage hvor der er gjort obs af større flokke eller fra større dele af overvintringsområdet nævnes:
15/1: 15 Søndringholm Strand + 171 Søledet Strand + 36 Skærbækhest + 240 Råby Odde + 79 Mariager Yderfjord + 41 Ajstrup Bugt + 276 Mariager Fjord v. Hadsund (LTP,AJA,VOL,FUT) samt allerede ovenfor nævnte (ialt 864 fugle). 19/2: 6 Søndringholm Strand + 8 2K + 26 ad Kare Holm + 14 Skærbækhest + 18 Mariager Yderfjord + 75 Overgårds Dige (AJA,BER,FUT,LTP). 19-20/3: 49 Bønnerup Strand + 250 Holbækgård + 3 Råby Odde + 5 Søndringholm Strand + 32 Treskelbakkeholm + 74 Mariager Fjord v. Hadsund + 220 Ajstrup Bugt + 220 Mariager Yderfjord (FUT,BER,TNI,JPA, LTP). Forårrets sidste: 17/5 + 18/5 1 Totten, Anholt (MBT,AJE), 10/6 1 Mariager Fjord (TNI).

Efterår: Kun dage hvor der er gjort obs af større flokke eller fra større dele af overvintringsområdet nævnes:
 18/9 1124 Mariager Fjord (TNI), 16/10 24 Mellempoldene + 56 Søndringholm + 177 v. Overgårds Dige + 1150 Ajstrup Bugt (PLA,JPA,LTP), 12/11 5 Mellempoldene + 12 Råby Odde + 16 Bønnerup Strand + 55 Kare Holm + 2867 Mariager Fjord (TNI,JPA,LTP,FUT,PST), 17/12 24 Bønnerup Strand + 82 Råby Odde + 33 Mellempolde + 35 Søndringholm + 2743 Mariager Fjord (TNI,PLA,FUT,JPA,BRA). De sidste er 25/12 43 Bønnerup Strand (BJO) samt 26/12 65 Mellerup Enge (JPA).

Total: 14841 Antal indsendere: 15 Antal obs.: 96

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1517	345	907	412	2	1	0	21	1205	3735	3187	3507

Mørkbuget Knortegås (*Branta bernicla bernicla*) 01681

Som sidste år består behandlingen af denne art af observationer indrapporteret som Mørkbuget Knortegås (77 obs af 3290 fugle) og som Knortegås (32 obs af 331 fugle). Lysbuget Knortegås træffes næsten kun i Ramsarområde 11. Det bemærkes dog, at kun 3 af obs-ene af ubestemte knortegås er fra Samsø, mens 46 obs af Mørkbuget Knortegås er herfra.

Forår: Max-tal fra Samsø (>50 fugle): 8/1 59 Stavns Fjord, 19/2 130 Toftebjerg, 21/2 155 + 20/3 238 Stavns Fjord, 27/3 150 Yderste Holm, 2/4 170 Mejlesholm, 3/4 132 + 9/4 359 + 7/5 275 Stavns Fjord (alle SDY,LEB). Øvrige forårsobs: Kalsemade: 25/2 - 21/3 2, 18/3 2 (Horskær), 18/4-25/5 2-64, max. 1/5 (alle TBR). Fornæs: 31/3 2 N (JNK). Alrø: 19/2 5+12 (SH,FHE), 12/3 6 (SH), 19/3 2 (FHE), 29/3 2 (HP), 15/4 1 (NH). Desuden 27/3 1 N Dragsmur (JTL), 4/4 1 Kysing Næs (OGJ), 8/5 1 Dejret Øhoved (SH), 16/5 175 S Ørnsø (JCN), 17/5 20 Totten, Anholt (MBT,AJE) samt 21-23/5 2 Hjelm (DOF).

Sommerens obs blev: 4/6 2 trk Totten (MBT,AJE) og 11/6 3 Stavns Fjord (SDY).

Efterår: Max-tal fra Samsø (>50 fugle): 17/9 2 (første obs), 21/10 146 Stavns Fjord, 22/10 10 juv + 50 ad Hesselholm + 65 Ægholm, 23/10 171 ad + 24 juv Hesselholm, 14/11 71 Hesselholm, 16/11 195 + 9/12 93 Stavns Fjord (alle SDY,LEB).

Øvrige efterårsobs: Kalsemade: 17/9 1 SV, 19/9 4 N, 14/10 23 SV, 22/10 6 rst (alle TBR). Fornæs: 21/9 2 N + 10 S, 1/10 1 N, 5/10 6 N, 3/11 1 N (alle HLL). Alrø, Poldkrog: 26/10 5 rst + 1 (Lerdrup Bugt) (DMU), 27/10 3 rst (PLA), 29/10 7 (SH), 19/11 4 rst (DMU). Kysing Næs: 15/9-11/11 1-14; flest 2/10 (alle OGJ), 20/9 20 S (SSK), 18/11 + 27/11 1 Norsminde Fjord (FNI,OGJ). Desuden 12/10 3 rst Kalø Slotsruin (PLA), 16/10 1 Glatved Strand (JSI) + 6 rst Dejret Øhoved (PGH) og 19/10 17 NV Helgenæs (JTL) og 25/10 1 v. Them (JNK).

Total: 3621 Antal indsendere: 24 Antal obs.: 109 Antal lokaliteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
59	309	538	748	872	3	0	0	51	623	312	106

Andefugle

Rustand (*Tadorna ferruginea*) 01710

På trods af invasion på Sjælland, foreligger kun oplysninger om ét fund i amtet (se Fugle 4/94). Det drejer sig til gengæld om et par, som blev set i perioden 10/6-12/11 1 par m. 1 juv **Mariager Fjord** (TNI) (ynglede i vandhul n.f. Mariager Fjord). Om det er undslupne fugle eller 2 at de tiltrækkende kan der kun gisnes om.

Gravand (*Tadorna tadorna*) 01730

Efter sidste års rekordindrapportering, er antallet igen tilbage på normalt niveau. Generelt må arten - efter indrapporteringerne at dømmes - siges at optræde stabilt, og den træffes talrigt året rundt. Der foreligger ingen oplysninger om trækaktivitet. Ramsar-område 11 er klart artens kerneområde i Østjylland.

Igen ses de koordinerede tællede dage tydeligt af Figur 4.

Ynglefund: 74 ynglepar fra 34 lokaliteter, flest 9 par **Mariager Fjord** (TNI), 8 par **Stubbe Sø** (PBP), 5 par **Udbyover Sø** (TNI), 5 par **Anholt** (FS), 4 par **Julsø** (FNI).

Ferskvandsobs (>20, lok-max): 11/3 61 **Kolindsund** (ABL), 20/3 24 **Mossø** (KMU), 21/3 20 **Årslev Enge** (TQA), 20/3 45 **Nørreådal**, **Venning** (BRA), 9/5 22 **Dystrup Sø** (PLA), 22/5 22 **Gudensø** (AMT), 11/6 46 ad + 32 pull **Søbygård Sø** (CHØ).

1. halvår (>300, lok-max): 15/1 936 **Mariager Fjord** (AJA,ELS), 16/1 946 **Randers Fjord/Sødringholm** (HLL,VOL), 11/2 310 **Alrø Polder** (PLA), 20/3 490 **Stavns Fjord** (SDY), 20/3 1692 **Mariager Fjord** (TNI).

Et par interessante sommerobs: 10/6 1009 **Mariager Fjord** (TNI), 19/6 203 **Alrø Polder** (NH).

2. halvår (>100, lok-max): 15/10 442 **Randers Fjord/Sødringholm** (LTP,JPA,ORY), 12/11 113 **Bønnerup Strand** (FUT), 25/11 700 **Sødringholm Strand** (PST), 9/12 220 **Stavns Fjord** (SDY), 17/12 1833 **Mariager Fjord** (TNI,ELS).

Total: 29146 Antal indsendere: 62 Antal obs.: 680 Antal lokaliteter: 162

1) Månedsfordeling; 2) Ramsar-område 11 (månedsmax).

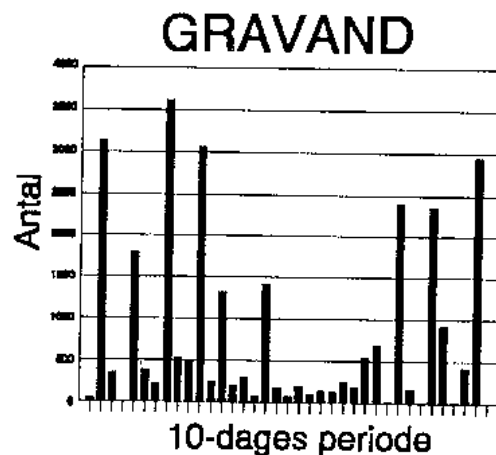
	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	3526	2187	4376	3860	1898	1682	478	519	1359	2586	3294	3381
2)	1716	957	2241	1105	173	1009	-	205	1071	810	1821	2245

Pibeand (*Anas penelope*) 01790

Fremgangen fortsætter tilsyneladende - måske er det afsmittende effekt fra de nye reservater i Limfjorden og Horsens Fjord? Fænologien fremgår af Figur 5.

1. halvår (>350): 6/3 1100 **Norsminde Fjord** (IZN), 20/3 365 **Stavns Fjord** (SDY) + 711 **Treskelbakkeholm** (TNI), 5/4 400 **Alrø Polder** (ØBF), 15/4 700 **Ajstrup Bugt** (PLA), 16/4 455 **Randers Fjord/Sødringholm** (LTP,JPA).

Sommerobs: 17/6 3♂♂ **Hesselholm** (SDY), 16/7 7 **Norsminde Fjord** (OGJ), 31/7 3 **Skanderborg Sø** (JKI).

Figur 4. Gravand fordelt på 10-dages perioder.

2. halvår (>350): 9/9 490 Ægholm (SDY), 1/10 1500 Norsminde Fjord (IZN), 26/10 726 Alrø (DMU), 17/12 908 Treskelbakkeholm (TNI).

Ferskvandsobs (>30): 18/3 90 Skanderborg Sø (PLA), 21/3 39 Brabrand Sø (AJA), 26/3 33 Bjerregrav Mose (TBA) + 35 Nørreådal, Venning (BRA), 15/4 52 Fussing Sø (BRA), 16/4 48 Solbjerg Sø (PEØ), 20/4 95 Skanderborg Sø (PLA) samt 12/11 42 Dystrup Sø (ECH).

Træk (>50): 9/9 259 V Hesselholm (SDY), 17/9 104 S Besser Rev (SDY), 16/10 50 trk Råby Odde (PST).

Total: 26963 Antal indsendere: 39 Antal obs.: 282
Antal lokaliteter: 68

1) Månedstotal; samt månedsmax fra 2) Stavns Fjord; 3) Norsminde Fjord; 4) Kalsemade; 5) Mariager Yderfjord og 6) Råby Odde.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	1808	2305	4626	3537	150	3	10	142	3656	5181	3117	3429
2)	15	97	365	124	12	3	-	-	749	185	276	75
3)	750	950	1100	180	15	-	7	-	700	1500	500	550
4)	5	1	150	55	8	-	-	11	22	14	-	-
5)	235	58	711	290	-	-	-	-	30	383	530	1108
6)	120	120	300	190	-	-	-	-	-	60	150	160

Knarand (*Anas strepera*) 01820

1 år 11 observationer, som alle på nær én, er fra om foråret. Alle nævnes. Fænologien fremgår af Figur 6.

25/3 2 + 27/3 4 Nørreådal, Venning (BRA), 12/4 1♂ + 25/4 2 Dødeå Enge (AJA), 15/4 2 Alrø Polder (NH), 16/4 1 muligt ynglepar Mariager Fjord (TNI), 24/4 3 Dystrup Sø (BRA), 7/5 2 Hollandsbjerg Holme + 2 Grund Fjord + 2 Drastrup Enge (alle ORY).

Efterårsobs'en blev 4/9 1 Alrø Polder (DMU).

Total: 23 Antal indsendere: 6 Antal obs.: 11 Antal lokaliteter: 8

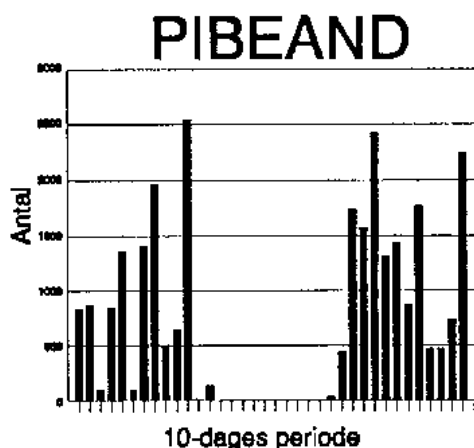
Krikand (*Anas crecca*) 01840

Arten træffes udenfor yngletiden overalt i amtet. Der må næsten findes flere ynglefugle end lokalrapporten får kendskab til.

Ynglefund: 4 sikre: Alstrup Made, Samsø (SDY), Udbyover Sø (TNI), Dråby Sø (NNR) og Grund Fjord (FFA) samt 2 sandsynlige: Stubbe Sø (PBP) og Brabrand Sø (TQA m.fl.).

1. halvår (lok-max. >100): 20/3 162 Treskelbakkeholm (TNI), 20/3 280 Norsminde Fjord (OGJ), 21/3 126 Brabrand Sø (AJA), 27/3 170 Nørreådal, Venning (BRA), 30/3 135 Kalsemade (TBR), 10/4 120 Stubbe Sø (CMO), 16-18/4 240 Fussing Sø (BRA), 20/4 300 Grund Fjord (AJA). Herefter daler antallet drastisk, og ligger sommeren igennem på max 10-20 fugle (undtaget 7/5 70 Fussing Sø (BRA)).

Sommerfund (lok-max.): 7/7 9 Kalsemade (TBR), 9/7 7 Udbyover Sø (TNI), 14/7 3 Drastrup Enge (PLA), 16/7 12 Norsminde Fjord (OGJ).

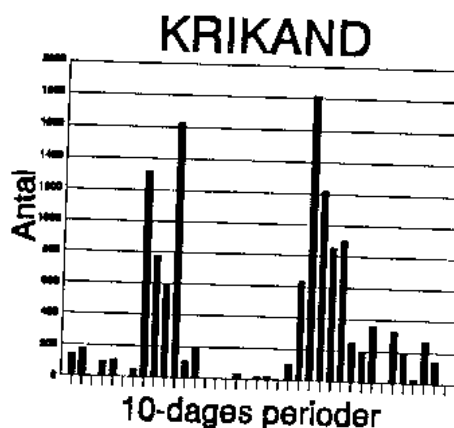
Figur 5. Pibeand fordelt på 10-dages perioder.

Andefugle

2. halvår (lok-max. >100): 13/8 125 **Drastrup Kær** (ORY), 16-29/8 170 **Kåsemåde** (TBR), 23/8 420 **Sødringholm Strand** (OL,LTP) + 470 **Mellempolde** (OL), 4/9 280 **Alrø Vadegrund**, 21/9 628 **Alrø Polder** (begge DMU), 1/10 200 **Norsminde Fjord** (IZN).

Desuden enkelte trækobs fra efteråret: 3/9 9 V **Yderste Holm, Samsø** + 14 S **Øster Hedekrog** (begge SDY), 17/9 13 SV **Besser Rev** (SDY).

Total: 12882 Antal indsendere: 41
Antal obs.: 262 Antal lokaliteter: 70

Figur 6. Krikand fordelt på 10-dages perioder.

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
321	205	2142	2570	191	33	41	2838	2770	806	519	441

Gråand (Anas platyrhynchos) 01860

Ny rekord i antallet af indrapporterede fugle. Der foreligger ingen oplysninger om trækaktivitet.

Ynglefund: 185 sikre samt mindst 50 sandsynlige og mulige par. Flest: 20 par **Stubbe Sø** (PBP), 20 par **Solbjerg Sø** (MAN), 15 par **Kvottrup Mose** (SMJ), 10 par **Astrup Mose** (MAN) og 8 par **Borre Sø** (FNI).

1. halvår (>350, lok-max): 15/1 1234 **Fussing Sø** (BRA), 22/1 650 **Stubbe Sø** (CMO), 5/2 900 **Norsminde Fjord** (IZN), 17/2 365 **Solbjerg Sø** (PEØ), 18/2 395 **Kalø** (AJA), 19/2 1236 **Skanderborg Sø** (SOT) + 1800 **Mariager Fjord** (AJA,EPR,ELS) + 586 **Randers Fjord/Sødringholm** (AJA,LTP) + 733 **Mossø** (KMU) + 582 **Skærbækhest/Bønnerup Strand** (FUT) + 542 **Silkeborg Langsø** (JLO).

2. halvår (>350, lok-max): 14/10 1130 **Fussing Sø** (BRA), 15/10 500 **Søbygård Sø** (CHØ), 21/10 421 **Stavns Fjord** (SDY), 10/12 1295 **Alrø Polder** (DMU), 17/12 784 **Mossø** (KMU), 22/12 1295 **Randers Fjord/Sødringholm** (LTP), 24/12 975 **Norsminde Fjord** (LM).

Total: 68062 Antal indsendere: 76 Antal obs.: 941 Antal lokaliteter: 206

1) Månedstotal; samt månedsmax. fra 2) **Stubbe Sø**; 3) **Fussing Sø** og 4) **Norsminde Fjord**.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	9780	14250	8656	2193	1301	802	993	2019	3722	7076	6860	10410
2)	650	-	540	90	25	22	-	-	-	200	375	-
3)	1234	1200	476	20	6	9	-	-	150	1130	400	812
4)	700	900	400	50	14	11	250	-	640	-	400	975

Spidsand (Anas acuta) 01890

Arten er måske i svag fremgang, og optræder året rundt i den østlige del af amtet. Der foreligger således i år 3 vinterfund fra både januar og december. Der er ingen sikre indikationer på yngel i år. Figur 7 viser daglig forekomst, der som set ved andre arter også tydeligt afspejler dagene for de koordinerede tællinger.

1. halvår:

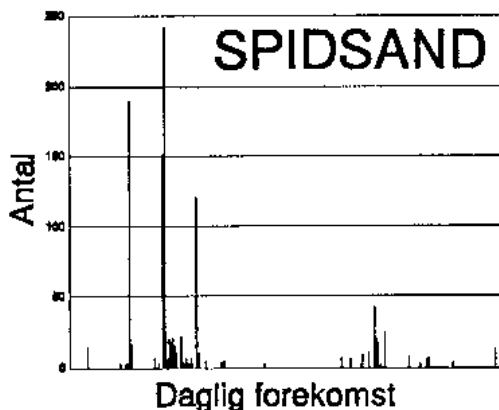
Årets første obs.: 15/1 8 rst **Ajstrup Bugt** + 6 rst **Mariager Yderfjord**, 16/1 1 **Kalø Vig** (alle AJA), 11/2 2 **Alrø Polder** (PLA). Større obs (>50): 19/2 90 **Mariager Yderfjord** (AJA), 19/3 150 **Holbækgård** (BER), 20/3 70 **Sødringholm** (LTP) + 105 **Treskelbakkeholm** (TNI), 15/4 120 **Mellempolde** (PLA), 16/4 53 **Sødringholm** (LTP).

Forårets sidste: 11/6 2 rst salmbassin v.f. **Brabrand Sø** (PLA).

2. halvår, hvorfra der foreligger enkelte oplysninger om træk: 9/9 34 SV + 10/9 20 V + 11/9 10 V **Hesselholm** samt 17/9 6 V **Besser Rev** (alle SDY) og 16/10 2 S **Råby Odde** (PST).

Øvrige "større" obs: 30/8 8 **Mellempolde** (PLA), 9/9 8 **Ægholm, Samsø** (SDY), 17/9 6 **Drastrup Kær** (ORY), 7/10 7 **Alrø Vadegrund** (DMU).

Årets sidste: 17/12 3 **Sødringholm Strand** (JPA) + 6 **Treskelbakkeholm** (TNI), 22/12 4 **Mellempoldene** (LTP).

Figur 7. Daglig forekomst af Spidsand.

Total: 1133 Antal indsendere: 18 Antal obs.: 99 Antal lokaliteter: 35

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
15	213	527	283	7	2	0	21	116	28	3	16

Atlingand (*Anas querquedula*) 01910

Arten optræder nu tilsyneladende stabilt - omend i ringe antal. Der formodes at have været et ynglepar i **Brabrand Sø** (TQA, JSC). Desuden stationære fugle i perioden 16/4-7/5 **Drastrup Enge** og **Hollandsbjerg Holme** samt 20/3-16/4 3-4 **Randers Fjord v. Møllerup** (alle ORY). Alle øvrige nævnes.

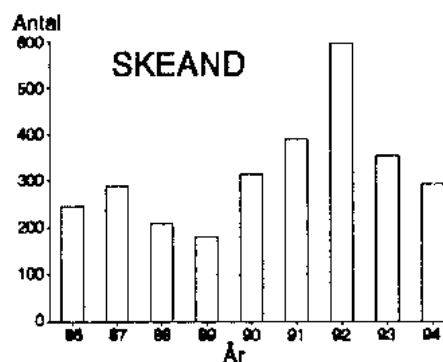
11/4 1 **Vasen, Sønderhald** (ASJ), 16/4 2 **Lerdrup Bugt** (JPE), 16/4 3 **Grund Fjord** (ORY), 7/5 **Stavns Fjord** (SDY). Og efterårets obs 15/8 1 **Kalsemade** (TBR).

Total: 27 Antal indsendere: 7
Antal obs.: 13 Antal lokaliteter: 9

Skeand (*Anas clypeata*) 01940

Arten er - efter antallet af indsendte oplysninger at dømmes - i stærk tilbagegang. Man skal tilbage til 1989 for at finde færre indrapporterede (Figur 8).

Tilsyneladende er ynglebestanden dog stabil - omend lav. 22 obs af 71 indrapporterede obs er fra **Brabrand Sø**.

Figur 8. Antal indrapporterede skeænder i perioden 1986-1994.

Yngel: 2 sikre samt mindst 4 sandsynlige ynglepar: **Brabrand Sø** (TQA), **Sortesø** (PLA) (begge sikre) samt **Nimtofte** (PLA), **Stubbe Sø** (PBP), **Mariager Fjord** (TNI), og **Møgelose/Ringelose, Samsø** (SDY).

Årets første: 20/3 1 **Randers Fjord v. Møllerup** (ORY) + 1 par **Brabrand Sø** (TQA), 26/3 2 ♂♂ **Bjerregrav Mose** (TBA). Øvrige 1. halvår (>5): 5/4-23/5 1-25 (fleste 5/4) **Brabrand Sø** (AJA,OL,TQA), 8/5 6 **Stubbe Sø** (CMO). Sommerfund: 31/7 1♀ **Eskeplet** (HLL), 23/8 2 **Kalsemade** (TBR).

2. halvår (>10): 4/9 10 **Alrø Polder** (DMU), 20/9 - 18/10 8-25 (fleste 15/10) **Norsminde Fjord** (OL,IZN,JLY). En enkelt trækobs blev det også til fra efteråret: 3/9 13 N **Hesselholm** (SDY).

Årets sidste: 21/11 2 **Stubbe Sø** (JLY) og 17/12 1 **Søbygård Sø** (CHØ).

Andefugle

Total: 292 Antal indsendere: 24 Antal obs.: 71 Antal lokaliteter: 33

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	7	131	50	1	1	3	40	53	5	1

Mandarinand (Aix galericulata)

En enkelt obs af denne orientalske art, der holdes i fangenskab i zoologiske haver og fugleparker: 5/5 1 Lystrup Å (PLA). I England har der i mange år været fritlevende bestande etableret af de mange undslupne fugle.

Taffeland (Aythya ferina) 01980

Nogenlunde samme antal observerede fugle som sidste år. Man kan så håbe på at de senere års nedgang er stoppet. Desværre er antallet af ynglepar katastrofalt lavt, idet antallet af sikre par næsten er halveret siden sidste år, og antallet af sandsynlige par er faldet fra 21 til 4!

Yngel: I alt 7 sikre par fra: **Dystrup Sø** (FF), **Brassø** (FNI), **Udbyover Sø** (TNI), **Borre Sø** (FNI), **Søbygård Sø** (CHØ), **Mørke Kær** (JSI) og **Huldremose** (JSI), samt 4 sandsynlige par, heraf 3 par i **Julsø** (FNI) og 1 par i **Dråby Sø** (NNR).

Større antal (lok.max.) for 1. halvår (obs. >25): 15/1 125 **Ajstrup Bugt** (AJA), 22/1 120 **Stubbe Sø** (CMO), 30/1 106 **Søbygård Sø** (CHØ), 20/3 123 **Mossø** (KMU), 16/2 86 **Brabrand Sø** (AJA), 18/2 40 **Dejret Øhoved** (AJA), 7/3 25 **Grenå Enge** (JSI), 17/3 35 **Veng Mose** (PLA), 19/3 28 **Drastrup Enge** (ORY), 20/3 123 **Mossø** (KMU), 17/4 30 **Mørke Kær** (NNR).

Større antal (lok.max.) for 2. halvår (obs. >25): 23/10 + 30/10 + 6/11 150 **Stubbe Sø** (PBP), 12/11 59 **Mossø** (KMU), 18/11 120 **Brabrand Sø** (HLY), 12/11 62 **Norsminde Fjord** (OGJ), 20/8 25 **Fussing Sø** (JPA).

Total: 4273 Antal indsendere: 51 Antal observationer: 378

Månedsfordeling (1) samt månedsmax for **Stubbe Sø** (2), **Søbygård Sø** (3) og **Mossø** (4)

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	561	345	818	397	262	120	105	66	65	535	608	391
2)	120	0	25	8	3	0	6	12	0	150	150	62
3)	106	3	39	54	5	37	14	0	1	6	0	10
4)	52	75	123	33	4	0	0	0	0	0	59	0

Troldand (Aythya fuligula) 02030

En nedgang i forhold til sidste år på 25%! Antallet af observerede troldænder er dermed det laveste siden 1989. Det skal dog retfærdigvis bemærkes at der i 1993 var en enkelt obs. på 4500 fugle, og freregnet dette ligger resultatet på niveau med sidste år.

Yngel: 13 sikre par fra 9 lokaliteter, heraf 2 **Udbyover Sø** (TNI), 2 **Julsø** (FNI), 2 **Kvottrup Skov** (SMJ) og 2 **Kvottrup Mose** (SMJ). Desuden 14 sandsynlige par fra 8 lokaliteter, heraf 2 **Skarresø** (ABL), 2 **Blegind Mose** (MAN), 3 **Frederiksdal Hede** (PLA), og 3 **Søbjerg Sø** (MAN). Endelig 2 mulige fra **Flakket, Anholt** (HET).

De største fund kommer fra følgende lokaliteter (lok. max.) 1. halvår (obs. >100): 1/1 500 (**IZN**), 1/1 630 **Stubbe Sø** (PBP), 16/1 100 **Dråby Sø** (NNR), 20/2 1250 **Mariager Fjord** (JPA), 9/3 250 **Brabrand Sø** (TQA), 20/3 298 **Mossø** (KMU).

De største fund kommer fra følgende lokaliteter (lok. max.) 2. halvår (obs. >100): 20/12 620 **Norsminde Fjord** (OGJ), 17/12 270 **Stubbe Sø** (SHØ), 12/11 201 **Mossø** (KMU), 20/8 200 **Fussing Sø** (BRA og JPA).

Total: 14182 Antal indsendere: 54 Antal observationer: 641

Månedsfordeling (1) samt månedsmax for Norsminde Fjord (2) og Mariager Fjord (3):

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	2795	2491	3185	1512	704	86	194	281	270	430	582	1652
2)	500	70	125	82	41	2	1	0	17	0	0	620
3)	200	1250	516	150	3	0	0	0	0	0	50	8

Bjergand (*Aythya marila*) 02040

Et meget lavt antal fugle observeret i år. Året mangler da også fuldstænding nogle af de helt store flokke, og tilbagegangen skyldes derfor nok snarere en manglende registrering af disse end en egentlig tilbagegang (f.eks. mangler tal fra DMU).

Forårets sidste var 17/4 1, 30/4 2 og 8/5 2 alle Norsminde Fjord (OGJ). Efterårets første var 21/9 4 Fornæs (HLL) og 2/10 2 Kysing Næs (OGJ).

Største antal (lok. max. - obs >500): 18/2 525 Skødshoved Flak (AJA), 18/2 925 Dejret Øhoved (AJA).
19/2 800 Amstrup Red (SHØ).

Indlandsfund (lok. max.): 3/1 1000 Stubbe Sø (JTL) og 25/2 1 hun Salten Langsø (HLL).

Total: 7281 Antal indsendere: 25 Antal observationer: 58

Månedsfordeling (1) samt månedsmax for Stubbe Sø (2):

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	2131	3876	11	56	2	0	0	0	4	259	339	603
2)	1000	195	0	1	0	0	0	0	0	0	4	510

Ederfugl (*Somateria mollissima*) 02060

Efter sidste år nedgang i antallet af ynglepar er dette nu tilbage på det vanlige niveau.

Yngel: ialt 3272 ynglepar rapporteret, heraf 255 Svanegrund (JGR), 695 Søby Rev (JGR), 840 Alrø Poller (JGR), 1038 Hov Røn (JGR), 27 Bosserne (DMU), 55 Kyholm (DMU), 120 Lindholm (DMU), 151 Besser Rev (DMU), 30-10 mulige Hjelm (PLA), 40 Ørkenen, Anholt (FS) samt yderligere 11 par fordelt på 5 lokaliteter.

Største observationer (lok.max. - obs. >2500): 20/3 35000 ud for Stavns Fjord (SDY), 21/3 og 1/10 5000 Kalsemade (TBR), 21/3 35000 Armhoved (SDY), 27/3 2500 Horsens Fjord (SHØ), 9/11 3000 Issehoved (BLA), 18/11 8000 Vester Hedekrog (SDY) og 27/11 8000 Mellempoldene (JPA).

Indlandsfund: 9/2 1 han Stubbe Sø (HLL), 7/5 1 han og 1 hun Silkeborg Langsø (JLO), 10/6 98 kysten v. Møgelmosen-Ringbjerg (SDY).

Total: 199230 Antal indsendere: 33 Antal observationer: 312

Månedsfordeling (1) samt månedsmax for Kalsenakke (2) og Alrø Poller (3):

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	12583	14206	94968	9294	6611	1139	3795	1542	3547	15362	29468	6715
2)	2500	1500	5000	500	800	80	460	450	0	5000	20	50
3)	0	0	53	840	445	330	500	140	50	20	0	10

Andefugle

Kongeederfugl (*Somateria spectabilis*) 02070

Kun et enkelt individ observeret: 30/1 1 han 3K Kysing Næs (OGJ).

Havlit (*Clangula hyemalis*) 02120

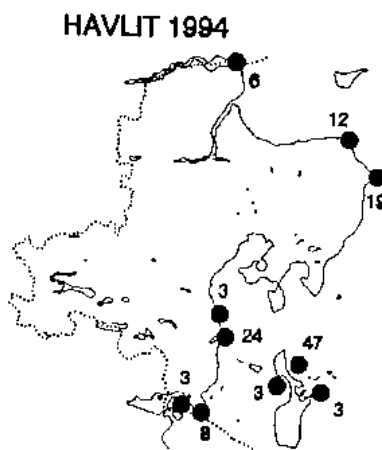
Et år præget af små observationer, fordi DMU-tal mangler. Årstotalen er da også tilbage på det sædvanlige niveau efter sidste år høje tal. Obs.-totalen fremgår af Figur 9.

Foråret sidste var 22/5 1 hun Kysing Næs (TQA) og efterårets første var 16/10 1 Fornæs (JNK).

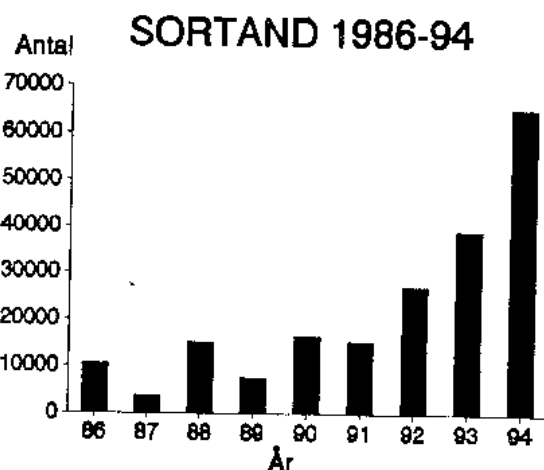
De største observationer (alle >5 nævnt): 15/1 6 Mariager Fjord (AJA), 21/3 32 og 31/3 12 Øster Hedekrog (SDY), 25/3 6 Kålsede (TBR), 27/3 9 ♂ og 3 ♀ Gjerrild Nordstrand (JPA og LTP), 19/11 9 ♂ og 4 ♀ Kysing Næs (OGJ).

Total: 128 Antal indsendere: 12 Antal obs: 37

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	2	67	7	1	0	0	0	0	3	38	2

Figur 9. Observationssteder for Havlit med antallet af fugle set.

Figur 10. Årstotaler for Sortand i perioden 1986-94.

Sortand (*Melanitta nigra*) 02130

Antal observerede fugle er i år det højeste nogensinde (når bortses fra DMUs flytællinger), og ligger således 66% over sidste års gode resultat. Set i forhold til årene 90-91 er der således tale om en firdobling! (Figur 10). Der er desuden såvel nogle store sommerobservationer som en del indlandsfund.

Sommerobservationer: 3/6 800 Gjerrild Nordstrand (HAC), 3/7 10 Lushage (SDY), 16/7 1 han Ørnsø (JCN), 19/7 8 og 20/7 65 Kålsede (TBR).

De største antal kommer fra følgende lokaliteter (lok. max. - obs. >1000): 20/3 10000 ud for Stavns Fjord (SDY), 21/3 12000 Armhoved (SDY), 17/4 4000 Gjerrild Nordstrand (JPA), 21/9 9475 Fornæs (HLL), 18/10 1000 Bønnerup Strand (JPA), 18/11 4850 Issehoved (SDY), 27/11 2000 Mellempoldene (JPA).

Indlandsfund: 20/4 2 Skanderborg Sø (PLA), 2/5 5 Julsø (FNI), 24/5 5 Lading Sø (PHJ), 16/7 1 han Ørnsø (JCN), 9/10 1 han Brabrand Sø (TQA), 16/10 1 han Salten Langsø (JCN).

Total: 65473 Antal indsendere: 22 Antal observationer: 119

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
389	1382	26579	8472	333	800	85	0	14854	4182	8320	77

Fløjsand (*Melanitta fusca*) 02150

Atter et år uden observation af de store flokke og årstotalen er da også blevet derefter. En af årets største flokke er samtidig årets eneste sommerobservation: 2/6 400 Fjellerup Strand (TQA)

Foråret sidste obs. var 1/5 3 Farvandet v.f. Anholt (HET), og efterårets første var 17/9 5 Besser Rev (SDY).

De største antal (alle obs. over 50): 20/2 450, 21/3 100 og 10/4 120 Vester Hedekrog (SDY), 21/3 65 Øster Hedekrog (SDY), 19/9 244 (HLL), 21/9 167 (HLL) og 16/10 68 (JNK) Fornæs.

Total: 2078 Antal indsendere: 15 Antal observationer: 45

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
67	551	254	168	3	400	0	0	416	98	120	1

Hvinand (*Bucephala clangula*) 02180

Årstotalen udviser det største antal fugle, der nogensinde er rapporteret, og også antallet af observationer er meget højt. Sommerobservationer er dog kun få og små, og intet tyder på yngel i amtet.

Sommerens største obs (lok. max. over 5): 4/7 12 Fussing Sø (LTP), 5/7 9 Øster Tørslev Kær (LTP), 24/7 5 Kalsemade (TBR).

Største observationer (lok. max.) 1. halvår (obs >200): 15/1 240 Amstrup Red (FHE), 15/1 200 Overgårds Dige (AJA), 30/1 200 Alrø (HP), 18/2 250 Skødshoved (AJA), 18/2 550 Dejret Øhoved (AJA), 19/2 200 Begtrup Røn (HDE), 20/3 400 Ajstrup Bugt (TNI), 20/3 620 Treskelbakkeholm (TNI), 20/3 1050 Mariager Fjord (TNI), 27/3 600 Horsens Fjord (SHØ).

Største observationer (lok. max.) 2. halvår (obs >200): 9/11 503 Amstrup Red (DMU), 19/11 280 Horsens Fjord (SHØ), 13/11 200 Skalmstrup Vig (JPA), 18/11 250 Hesselholm (SDY), 19/11 200 Splidholm (TBR), 25/11 400 Eskeplet (PST), 17/12 220 Treskelbakkeholm (TNI) + 415 Mariager Fjord + 220 Pletten (alle TNI).

Total: 22439 Antal indsendere: 53 Antal observationer: 423

Månedsfordeling (1) samt månedsmax for Stubbe Sø (2), Fussing Sø (3) og Mariager Fjord (4):

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	4569	4442	5512	1181	113	0	35	6	42	473	3497	2569
2)	20	2	15	150	0	0	0	0	0	0	5	35
3)	4	0	2	6	11	0	12	5	6	2	0	0
4)	295	560	1050	13	0	0	0	0	0	0	0	415

Lille Skallesluger (*Mergus albellus*) 02200

Samme høje niveau som sidste år, men observeret på dobbelt så mange (16) lokaliteter.

Forårets sidste observationer: 10/4 2 Stubbe Sø (CMO), 16/4 1 Begtrup Røn (HDE) samt ret sent 23/4 1 ♂ og 5 ♀♀ Salten Langsø (GG).

Efterårets første: 11/11 1 ♀ Fornæs (OGJ) og 12/11 1 ♀ Dystrup Sø (CSS).

Andefugle

Forår: De største observationer var (lok. max. - alle lokaliteter nævnt): 15/1 1 hun **Almind Sø** (PLA), 15/1 4 **Norsminde Fjord** (OGJ), 15/1 2 **Amstrup Red** (SHØ), 1/2 6 ♂♂ og 12 ♀♀ **Stubbe Sø** (HLL), 18/2 1 **Dejret Øhoved** (AJA), 19/2 1 **Mariager Fjord** (AJA) + 1 ♀ v. **Langøre** (SDY), 18/3 1 ♂ og 2 ♀♀ **Brabrand Sø** (TQA), 20/3 4 hun **Mossø** (KMU), 20/3 3 **Grund Fjord** (ORY).

Efterår: De største observationer var (lok. max. - alle lokaliteter nævnt): 12/11 1 ♀ **Dystrup Sø** (CSS), 21/11 16 **Rugård Nørresø** (JLY), 27/11 1 ♀ **Kysing Næs** (OGJ), 17/12 2 **Randers Fjord** (ORY).

Total: 187 Antal indsendere: 25 Antal observationer: 61

Månedsfordeling (1) samt månedsmax for **Stubbe Sø** (2):

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	60	39	40	9	0	0	0	0	0	0	25	14
2)	16	18	14	2	0	0	0	0	0	0	6	9

Toppet Skallesluger (*Mergus serrator*) 02210

Ynglemæssig igen et meget flot resultat. Også årstotalen ligger meget højt i forhold til de foregående år, ligesom der foreligger en del indlandsobservationer.

Yngel: 39 sikre par, heraf ca. 25 **Hjelm** (PLA), 3 **Norsminde Fjord** (OGJ), 5 **Ørkenen, Anholt** (FS), samt 6 par fra 5 lokaliteter.

1. halvår: De største observationer var (lok. max - obs. >30): 31/3 45 **Øster Hedekrog** (SDY), 25/4 40 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 23/5 70 **Hjelm** (ABL).

2. halvår: De største observationer var (lok. max - obs. >30): 16/7 36 **Norsminde Fjord** (OGJ), 4/9 45 **Høsepold Besser Rev** (SDY), 14/9 33 **Eskeplet** (PLA), 5/10 34 **Barnekold** (SDY), 7/10 134 **Alrø Vadegrund** (DMU), 12/10 30 **Ebeltoft Vig** (PLA), 16/10 59 **Fornæs** (JNK), 26/10 75 **Amstrup Red** (DMU), 29/10 75 **Horsens Fjord** (SHØ), 9/11 50 **Lerdrup Bugt** (DMU), 14/11 44 **Hesselholm** (SDY), 15/11 35 **Yderste Holm** (SDY), 18/11 53 **Vester Hedekrog** (SDY), 25/11 36 **Kalsemade** (TBR).

Indlandsobservationer: 15/1 2 og 20/3 18 **Mossø** (KMU), 20/3 46 + 8/5 1 (begge PEØ) + 28/5 1 (MAN) **Sølbjerg Sø**, 16/4 3 **Dystrup Sø** (ECH), 1/5 5 **Rugård Nørresø** (JSI), 7/5 1 ♀ + 1 ♂ (HLL) + 8/5 2 **Stubbe Sø**, 8/5 3 **Amstrup Mose** (JPE), 27/7 2 **Skanderborg Sø** (PLA), 16/12 1 ♀ **Fussing Sø** (TBR).

Total: 3283 Antal indsendere: 43 Antal observationer: 290

Månedsfordeling (1) samt månedsmax for **Kalsemade** (2):

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	157	98	355	411	479	43	105	37	270	728	490	110
2)	14	30	20	30	30	2	10	5	0	1	10	35

Stor Skallesluger (*Mergus merganser*) 02230

1993 blev rekordår for denne art både med højere årstotal, flere indsendere og flere observationer end tidligere. Det blev dog kun til et enkelt sommerfund: 26/6 1 **Kragenæs** (VCV).

Forårets sidste observationer: 5/5 1 ♂ **Mossø** (PLA), 7/5 4 **Grund Fjord** (ORY), 7/5 9 **Randers Fjord** (ORY), 8/5 1 **Stubbe Sø** (CMO).

Efterårets første: 20/9 6 ♂♂ **Kysing Næs** (SS), 15/10 4 **Randers Fjord** (ORY), 18/10 17 **Brabrand Sø** (HLY).

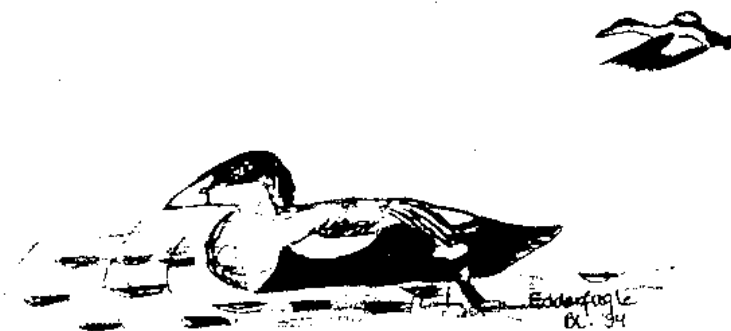
Andefugle

Største observationer (lok. max.) 1. og 2. halvår (obs. over 100): 3/1 307 **Stubbe Sø** (JTL), 15/1 350 (JAX) og 31/12 250 (BEH) **Salten Langsø**, 15/2 325 og 4/12 120 **Julsø** (FNI), 19/2 250 **Grund Fjord** (FFA), 20/2 175 **Mariager Fjord** (JPA), 20/2 170 **Dania Saltværk** (LTP), 20/2 150 **Uggelhuse** (ORY), 10/3 135 **Borre Sø** (FNI), 18/12 100 **Brassø** (JCN).

Total: 10751 Antal indsendere: 58 Antal observationer: 431

Månedsfordeling (1) samt månedsmax for **Stubbe Sø** (2), **Brabrand Sø** (3), **Salten Langsø** (4) og **Grund Fjord** (5):

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	3343	2760	2546	90	16	1	0	0	6	21	430	1538
2)	307	144	280	15	2	0	0	0	0	0	14	70
3)	20	36	80	2	0	0	0	0	0	17	0	31
4)	350	30	4	2	0	0	0	0	0	0	120	250
5)	130	250	150	11	4	0	0	0	0	0	0	0

Rovfugle

Indledning til rovfugle 1994

Der er sket en aktivitetsforøgelse på Totten, Anholt i forhold til sidste år, så vi igen er på 1991-niveau. Aktiviteten på Gjerrild Nordstrand er også igen gået frem, men har ikke (endnu) nået 1991-niveauet (Tabel 2).

	Gjerrild Nordstrand	Moesgård Strand	Totten Anholt
Feb	0	0	2
Mar	6	8	4
Apr	20	11	26
Maj	7	3	20
Jun	5	0	8
Ialt	38	22	60

TABEL 2. Aktivitetsdage ved trækstederne.

Hvepsevåge (*Pernis apivorus*) 02310

Forårstrækkene var større end de tidligere år, ligesom der også var enkelte efterårstræk-obs.

Yngel: Der er indrapporteret 18 ynglepar på 16 lokaliteter.

Træk: De første var tidlige 14/4 2-17/4 1 ~~Stubbe Sø (PBP)~~ og 24/4 3 ~~Gjerrild Nordstrand (PBP)~~.

De størst trækdage lå i medio maj - medio juni: **Totten Anholt**: 15/5-14/6 ialt 167, max. 16/5 109 og 21/5 16 (alle MBT,AJE); **Hesselholm**: 18/5 36, 19/5 57, 20/5 27, 23/5 16 N (LEB); 16/5 15 V **Malling** (OGJ), 20/5 25 N **Moesgård Strand** (FRO), 29 N **Kysing Fjord** (HLL) + 99 N **Kalø Gods** (MDE), 51 N **Sølyst, Brabrand Sø** (SL), 23/5 10 rst **Kragemoen** (LEB). Fra **Gjerrild Nordstrand**: 4/6 2 (HAC) foruden allerede nævnte!

Efterårstrækket var fra 1/8 - 17/9. Største obs: 1/8 4 **Øer** (JTL), 7/8 15 **Brabrand Sø** (FAJ), 30/8 og 4/9 9 V **Norsminde Fjord** (OGJ). Sidste obs: 10/9 1 S **Hesselholm** (SDY), 17/9 2 V **Norsminde Fjord** (OGJ) + 2 mose v. **Stubbe Sø** (PBP).

Total: 534 Antal indsendere: 33 Antal obs: 146

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	8	421	19	33	39	14	0	0	0

Sort Glente (*Milvus migrans*) 02380

Der er indsendt 10 observationer i år, hvilket er det dobbelte af sidste års antal.

Alle nævnes: 24/4 + 28/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (begge HAC), 25/4 1 S **Brabrand Sø** (GLA), 29/4 1 rastende **Rugård** (LB), 8/5 1 **Vrinnens** (HDE), 19/5 1 **Funderholme** + 1 **Funder By** (JCN), 21/5 1 **Øer** (DOF), 4/7 1 **Århus Nord** (RDA), 7/8 1 **Sletterhage** (HED).

Rød Glente (*Milvus milvus*) 02390

Der er sket en fordobling i antallet af ynglepar. Og det selv om aktiviteten ikke er øget, tvært imod har der været et fald i antallet af indsendere.

Yngel: Der formodes at være 7-8 par i amtet. Noget tyder imidlertid på, at de endnu ikke er blevet accepteret som gode naboer, for mindst ét af parrene opgav ynglen, og er ikke set siden på egnen! Ved et andet par blev hunnen fundet død under reden - formodentlig forgiftet! (via PST).

Forårstrækket foregik ultimo marts til medio maj. De første var 25/3 1 Sønderskov (PHJ), 27/3 1 Grund Fjord (JPA,LTP), 27/3 1 (SDY) + 28/3 1 Koldby (LEB). Desuden 2/4 1 + 29/4 2 2K + 30/4 1 2K Totten, Anholt (alle MBT,AJE). Gjerrild Nordstrand: 1/4 - 12/5 24; flest 25/4 4 og 28/4 + 7/5 3 (HAC,OGJ,HLL).

Efterårstrækket forløb i perioden 22/8 til 29/10. De tre sidste var 9/10 1 Kysing Næs (OGJ), 10/10 1 Sletterhøge (MDE), 29/10 1 Langskov/Selling (BLA).

Total: 96 Antal indsendere: 31 Antal obs: 90

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	0	5	49	19	4	5	8	3	3	0	0

Havørn (*Haliaeetus albicilla*) 02430

For 6. år i træk var der overvintrende fugle ved Salten Langsø, men også Brabrand Sø, Randers og Anholt har haft et enkelt besøg. Alle nævnes.

Salten Langsø: 14/1 2 (HLL), 15/1 2 (GGU), 21/1 1 (OGJ), 22/1 1 (EHJ). Brabrand Sø: 4/1 2 (HLL), 13/1 1 (BGO), 23/1 1 (FAJ,SSK). Desuden 9/1 1 Ørnsø (JCN), 15/1 1 Randers (OCH) + 1 Julsø (PLA), 9/2 1 Støvringgård Enge (ELS), 10/4 1 Anholt (FS), 23/4 1 Århus midtby (MJH), 10/5 1 Harlev (JTL), 20/5 1 NØ f. Resenbro (JCN).

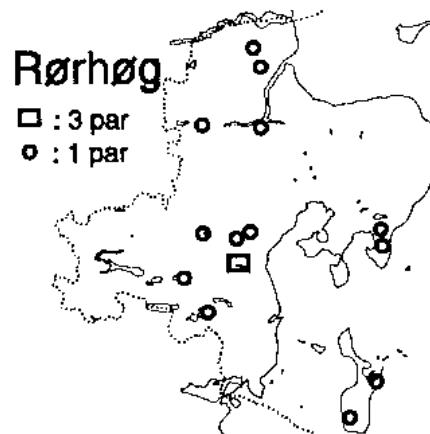
Total: min. 6 Antal indsendere: 13 Antal obs: 18

Rørhøg (*Circus aeruginosus*) 02600

Der var ca 18 sikre og sandsynlige ynglepar på 16 lokaliteter. Placeringen fremgår af Figur 11. I år var der 2 ynglepar på Samsø, og som tidligere 2 til 3 par ved Brabrand Sø.

Træk: De første var: 6/3 + 8/3 + 11/3 1 alle Brabrand Sø (SSK,AJA,TQA), 3/4 1 Barnekold (SDY), 9/4 1 Skejby (JTL) + 1 Toftebjerg (SDY), 10/4 2 Bjerregrav Mose (JPA). Gjerrild Nordstrand: 17/4 til 7/5 ialt 34, max 25/4 13 (HAC) og 26/4 10 (HAC). Totten Anholt: 31/3-9/6 ialt 30 (mar 1, apr 20, maj 2, jun 1) max 20/4 4 (MBT,AJE).

Efterårstræk: De største var: 14/8 4 Råby Kær (JPA), 24/8 4 + 4/9 4 Norsminde Fjord (OGJ), 17/9 3 Alrø Athale (NH), 18/9 3 Alrø (JTL). Sidste obs: 1/11 1 Bjerregrav Mose (BLA), 11/11 1 Råby Odde (EPR).

Figur 11. Ynglelokaliteter for Rørhøg 1994.

Høgefugle

Total: 500 Antal indsensere: 55 Antal obs: 429

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	10	144	123	42	46	81	47	3	2	2

Blå Kærhøg (Circus cyaneus) 02610

Der er igen registreret oversomrende Kærhøg i Kastbjerg Ådal for andet år i træk. En fast hun - som dog ikke er registreret imellem 4/7 og 21/8 - men til gengæld er en han registreret 6/7 og 18/7 (alle EPR). Observationssteder og antal for kærhøg i 1994 fremgår af Figur 12.

Forårstrækket er registreret fra primo april til primo maj. Første obs: 3/4 1 Hesselholm (SDY), 17/4 1 Sepstrup Sande (JBA). Gjerrild Nordstrand: 11/4-1/5 14, flest 26/4 4 + 24/4 3 (FRO,OGJ,HP,HAC,JNK). Totten Anholt: 16/4-22/5 27, flest 21/4 8 (alle MBT,AJE).

Efterårstrækket indledtes medio aug., men der er kun noteret 3 på egentlig træk, som nævnes her: 24/9 1 Helgenæs (JTL), 1/10 1 Fornæs (HLL), 1/10 1 Kalsnakke (FNI).

Vinterobs: Max obs i 1. halvår: 15/1 3 Kolindsund (LPJ). Samme dag er arten set følgende steder: Grund Fjord, Bjerre, Drastrup Enge, Overgårds marker, Hollandsbjerg Holme, Ajstrup Bugt og Hulmade. Fra december 1 fugl observeret på 8 lokaliteter i den nordlige del af amtet samt Grenå Enge 18/12 + 31/12 (begge JSI).

Total: 163 Antal indsendere: 40 Antal obs: 170

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
28	16	7	51	15	1	2	7	16	16	7	7

Hedehøg (Circus pygargus) 02630

Ialt 7 obs: 17/4 1 Fussing Vandmølle (BRA), 7/5 1 Assens (TNI), 8/5 1 Norsminde Fjord (OGJ) og 1 Hesselholm (SDY), 3/6 1 Gjerrild Nordstrand (HAC), 1/8 1 Råby Kær (LTP), 8/8 1 Norsminde Fjord (OGJ).

Duehøg (Accipiter gentilis) 02670

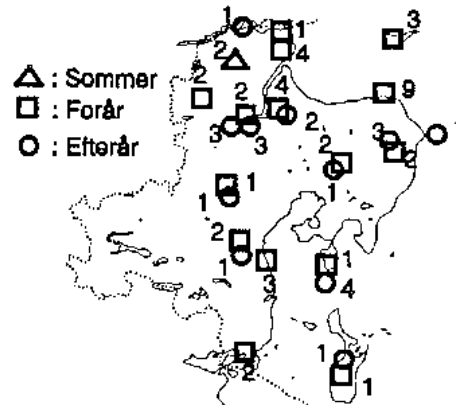
Der er indrapporteret ca 23 sikre og sandsynlige ynglepar fra 17 lokaliteter.

Træk: Moesgård Strand: 11/3 1 (HLL), 26/3 1 (SSK), 27/3 1 (FR,TQA); Gjerrild, Bakken: 27/3 1 (JPA,LTP), 17/4 1 (JPA), Gjerrild Nordstrand: 27/3 1 (TQA), 2/4 2 (HAC), 17/4 1 (HP), 24/4 1 (JSI), 25/4 1 og 26/4 1 (HAC). Alle træk nævnt.

Efterårstræk: 23/9 1 S Kysing Næs (FNI), 15/11 1 S Hesselholm (SDY).

Total: 144 Antal indsendere: 45 Antal obs: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	3	32	30	12	7	20	4	10	6	8	3

BLÅ KÆRHØG

Figur 12. Observationssteder og antal af Blå Kærhøg i 1994.

Spurvehøg (*Accipiter nisus*) 02690

Yngel: Der er registreret 59 sikre og sandsynlige ynglepar på 37 lokaliteter.

Træk forår: **Moesgård Strand**: 9/3 til 26/4 ialt 89 (mar 28, apr 61). Max 30/3 15 (JTL), 11/4 17 og 12/4 15 (begge HLL). **Gjerrild Nordstrand**: 28/3 til 4/5 ialt 463 (mar 37, apr 419, maj 7). Max 24/4 89, 25/4 64 og 26/4 70 (alle HAC). **Fornæs**: 7/4 35 (HLL), 24/4 3 (BRA), 29/4 4 (JNK). **Totten Anholt**: 30/3-15/5 ialt 208 (mar 2, apr 158, maj 28) max 17/4 47, 25/4 27 og 21/4 20 (alle MBT,AJE).

Efterår: **Fornæs**: 16/10 6 (JNK), 29/10 3 (HLL), 15/11 1 (JSI). **Slettethage**: 21/9 3 (PNI), 9/10 1 (JPL), 17/10 5 (JTL).

Total: 1043 Antal indsendere: 47 Antal obs: 451

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
27	15	114	534	129	22	37	21	43	48	16	17

Musvåge (*Buteo buteo*) 02870

Yngel: Det er vanskeligt på baggrund af indrapporteringerne, at få et klart indtryk af ynglebestanden, men imellem 21-57 par på omkring 49 lokaliteter.

Træk: **Gjerrild Nordstrand**: 27/3-30/4 2151, (mar 198, apr 1953). Max 24/4 800 (PBP), 2/4 350 + 26/4 150 + 25/4 136 (alle HAC), 23/4 107 (HP), 30/3 73 (JTL). **Moesgård**: 6/3-26/4 ialt 268, (mar 435, apr 33). Max 9/3 87 (HLL), 27/3 75 (FRO), 30/3 73 og 2/4 32 (JTL). **Hesselholm**: 26/3-10/4 ialt 109, (mar 67, apr 42 maj 35). Max 27/3 80, 3/4 33, 1/5 25 alle (SDY). **Totten Anholt**: 30/3-22/5 ialt 200 (mar 4, apr 159, maj 35) max 16/4 111, 18/4 31 alle (MBT,AJE).

Øvrige større træk: 12/3 500 **Stubbe Sø** (HDE), 27/3 24 + 24/4 26 **Helgenæs** (JTL), 7/4 88 **Fornæs** (HLL), 22/4 54 **Elsegårde** (AJA), 16/4 22 **Salten Langsø** (ERH), 1/5 52 **Fuglsang Hede** (JNK).

Efterårstræk: Trækket kulminerede 21/9-9/10. Der var ganske få to og tre cifrede indrapporteringer: 9/10 243 **Kysing Næs** (OGJ), 21/9 143 **Sletterhage** (PNI), 4/10 101 **Hesselholm** (SDY), 23/9 35 **Kysingnæs** (FNI), 24/9 35 **Tunø** (HET).

Total: 5957 Antal indsendere: 75 Antal obs: 939

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
105	98	1388	2495	555	128	88	94	293	545	77	98

Østlig Musvåge (*Buteo buteo intermedius*)

En obs 10/5 2 **Harlev, Broen** (JTL).

Fjeldvåge (*Buteo lagopus*) 02900

Der er indrapporteret flere fugle i år end de foregående år.

Træk: Forårstrækket var i perioden 27/3-4/5. **Gjerrild Nordstrand**: 11/4 4 (FRO), 17/4 6 (HAC), 23/4 1 (HAC,MC), 24/4 8 + 25/4 5 + 26/4 2 (alle HAC). **Moesgård**: 30/3 1 (HP,JTL,TQA), 8/4 2 (HLL), 23/4 1 (HP). **Totten Anholt**: 3/4-12/5 ialt 54 (apr 53, maj 1) max 17/4 29, 16/4 8 (alle MBT,AJE). Desuden 27/3 1 + 3/4 1, 4/5 2 **Hesselholm** (alle SDY).

Sidste forårsobs: 4/5 2 **Anholt** (HET), 10/5 1 **Veng Sø** (FF) + 2 **Harlev** (JTL).

Efterårstræk: første obs: 13/9 1 **Norsminde Fjord** (OGJ), 17/9 1 **Kastbjerg** (TNI), 27/9 1 **Tunø** (HET).

Høgefugle

Største obs: **Hesselholm** 4/10 3 + 5/10 2 (SDY), 9/10 3 **Sletterhage** (JSI).

Total: 198 Antel indsendere: 30 Antal obs: 109

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	7	9	102	22	5	0	0	3	19	15	10

Lille Skrigeørn (*Aquila pomarina*) 02920 SU-art

Udokumenteret fund medio maj fra **Norddjursland**. Arten er ifølge Gylling-Jørgensen (1992) observeret én gang tidligere i amtet for 10 år siden (1985): 17/5 1 imm. **Moesgård Strand**.

Der må ikke refereres til fund, som ikke er godkendt af S.U.

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*) 02960

Der er i år gjort 6 obs af kongeørn, og alle er gjort samme sted. Det drejer sig formentlig om mindst 3 fugle.

Alle obs nævnes: **Gjerrild Nordstrand**: 26/3 1 (OFR), 2/4 2 (HAC), 9/4 1 (OFR), 11/4 1 (BGO,FR,OGJ), 17/4 1 (HP,JPA) samt 14/5 1 (JSP,BGO).

Fiskeørn (*Pandion heliaetus*) 03010

Der meldes om 1-2 ynglepar i Århus Amt.

Træk: De første: 29/3 1 **Gjerrild Nordstrand** (HAC) + 1 **Ørnsø** (JCN), 1/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 2/4 1 **Salten Langsø** (GGU,EHJ). **Gjerrild Nordstrand**: 29/3-22/5 ialt 24, max 24/4 5 (HAC,PBP). **Totten Anholt**: 10/4-7/6 ialt 25 (apr 16, maj 8, jun 1), max 10/4 5 (MBT,AJE). Desuden 10/4 1 N + 16/4 1 **trk Moesgård** (OGJ,FAJ), 14/4 3 (GGU) + 16/4 5 (ERH) **Salten Langsø** og 29/4 2 + 18/5 1 **Hesselholm** (begge LEB).

Sommerobs: Der er 16 obs fra 1/6-25/7, største obs var 3/7 3 **Randers fjord** (LTP), øvrige obs var enkeltobs.

Efterårstrækket indledtes medio august. **Salten Langsø**: 16/8 1 (HLL) + 21/8 2 + 23/8 4 + 17/9 1 (alle EHJ), 30/9 1 (BGO). **Hesselholm**: 26/8 1 (LEB), 11/9 1 (SDY). **Grund Fjord**: 1/9 5 (FFA), 4/9 4 (SPO), 14/9 3 (JPA), 19/9 2 (LTP). **Norsminde Fjord**: 16/9 1 + 17/9 1 (OGJ). Sidste obs: 1/10 1 **Borre Sø** (FNI), 9/10 1 **Dråby Sø** (NNR), 19/10 1 **Grund Fjord** (JHA).

Total: 194 Antal indsendere: 35 Antal obs: 159

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	2	94	39	8	8	27	42	3	0	0

Tårnfalk (*Falco tinnunculus*) 03040

Ialt 40-46 ynglepar fordelt på 35 lokaliteter.

Forårstræk: **Moesgård Strand**: 9/3-19/4 ialt 33 (mar 27, apr 6), max 9/3 17 (HLL), 30/3 4 (FRO,TQA). **Gjerrild Nordstrand**: 31/3-3/6 ialt 61 (mar 11, apr 54, maj 4, jun 2), max 25/4 18 (HAC), 30/4 10 (GGU), 24/4 8 (HAC,JSI). **Hesselholm**: 3/4-14/5 ialt 11 (apr 2, maj 9), max 14/5 4 (SDY). **Totten Anholt**: 30/3-5/6 ialt 25 (mar 3, apr 16, maj 5, jun 2), max 25/4 6 (MBT,AJE). Desuden 24/4 9 **Helgenæs** (JTL) og 4/5 1 **Anholt** (HET).

Efterårstrækket var beskedent. **Sletterhage**: 7/8 6 (HDE), 21/8 3 (PLA), 27/8 16 **Helgenæs** (JTL), 17/8 1 **Fornæs** (JSI), 4/9 3 **Vesborg Fyr** (SDY), 9/9 1 **Hesselholm** (SDY).

Total: 716 Antal indsendere: 52 Antal obs: 535

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
64	49	97	157	96	50	72	68	44	58	23	18

Aftenfalk (*Falco vespertinus*) 03070

Alle nævnes: 25/4 1 Gjerrild Nordstrand (HAC), 7/5 1 Totten Anholt (MBT,AJE), 8/5 1 Hesselholm (SDY), 10/5 1 2Kø Søskov, Brabrand Sø (BEH,JTL), 15/5 1 Helgenæs (JTL), 19/5 1 Totten Anholt (MBT,AJE), 12/9 2 Hesselholm (LEB), 7/10 1 Besser Made (LEB).

Dværgfalk (*Falco columbarius*) 03090

En vinterobs: 29/1 1 Kalsemade (TBR).

Forårstræk: De første var: 10/4 1 Stavns Fjord (SDY) + 1 Totten Anholt (MBT,AJE), 13/4 1 + 20/4 3 Totten Anholt (MBT,AJE). Gjerrild Nordstrand: 23/4-30/4 14, flest 23/4 6 (3N + 2Ø + 1 trk) (HAC,HP) og 30/4 4 (GGU). Totten Anholt: 10/4-12/5 ialt 28 (apr 21, maj 7), max 21/4 6. Desuden 24/4 2 + 29/4 1 Helgenæs (begge JTL). 13/5 1 + 26/6 1 Hesselholm (SDY,LEB), 29/4 1 Moesgård Strand (FAJ), 8/5 4 Norsminde Fjord (OGJ).

Eftreårstræk: 12/9-20/11 ialt 14. Alle obs er enkeltobs. 12/9 1 Hesselholm (LEB), 13/9 1 Malling Mose (OGJ), 17/9 1 Besser Rev (SDY), 5/10 1 Fornæs (HLL). De 3 sidste obs: 8/10 1 Hesselholm (LEB), 14/10 Fornæs (HLL), 20/11 1 Besser Rev (LEB).

Total: 77 Antal indsendere: 17 Antal obs: 55

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	0	0	47	14	1	0	0	7	6	1	0

Lærkefalk (*Falco subbuteo*) 03100

Træk forår: Gjerrild Nordstrand: 12/4 - 5/6 15-17 fugle (JSI,HAC,PBP,BRA,JPA); flest 24/4 5-7 (JSI); Totten Anholt: 9/5 1 + 10/5 1 + 16/5 1 (alle MBT,AJE). 7/5 1 Mossø, vestende (GGU,EHJ) + 1V Barnekold (SDY). 8/5 1 Helgenæs (HDE), 12/5 1 Moesgård Strand (FAJ), 14/5 1 + 15/5 1 Hesselholm (SDY). 5/6 1 Brabrand Sø (PLA), 9/6 1 Brattingsborg Skov (SDY).

Efterårstræk: 17/9 1 Bønnerup Strand (FUT), 18/9 1 Kanhave Kanal (SDY), 24/9 1 juv. Helgenæs (JTL).

Total: 27 Antal indsendere: 14 Antal obs: 27

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	9	12	4	0	0	2	0	0	0

Jagtfalk (*Falco rusticolus*) 03180 SU-art

1/8 1 Humlehaven, nf. Skejby (Poul Erik Sørensen, Hanna Nørgaard, via LTP). Fundet er omtalt i Sørvænen 4/94 og beskrivelse indsendt til S.U. Desuden udokumenteret fund fra april i den vestlige del af amtet. Arten er ikke tidligere observeret i amtet (Gylling-Jørgensen 1992).

Der må ikke refereres til obs, som ikke er godkendt af S.U.

Jagt-/Vandrefalk (*Falco rusticolus/peregrinus*) 03185

En indrapportering 28/9 1 Norsminde Fjord (LM).

Falke

Vandrefalk (Falco peregrinus) 03200

Der var 3 vinterobs: 7/1 1 + 15/1 1 Kalsemade (begge TBR), 15/1 1 Kolindsund (LPJ).

Forårstræk: De første var 18/3 1 Brabrand Sø (AJA), 27/3 1 Lading (HET) + 2 Hesselholm (SDY).

Gjerrild Nordstrand: 10/4 1NØ + 11/4 1 ad♂ + 17/4 2K NØ + 26/4 1♂ + 30/4 1N (BGO,FRO,OGJ,JPA, HP,HAC,GGU). Forårets sidste var 7/5 1 Besser Rev (SDY), 8/5 1 Lushage (HDE), 13/5 1 + 27/5 1 Totten Anholt (MBT,AJE).

Efterårstræk: 30/8 1 Mellemolde (PLA), 16/9 1 Kalsemade (TBR), 18/9 1 Mariager Fjord (TNI), 4/10 1 Hesselholm (SDY), 8/10 1 Besser Rev (LEB), 26/10 1 Årslev (JTL).

Total: 25 Antal indsendere: 23 Antal obs: 28

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	0	3	8	4	0	1	1	2	3	0	0

Rørhøg
24.93

Agerhøne (*Perdix perdix*) 03670

Igen et stort år, men der er dog ikke registreret nær så mange ynglefund i år.

Yngel: Ialt 43 er talt flest: 4 par **Årslev Enge** (PHJ) og 3-4 par **Assedrup Enge** (OGJ).

De største obs blev: 1/1 40 **Sandby** (SMJ), 2/1 22 **Demstrup Skov** (JPA), 7/1 25 + 4/3 25 **Kåsemade** (TBR), 4/3 20 **Grund Fjord** (FFA), 5/3 35 **Kåsemade** (TBR), 27/3 26 **Alrø** (SHØ), 24/9 21 **Kolindsund** (JSI) og 23/10 20 **Stubbe Sø** (PBP).

Total: 1461 Antal indsendere: 46 Antal observationer: 255

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
290	103	269	136	125	44	29	79	59	207	60	60

Vagtel (*Coturnix coturnix*) 03700

2 obs af 2 fugle i sommerperioden: 26/6 1 ♂ sy **Knudsø** (JKI) og 25/7 1 **Korupsø** (JRP).

Fasan (*Phasianus colchicus*) 03940

Blot 7 ynglepar og nogle store obs er blevet noteret i 1994.

Flest sås: 2/1 50 + 5/2 20 **Vestrup-Tustrup** (JPA), 23/3 50 **Aiken Enge** (JKI), 20/8 20 + 29/8 35 og 29/10 20 alle **Kåsemade/Kalsenakke** (TBR).

Total: 487 Antal indsendere: 19 Antal observationer: 116

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
59	20	63	72	94	23	6	63	20	58	5	4

Vandrikse (*Rallus aquaticus*) 04070

Pænt mange vinterobs blev det også til i år, men ellers er der både nedgang i ynglepar og sete fugle. Pudsigt nok er der heller ikke obs fra november måned i år.

Yngel: Omkring 18 par indrapporteret og ingen over 2 par. 2 par fra følgende steder: **Hjelm** (PLA,ABL), **Enge ved Fladbro** (LTP) og **Kæret, Anholt** (FS).

Vinterobs: I perioden 1/1-16/2 registreres 1-3 eks ugentligt ved **Salten Langsø** (FNI,HP,JTL,JBA). I december observeres 2 fugle: 4/12 1 set **Eng ved Søbygård Sø** (medd. CHØ) og 17/12 1 hørt **Lillesø v. Øjesø** (JPL).

Total: 93 Antal indsendere: 29 Antal observationer: 88

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	4	11	24	30	3	7	2	2	5	0	2

Plettet Rørvagtel (*Porzana porzana*) 04080

Så blev arten atter registreret i amtet, med en enkelt obs imod sidste års nul.

Årets obs: 16-20/4 1 **Malling Mose** (OGJ).

Engsnarre (*Crex crex*) 04210

Desværre blev der heller ikke i år hørt eller set nogen.

Vandhøns/Traner

Grønbenet Rørhøne (*Gallinula chloropus*) 04240

På trods af en nedgang i forhold til sidste år blev det et udmærket år.

Yngel: 76 y-par blev registreret med flest i 4 par Kvottrup Møse (SMJ), 10 par Norsminde Fjord (OGJ) og 11 par Grenå Å (JSI).

Største obs blev: 1/1 23 Grenå Å (JSI), 22/2 16 Århus Å (TQA), 1/6 22 Grenå Å (JSI) og 31/12 47 Grenå Å (JSI).

Total: 539 Antal indsendere: 45 Antal observationer: 219

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
57	51	23	78	88	62	36	37	20	22	12	53

Blishøne (*Fulica atra*) 04290

En lille nedgang i forhold til sidste år, men ellers mange fugle.

Yngel: ialt 370 par indrapporteret med flest i 47 par Solbjerg Sø (MAN), 19 par Borre Sø (FNI), 30 par Julsø (FNI) og 30 par Stubbe Sø (PBP).

Flest sås: 17/2 5500 Ajstrup Bugt (TNI), 20/2 8350 Mariager Fjord (JPA,LTP), 1/10 3500 Norsminde Fjord (IZN), 14/10 7715 Mariager Fjord (TNI), 18/10 3200 Norsminde Fjord (OGJ) og 12/11 4700 Mariager Fjord (TNI).

Total: 74870 Antal indsendere: 65 Antal observationer: 588

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6317	15310	4866	2364	1489	465	525	1602	3029	15651	10006	13246

Trane (*Grus grus*) 04330

I alt 13 observationer af 38 fugle, fordelt på 35 fugle fra foråret og 3 2. halvår. I forhold til forekomsterne de sidste 3 år er 38 fugle utroligt mange (1993 8 fugle, 1992 7 fugle, 1991 11 fugle).

Alle obs nævnes: 20/3 2 Mariager Fjord (TNI), 2/4 3 V + 18/4 4 NØ + 25/4 1 V Gjerrild Nordstrand (HCA,HLL), 16/4 4 N Hov/Spøttrup Strand (ORY), 23/4 10 rst Ørkenen, Anholt (MBT,AJE), 24/4 1 N Borre Sø (FNI), 3/5 4 N Engen, Anholt (HET), 7/5 2 Bønnerup Strand (FUT), 12/5 2 rst Stubbe Sø (PBP) og 15/5 2 N Tørring Mark, Ry (JKI)

2. halvår: 18/8 1 N Haraldslund Skov (PNI) og 2/9 2 trk. Årslev Enge (JTL).

Total: 38 Antal indsendere: 12

Antal observationer: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	2	13	8	0	0	1	2	0	0	0

Strandskade (*Haematopus ostralegus*) 04500

Strandskaden sætter rekord for de seneste 10 år - både hvad ynglepar og total angår, og der mangler stadig oplysninger fra tidligere vigtige områder.

Yngel: Samlet er der oplysninger om 92-101 ynglepar fordelt på ialt 28 kystnære lokaliteter over hele amtet, med et enkelt indlandsfund **Solbjerg Sø** 0-1 par (MAN). De vigtigste lokaliteter 1994 har været **Alrø Poller** 19 par (JGR), **Søby Rev** 15 par (JGR), **Besser Rev** 8 par (DMU). Der er iagttaget bemærkelsesværdige store koncentrationer af strandskader i maj ved **Stavns Fjord** 7/5 169 (SDY), **Alrø** 18/5 93 (SHØ), og igen i juni **Alrø** 3/6 80 (SHØ), og **Stavns Fjord** 11/6 177 (SDY).

Forårstrækket: Den milde start på året har betydet, at der er observeret strandskader langs næsten hele amtets kystline i januar og februar med den største enkelt obs ved 8/1 160 **Mellempoldene** (JPA).

Trækket satte for alvor ind ultimo februar med 21/2 338ex. **Stavns Fjord** (SDY), og lidt senere ved 9/3 120 (PLA) + 12/3 130 **Alrø** (SHØ). Først ultimo marts synes trækket at kulminere med større forekomster flere steder i amtet; 20/3 120 **Sødringsholm Strand** (LTP) + 180 **Mellempoldene** + 460 **Stavns fjord** (SDY), samt 27/3 150 **Alrø Poller** (SHØ). Trækket klinger ud primo april, hvor der stadig ses mere end 100 ex. ved **Alrø** og **Stavns Fjord**.

Efterårstrækket: Primo/medio juli ses allerede de første større koncentrationer, igen ved **Samsø** og **Horsens Fjord/Alrø**: 2/7 232 **Kolderne** (SDY), 17/7 184 **Stavns Fjord** (SDY), 16/7 105 **Alrø** (THE). Trækket kulminerede i år ultimo august med en række store observationer (lok-max >100 ex.): 20/8 350 **Søledet Strand** (VOL), 23/8 130 **Sødringsholm Strand** (LTP), 23/8 220 **Mellempoldene** 220 (OL), 30/8 130 **Søledet Strand** (PLA).

September/oktober blev der observeret enkelte større flokke: 5/9 + 15/10 80 **Mellempoldene** samt 15/10 80 **Sødringsholm strand** (alle JPA). I november blev der ikke set større flokke, største koncentration var 12/11 40 **Sødringsholm Strand** (JPA), imens december igen bød på flere større koncentrationer (lok-max >50): 9/12 92 **Stavns Fjord** (SDY), 17/12 50 **Sødringsholm Strand** (BRA) + 52 **Mellempoldene** (JPA) og 22/10 120 **Sødringsholm Strand** (LTP).

Total: 10069 Antal indsendere: 59 Antal observationer: 502

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
360	781	2193	1169	1021	613	1505	1382	245	246	107	447

Klyde (*Recurvirostra avosetta*) 04560

Klyden har haft et fint år i amtet, med mange fugle - særligt i foråret. Antallet af ynglepar når dog ikke helt op på tidligere års 60-70 par, men klyden har ynglet på ialt 12 lokaliteter i amtet, hvilket er det højeste antal de seneste 10 år.

Yngel: Ialt er der indrapporteret 47-52 ynglepar. Vigtigste lokalitet er stadig **Søby Rev** med 17 par (JGR). Klyden er igen talrig ved **Samsø** med ynglepar **Lindholm** + **Rumpen** 12 par (DMU), **Kyholm** 4 par (DMU), **Besser Rev** 1 par (DMU), **Langør** 1 par (SDY). Klyden er desuden fundet ynglende ved **Alrø Polder** 6 par (JGR), **Søby Strand** 3 par (TBR), **Kalsenakke** 1-3 par (TBR), **Splidholm** - sandsynligvis 3 par (TBR), og for første gang siden 1985 har klyden igen ynglet i **Mariager Fjord** med 1-3 par (TNI).

Forårstrækket: Første obs. 9/3 3 **Alrø Poller** (PLA), hvor antallet allerede 14/3 var oppe på 38 (NH). Og lidt senere: 20/3 blev 53 iagttaget ved **Mariager Fjord** (TNI). Først primo/medio april ses igen større koncentrationer: 4/4 40 + 4/5 55 + 15/4 59 **Alrø Polder** (JSC.NH), 7/7 18 **Kalsemade** (TBR), 16/4 30 **Treskelbakkeholm**, **Mariager Fjord**, 16/4 32 + 23/4 15 **Mariager Fjord** (TNI,AJA). En større forekomst 6/5 17 **Treskelbakkeholm**, **Mariager Fjord** (PLA) kunne tyde på ynglepar også her, men der er ikke talt senere på året. Desuden 21/6 52 **Alrø Poller** (NH) - formentligt adulte og 1K fugle.

Vadefugle

Efterårstræk: Trækket er igen særdeles beskedent - dog med en bemærkelsesværdig undtagelse: 14/8 172 Mariager Fjord, Pletten (TNI) - det må være ny rekord for amtet! Øvrige observationer: 10/11-27/7 max. 11 **Alrø Poller** (JSC,PLA,NH,OGJ). Sidste obs. er 17/9 6 **Mariager Fjord** (TNI).

Total: 1262 Antal indsendere: 24 Antal observationer: 111

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	231	486	204	121	36	178	6	0	0	0

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*) 04690

Et forholdsvis tyndt år med få ynglepar, og en meget lav årstotal. En årsag til det beskedne antal ynglepar skyldes i følge pålidelig kilde, at slambassinerne på de traditionelt gode lokaliteter efterhånden er temmelig tørre.

Yngel: Der er kun indrapporteret 2 sikre ynglepar, mens der meldes om flere sandsynlige ynglepar. Ialt er der indrapporteret 2-10 ynglepar på 7 lokaliteter. Fra **Kristrup Enge**, **Romalt Enge** og **Drastrup Enge** meldes kun om sandsynlige ynglepar med hhv 0-1, 0-2 og 0-1 ynglepar (JPA, LTP). Særligt ved **Romalt Enge** er der løbende igennem hele foråret blevet set op til 4 ex. (LTP), samt en adfærd der meget tyder på yngel. Sandsynlige ynglepar er desuden fundet ved **Haldum Grusgrav** 1 par (PLA), **Hornslet Grusgrav** 1 par (PLA) og **Veng Sø** 1 par (PLA). Sikre ynglepar er registreret ved **Lille Bredlund** 1 par (JBA) og **Randers Havn** 1 par (JP).

Forårstrækket: Første obs. 9/4 2 **Romalt Enge** (JP). Udover ynglelokaliteterne er den set: 16/4 1 **Totten, Anholt** (MBT,AJE), samt 17/4 1 + 20/4 4 + 21/4 3 **Brabrand Sø/slambed** (OGJ,TQA,JTL).

Efterårstræk: Trækket sætter ind medio juli, dog er der allerede 6/7 set 10 **Romalt Enge** (CSS) formentlig lokale fugle. Større flokke er set 18/7 13 **Brabrand Sø/slambed** (HLL) og 30/7 7 juv. **Drastrup Enge/slambed** (JPA). Sidste obs. blev 27/8 1 1K **Norsminde Fjord** (OGJ).

Total: 80 Antal indsendere: 13 Antal observationer: 34

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	17	12	7	37	7	0	0	0	0

Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*) 04700

Et rekordår for stor præstekrave, hvor projekt "Fuglenes Danmark" betyder, at man når ud i alle afkroge af amtet. Også årstotalen er rekordhøj for arten.

Yngel: Ialt er der rapporteret 48-62 ynglepar fordelt på 28 lokaliteter, alle på nær to ved kystområder. Vigtigste lokaliteter har været **Nordstranden**, **Anholt** 6 par (HET), **Horskær** 5 par (TBR), **Søby Rev** 5 par (TBR) og **Kalsenakke** 4 par (TBR).

Forårstrækket: Første fugl blev set 21/2 1 **Stavns Fjord** (SDY), og fra begyndelsen af marts ses de første større flokke: 5/3 16 **Norsminde Fjord** (OGJ), 7/3 10 **Grenå Enge** (ØBF), 12/3 26 **Alrø Alhale** (SHØ). Resten af marts til primo april ses pæne flokke flere steder i amtet, med sidste større koncentration 3/4 50 **Sædringsholm Strand** (CSS).

Anden trækølge af *Ch.h. tundrae* kulminerer medio maj med 15/5 med 16 (SHØ) + 19/5 hele 60 (JTL) **Alrø Poller**.

Efterårstræk: Første større ansamling ses allerede medio juli: 16/7 35 **Stavns Fjord** (SDY). Ellers skal vi hen til primo/medio august, før der igen rapporteres om større koncentrationer: 7/8 20 **Kalsenakke** (TBR), 13/8 29 **Stavns Fjord** (SDY), 19/8 25 **Bønnerup Strand** (FUT). **Bønnerup Strand** står ligeledes for efterårets største flok: 23/8 75 (JPA), samt året sidste fugle 18/10 8 (JPA).

Total: 1468 Antal indsendere: 35 Antal observationer: 236

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	1	317	224	247	53	241	320	54	11	0	0

Pomeransfugl (*Charadrius morinellus*) 04820

Ingen obs i år af denne smukke fugl.

Hjejle (*Pluvialis apricaria*) 04850

1994 har været det største år til dato for Hjejlen i amtet. Der er sædvanligvis en vis risiko for gengangere i materialet, men de mest oplagte er trukket fra. Normalt ses den alle 12 måneder, men i år er der ingen observationer fra juni måned.

Vinter/forårstræk: Den største koncentration først på året er 16/1 875 **Eskeplet** (HHL). Fra medio februar til primo marts, hvor landet kortvarigt oplevede vintervejrlaldt totalen mærkbart. Allerede fra midt i marts ses igen større koncentrationer, kulminerende medio april: 16/4 5000 **Alrø** (SHØ); hvilket blev forårets største observation. Sidste større flokke ses 30/4 2000 + 1/5 1600 **Kalsemade** (TBR). Helt indtil medio maj ses dog op til 400 ved **Alrø**.

Efterårstræk: I år er der først set Hjejler igen 10/7 i **Norminde Fjord** (OGJ). Herefter stiger antallet af observationer, men der ses ikke større flokke (max. 20) før ultimo juli: 27/7 75 **Alrø Polder** (PLA), 30/7 90 **Mellempoldene** (TNI). I august stiger antallet støt, hvor der dog først ultimo august i år igen er blevet set flokke på >1.000 ex.: 23/8 2040 **Mellempoldene** (OL), 30/8 1500 **Kalsemade** (TBR). Herefter går det stærkt, og der er blevet observeret adskillige store koncentrationer i september, de to største har været 19/9 6500 **Kalsemade** (TBR) og 21/9 7950 **Alrø Polder** (DMU).

Den absolutte kulmination var i år medio til ultimo oktober, hvor der skønsmæssigt har været omkring 30.000 ex. i amtet (se Tabel 5). Dette ligger væsentligt over tidligere års koordinerede optællinger, samt angivelser af både Olsen (1992) og Meltofte (1993).

Lokalitet	Medio Oktober	Måneds max på lokalitet
Alrø	1.732	6.000
Norsminde Fjord	600	600
Kalsemade-/nakke	8.000	8.000
Råby Kær-/Odde	2.400	3.000
Randers Fjord - udm.	5.000	5.000
Kolindsund	415	8.042
Mariager Fjord	5.500	5.500
Grund Fjord	0	4.000
Vestrup/Tustrup	700	3.000
Stavns Fjord	0	1.500
Udby Strandenge	0	3.000
Støvringsgård Str.	400	400
Overgårds Dige	2.200	2.200
Øvrige	948	(-)
Total	27.895	50.242

Tabel 5. Optællinger medio oktober (14.-16. oktober) på næsten alle væsentlige lokaliteter.

Vadefugle

I november ses der fortsat mange Hjejler med de største flokke ved 12/11 6500 **Mellempoldene** (JPA) og 15/11 5000 **Alrø** (NH), 25/11 3000 **Råby Kær** (PST) og 28/11 7000 **Alrø** (NH). Antallet af fugle falder drastisk lige efter månedskiftet til december med de største flokke primo december ved 3/12 1500 **Udby Strandenge** (PST) og 4/12 2000 **Tørring Kær** (JP). Indtil medio december er der blevet set rimelige koncentrationer ved 17/12 450 **Norsminde Fjord** (OGJ) + 600 **Sødringsholm Strand** (BRA) + 602 **Mariager Fjord** (TNI).

Total: 218953 Antal indsendere: 52 Antal obs.: 414

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1885	496	8920	18886	3909	0	391	8235	38016	85719	45309	7186

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*) 04860

Et år på det jævne efter sidste års rekordantal. Der er i år blevet set Strandhjejler i næsten alle årets måneder.

Vinter/forårstræk: Årets to første observationer foreligger fra 15/1 2 **Sødringsholm Strand**(AJA) og 21/2 1 **Stavns Fjord** (SDY). Forårets første fugle ses allerede 15/4 2 **Alrø Poller** (NH), men ellers følger forårstrækket stort set tidligere års mønster med hyppige forekomster gennem hele maj måned. I år er dog kun rapporteret fugle fra amtets sydlige del i form af **Alrø - Norsminde - Samsø**. Forårets tre største observationer var 7/5 23 **Stavns Fjord** (SDY), 24/5 13 **Alrø Poller** (HLL) og 27/5 15 **Kalsemade** (TBR). De sidste fugle ses 1/6 2 **Totten, Anholt** (AJE,MBT).

Efterårstræk: Primo juli ses den første trækfugl ved 2/7 1 **Kolderne** (SDY). Først ultimo juli ses der igen enkelte Strandhjejler spredt i hele amtet, med en enkelt større koncentration 30/7 34 **Mellempoldene** (TNI). Fra primo august er den igen hyppig ved de fleste vadeområder i amtet. Første trækølge kulminerede medio/ultimo august med de største forekomster 14/8 45 **Pletten, Mariager Fjord** (TNI), 22/8 190 **Mellempoldene** og 24/8 170 **Eskeplet** (begge OL).

Ungfugletrækket har i år været temmelig behersket med kun enkelte større forekomster 2/10 60 + 15/10 90 **Sødringholm Strand**, 16/10 80 **Eskeplet** (begge JP) og 18/10 60 **Hevring Strand** (JPA,LTP). Strandhjejlen har været hyppigere end sædvanligt i både november/december med flere større ansamlinger: 2/11 34 **Lerdrup Bugt** (DMU), 12/11 55 **Hollandsbjerg Holme** (ORY) + 62 **Pletten, Mariager Fjord** (TNI), samt i december 17/12 25 **Hollandsbjerg Holme** (ORY) + 34 **Mariager Fjord** (TNI) - begge observationer er ligeledes årets sidste.

Total: 1937 Antal indsendere: 28 Antal observationer: 156

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	1	0	2	118	2	46	576	107	807	214	60

Vibe (*Vanellus vanellus*) 04930

Viben er med de seneste milde vintre blevet en standfugl i amtet, med store ansamlinger både først og sidst på året. Største observation i januar er ved **Vestrup-Tustrup** med 500 15/1 (JP). Et kulde tilbageslag fra medio februar til primo marts fik dog hurtigt viberne til at forsvinde, for først at vende tilbage primo marts i større antal.

Yngel: Antallet af indrapporterede ynglepar er reduceret væsentligt i forhold til sidste års rekordår på 293 ynglepar. I alt er der rapporteret 122-160 ynglepar på 46 lokaliteter. Dette behøver ikke at være udtryk for en tilbagegang, men blot at der i år er blevet talt på andre lokaliteter. I følge DOF's punktællinger er der ikke konstateret nogen generel tilbagegang i landet.

Forårstræk: Der er set større flokke gennem hele marts måned, med de største flokke primo/medio marts: 7/3 200 **Grenå By** (ØBF), 9/3 407 **Kolindsund** (ABL), 17/3 230 **Tjæreby Enge** (JPA). Sidste større ansamlinger ses 27/3 110 **Alrø** (SHØ) og 30/3 50 **Kalsemade** (TBR).

Efterårstræk: Trækket strækker fra medio juli, hvor de første større ansamlinger iagttages helt hen til primo november, hvorefter det tynder væsentligt ud i flokstyrrelsen. Der ses dog viber året ud i amtet.

Kulminationen lå i år ultimo september/primo oktober. De største forekomster har været 17/9 700 **Mariager Fjord** (TNI), 17/9 1225 + 20/9 1010 **Norsminde Fjord** (OGJ,OL), 26/9 700 **Råby Kær** (LTP), 1/10 2500 **Norsminde Fjord** (IZN), 7/10 600 **Vestrup-Tustrup** (TBR), **Alrø** 610 15/10 (THE) og 30/10 1000 **Norsminde Fjord** (BEH).

Norsminde Fjord har været amtets mest konstante lokalitet, hvor der fra medio september til ultimo oktober har været mellem 500 til 2.500 rastende viber (OGJ,OL,IZN,SHØ,mfl.). Fjorden står også for den største observation sidst på året 17/12 280 rstx. **Norsminde Fjord** (OGJ).

Årets sidste to observationer er 28/12 2 **Alrø Poldkrog** (BEH) + 25 **Tved By** (SEL).

Total: 51876 Antal indsendere: 76 Antal observationer: 779

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
679	91	1532	709	743	302	2798	5044	10529	21786	5806	1776

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*) 04960

Forårets forekomst, i alt 5 fund, fordeler sig over 2 måneder: 18/3 1 **Kalsemade** (TBR), 20/3 1, 9/4 1 og 7/5 1, alle tre i Stavns Fjord (alle SDY) og endelig 19/5 1 ad **Alrø Eghoved** (OGJ).

Efterårets forekomst på i alt 303 fugle er ganske mange, efter Østjyske forhold. **Alrø-Gyllingnæs** samt munden af **Randers Fjord (Mellempoldene)** dominerer totalt, med 28 ud af i alt 41 efterårsobservationer.

Sommerens første var 16/7 1 **Kalsemade** (TBR) og 17/7 1 ad **Norsminde Fjord** (OGJ) + 3 **Stavns Fjord** (SDY).

De største obs var 25/8 89 rst **Mellempoldene** (OLI), 4/9 30 rst **Henneskov Hage, Alrø** (DMU) samt ret sent 25/10 20 S udfør **Kragemosen, Samsø** (LEB).

En usædvanlig indlandsobservation var også ret sen: 27/10 2 rst **Kolindsund** (JTL) og disse blev sammen med 27/10 4 **SØ Hesselholm** (LEB) og 9/11 12 rst **Alrø Poller** (DMU) årets sidste.

Total: 308 Antal indsendere: 13 Antal obs: 46

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	2	1	2	0	8	188	50	45	12	0

Sandløber (*Calidris alba*) 04970

Totalen er den næsthøjeste i nyere tid, kun overgået af rekordåret 1989, hvor summen på 122 fugle skyldtes en enkelt stor obs fra **Bønnerup Strand**. Bemærk, at denne lokalitet igen i år viser sig som en af amtets bedste sandløberlokaliteter, takket være FUT's månedlige tællinger.

Året indledtes med et vinterfund; 19/2 2 **Skærbækhest, Bønnerup** samt et forårsfund; 16/4 4 **Bønnerup Strand** (begge FUT).

Efterårets forekomst indledtes 13/8 1 ad rst **Kalsemade** (TBR), og frem til 12/11 er der rapporteret i alt 91 sandløbere. De største flokke var 18/9 10 N **Fornæs** (JSP) samt 15/10 12 rst og 12/11 55 rst, begge **Bønnerup Strand** (FUT).

Total: 111 Antal indsendere: 7 Antal obs: 13

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	2	0	4	0	0	0	9	13	14	55	14

Vadefugle

Dværgryle (*Calidris minuta*) 05010

Efter tre år med en total på mellem 77 og 97 fugle er vi med dette års sum på kun 37 fugle nede på det laveste antal siden 1989 (11 !). Tilmed udgør to obs fra **Mariager Fjord** 75% af årets sum. Alle fund er fra nedtrækket i august-september, bortset fra en enkelt meget sen fugl i november.

Alle obs nævnes: 14/8 20 rst **Pletten, Mariager Fjord** (TNI), 26/8 3 1K + 29/8 1 1K + 17/9 1 1K, alle **Kalsemade** (alle TBR), 28/8 1 **Kysing Næs** (OGJ), 14/9 1 **Drastrup slambassin** (PLA), 17/9 1 **Stavns Fjord** (SDY) + 8 **Mariager Fjord** (TNI).

Desuden foreligger der et meget sent fund fra november; 19/11 1 rst **Kysing Næs** (OGJ). Der kendes ingen fortillfælde fra litteraturen, dog nævnes arten som en tilfældig vintergæst i Danmark af Olsen (1992).

Temmincksryle (*Calidris temminckii*) 05020

Igen et år med forholdsvis mange Temminck ryler i amtet, og som tidligere er slambassinerne ved **Brabrand Sø** og **Randers Fjord** et godt bud på denne art i Århus amt.

Forårets forekomst (i alt 25 fugle) faldt 16-26/5, med en enkelt stor flok; 18/5 13 **Romalt Enge v. Randers** (LTP).

Efterårets forekomst indledtes med 12/7 1 **Kalsemade** (TBR) og arten blev set frem til 17/9 1 slb. **Drastrup Enge** (ORY). Kulminationen faldt 29/7 5 og 19/8 6, alle **Brabrand Sø**, og begge (SSK).

Total: 52 Antal indsendere: 8 Antal obs: 16

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	25	0	8	15	4	0	0	0

Krumnæbbet Ryle (*Calidris ferruginea*) 05090

Et mere normalt år, efter sidste års rekordforekomst. Som sædvanlig er alle obs fra nedtrækket i sensommeren og efteråret.

De første var 12/7 1 og 15/7 7, alle **Kalsemade** (TBR). Fugle bestemt som voksne (adult) er rapporteret 16/7-15/8 og de meget få 1K-fugle er rapporteret 21-30/8. Kulminationen fandt sted med. juli, med 16/7 15 samt 18/7 10, alle **Kalsemade** (TBR). Eneste større obs (>3) udover ovennævnte var 17/7 4 **Stavns Fjord** (SDY) og 13/8 6 ad **Norsminde Fjord** (OGJ).

Årets forekomst sluttes med den hidtil seneste obs fra amtet; 26/10 1 rst **Besser Rev** (LEB). Olsen (1992) nævner arten som en sjælden gæst i oktober.

Total: 64 Antal indsendere: 6 Antal observationer: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	0	0	42	20	1	1	0	0

Sortgrå Ryle (*Calidris maritima*) 05100

Rekordår, med i alt 27 fugle, alle obs nævnes: 21/2 10 rst **Fornæs** (CSS) + 13 **Stavns Fjord** (SDY), 20/3 2 rst **Ebeltoft Færgehavn** (NNR), 5/10 1 og 7/10 1 rst, begge **Besser Rev** (SDY,LEB).

Almindelig Ryle (*Calidris alpina*) 05120

For 2. år i træk ny rekord, årets total på ikke mindre end 130.878 fugle er godt 4000 (èn enkelt stor flok!) bedre end 1993's. Igen i år er der, vel takket være de koordinerede rastefugletællinger under projekt Fuglenes

Danmark, tale om et virkelig godt materiale, med optællinger fra stort set alle rylernes rasteplasser i Århus amt. Summeres lokalitetsmaximum fra de månedlige tællinger ses en udvikling med fast omkring 4-5000 fugle i vintermånederne jan-mar og dec, få fugle (max 3000) forår og sommer, og mange fugle, op til 10-15000, i efterårsmånederne aug-nov (Figur 13).

Forårets største enkeltobs blev 30/3 3000 **Mellempoldene** (HET), 16/4 2000 **Alrø Poller** (THE.FHE) og 7/5 3000 **Alrø Alhale** (THE+FHE). Forårets sidste større flok blev 27/5 1000 **Søby Rev** (SHØ) og de allersidste fugle på optrækket blev 7/6 8 **Yderste Holm** (SDY) og 11/6 7 **Stavns Fjord** (SDY).

For første gang siden 1992 er der rapporteret et ynglefund; 1 par sandsynligt ynglende **Alrø Poldkrog** (SHØ). Gemmer der sig flere rundt omkring på amtets strandenge ?

De første fugle på nedtrækket fra de nordlige ynglepladser blev 2/7 4 **Norsminde Fjord** (OGJ) + 7 **Kolderne** (SDY) og 6/7 1 **Romalt Enge** (CSS) + 34 **Kalsemade** (TBR). Vi skal dog hen til august for at finde den første større (>1000) flok: 1/8 1400 **Sødringholm Strand** (LTP).

Efterårets forekomst kulminerede øjensynligt med oktober, de største enkeltobs var (lokalitetsmax); 14/10 5000 **Støvringgård Enge** (KIH), 15/10 2000 **Sødringholm Strand** + 5000 **Mellempoldene** (JPA+LTP), 21/10 2800 **Stavns Fjord** (SDY), 30/10 1000 **Råby Odde** (PST), 12/11 6200 **Mariager Fjord** (TNI).

Total: 130878 Antal indsendere: 40 Antal observationer: 408

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3885	6322	11923	14647	11974	21	1607	16116	10710	35753	14486	3388

Kærløber (Limicola falcinellus) 05140

For tredje år i træk blev den sjældne trækgæst set i Århus Amt. Modsat de to foregående år er der her tale om trækkende fugle. Ialt skulle RD have set 6 trækkende fugle ved **Fornæs** på følgende dage: 25/7 1 N, 27/7 2 N, 30/7 1 N, 3/8 1 S og endeligt 11/8 1 N.

Brushane (Philomachus pugnax) 05170

De første blev set meget tidligt: 2/4 2 **Alrø Poldkrog** (OGJ), men der går ca. tre uger fra da til den bliver en hverdags begivenhed.

Fra 21/4 3 **Brabrand Sø, vestenden** (AJA) til 18/5 ses brushaner, af både han- og hunkøn, i vekslende antal: 25/4 12 **Brabrand Sø** (TQA), 27/4 42 **Romalt Enge** (LTP), 4/5-10/5 27-42 **Brabrand Sø** (FAJ,HLL,JTL,SSK) og 7/5 57 **Drastrup Enge** (ORY).

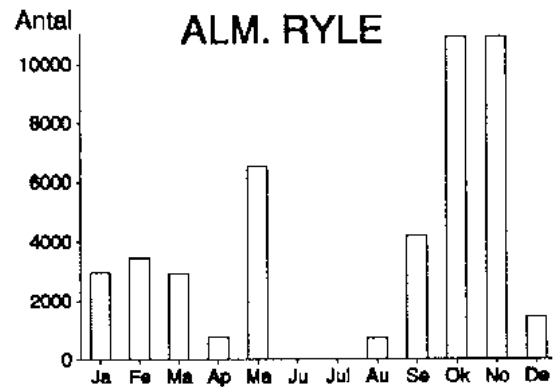
Ingen obs. i perioden 19/5-8/6, men fra 9/6-11/10 ses de jævnligt flere steder, hvor de største obs er: 25/7 21 **Norsminde Fjord** (OGJ), 15/8 30 **Mariager Fjord** (TNI), 21/9 23 **Lerdrup Bugt** (DMU).

De sidste ses: 1/10-11/10 2-10 fugle **Dronningborg Enge** (JPA).

Total: 579 Antal indsendere: 21 Antal obs: 70 Antal lokaliteter: ca 25

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	71	258	30	57	70	77	16	0	0

Vadefugle

Figur 13. Sommeret lokalitetsmax. på koordinerede tælle dage for Alm. Ryle.

Vadefugle

Enkeltbekkasin (*Lymnocyptes minimus*) 05180

Umiddelbart ser 28 enkeltbekkasiner ud til at være lidt færre end de sidste par år, men hvis man, ligesom jeg, har haft mulighed for at arbejde med tallene fra flere år, er der sandsynligvis tale om en lille fremgang i amtet. Enkeltbekkasinen ses nu med ca. 2 per observation - mod tidligere år én - de ses på flere lokaliteter, og det er stadig ca. 5 forskellige observatører pr. år der ser dem. Ud fra ovenstående tror jeg at de rastende enkeltbekkasiner i amtet er underestimeret (jvf. OGI's kommentarer om emnet i **Fugle i Århus Amt 1991**).

I perioden 27/3 - 17/4 ses der 1 ved **Norsminde Fjord** (OGJ) og 18/4 1 **Malling Mose** (OGJ).

Igen fra 5/10 7 **Norsminde Fjord** (OGJ) og året ud ses der Enkeltbekkasiner, 16/10 1 **Skødshoved** (PGH), 18/10 2 **Assedrup Enge** + 6 **Norsminde Fjord** (JLY), 24/10 1 **Brabrand Sø** (SSK), samt 20/11 1 og 15/12 2 **Søbygård Sø** (CHØ).

Total: 28 Antal indsendere: 5 Antal obs: 15

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	1	3	0	0	0	0	0	19	3	2

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*) 05190

Ynglefund: Der er indrapportret 7-17 ynglepar på 11 lokaliteter, selvom det er noget færre end gennemsnittet af de seneste år, så tror jeg ikke der er tale om en nedgang i antal ynglepar i amtet. Der er nærmere tale om en nedgang i den ornitologiske aktivitet, og deraf følgende manglende obs fra tidligere kendte lokaliteter.

Årets ynglelokaliteter er; **Lading Sø** (0-2), **Salten Ådal** (0-1), **Fladbro Enge** (1-2), **Damsbro mose** (0-2), **Årslev Enge** (0-1), **Geding Mose** (0-1), **Norsminde Fjord** (1), **Assedrup Enge** (1), **Grund Fjord** (1-2), **Stormose** (1) og **Flakket, Anholt** (2-3) (FFA,FS,JTL,KBULTP,OGJ,PHJ,PLA,SMJ).

Der ses i 1994 færre i foråret og sommeren, hvorimod sensommeren og efteråret er ganske godt. Endvidere er gennemsnittet af fugle pr. obs. på 5,9, hvilket er midt mellem de to seneste år; så de 1348 fugle er godt nok.

Største vinterobs. (jan-feb, nov-dec): 15/11 24 **Mariager Fjord** (TNI), 19/11 26 **Glatved Strand** (JSI) og årets sidste 21/12 21 **Damsbro Mose** (SMJ).

Forårets største: 29/3 9 **Geding Mose** (SHØ), 16/4 11 + 7/7 13 **Hollandsbjerg Holme** (ORY), 21/4 12 v. **Havkær Skov** (PHJ).

Efterårets største: 30/7 21 **Drastrup Enge** (JPA), 3/8 37 (CSS) + 12/8 40 (LTP) + 16/8 34 **Romalt Enge** (LTP), 3/8 71 (OGJ) + 9/8 77 (HLL) **Norsminde Fjord**, 6/8 38 **Drastrup Enge** (LTP), 20/8 20 **Lading Sø** (HET), 17/9 33 **Mariager Fjord** (ELS), 28/9 25 **Dronningborg Bredning** (LTP).

Total: 1348 Antal indsendere: 42 Antal obs: 227 Antal lokaliteter: ca. 65

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	15	31	103	47	10	52	443	183	333	88	30

Tredækker (*Gallinago media*) 05200

Det er ikke mange Tredækkere vi ornitologer ser - Jægerne er vist bedre til det, men de får dem selvfølgelig også til at ligge stille inden de tæller dem. Nå men JPL så årets "eneste" 9/5 **Elløv Enge**.

Skovsneppe (*Scolopax rusticola*) 05290

Det ser ud til at vi kan finde 7 sikre ynglepar i amtet samt ca. det dobbelte antal sandsynlige og mulige. Gad vide om en gennemgang af egnede lokaliteter ikke ville bringe tallet noget i vejret. Årets yngleobs blev gjort følgende steder; **Salten Langsø** (0-3), **Snabegård Plt.** (0-1), **Hjelm** (0-2), **Anholt** (2-6), **Trekanten, Samsø**

(2), **Norring Ure** (2), **Norring Vesterskov** (1), **Østrup Skov** (0-3), **Skramsø Plt.** (0-1) (ERH, FS, JBA, JPL, KIH, PLA, SDY, SMJ).

Der tegner sig et normalbillede i årets indrapporteringer, idet der ses skovsnepper hele året undtagen i august-september, og der ses oftest kun enkeltfugle, ligesom årets største obs er fra ynglesæsonen: 22/4 3 **Salten Langsø** (ERH), 23/5 3 **Hjelm** (PLA), 25/5 6 **Anholt** (FS), 1/7 5 **Østrup Skov** (KIH), samt 2 store obs i efteråret: 1/10 8 **Fussing Enge** (TBA) og 2/11 9 **Velling Skov** (EBU).

Total: 83 Antal indsendere: 34 Antal obs: 44

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	5	10	8	16	7	11	0	0	10	11	3

Stor Kobbersneppe (*Limosa limosa*) 05320

Alle obs nævnes; 3/4 2 **Sødringholm Strand** (CSS), 25/4 1 **Brabrand Sø** (AJA, GLA, TQA), 29/4 1 **Dystrup Sø** (JNK), 3/5 3 **Brabrand Sø** (TQA), 10/6 4 **Mariager Fjord** (TNI).

Lille Kobbersneppe (*Limosa lapponica*) 05340

Ifølge Olsen (1992) foregår forårstrækket gennem Danmark i to bølger. Den første kommer marts-april; fugle der har overvintret i Vesteuropa og som yngler i Nordeuropa. Af disse ses der normalt mange i amtet, hvorefter det hele fader ud resten af året med færre og færre fugle. Dette gjorde sig også gældende i 1994. Men der kom også et fint træk af fugle i perioden primo-ultimo maj, af fugle der har overvintret i Vestafrika og nu er på til Sibirien (den anden bølge). Endvidere ses enkelte oversommerne små kobbersnepper i juni, et lille hjemtræk af adulte i juli samt et pænt antal juvenile i september. Som sædvanligt domineres materialet af Alrø-obs, hvor arten har sit østjyske kærneområde.

Den første obs er meget tidlig: 31/1 4 **Alrø Poller** (HP). De næste kommer mere normalt; 5/3 2 **Kalsemade** (TBR), hvorefter det går løs frem til ultimo maj.

Forårets største: 13/3 450 **Alrø Poller** (NH), 27/3 900 **Alrø Poldkrog** (SHØ), og igen 30/3 500 (OGJ), 15/4 620 **Alrø Poller** (NH), 7/5 505 **Alrø Eghoved** (FHE), 7/5 520 **Stavns Fjord** (SDY), 18/5 600 **Alrø Poldkrog** (SHØ)

Sommerens største: 10/6+19/6 25 **Alrø Poller** (HLL, NH) og 10/6 6 **Mariager Fjord** (TNI).

Efterårets største: 10/7 26 **Alrø Poldkrog** (OGJ), 19/7 40 **Kalsemade** (TBR), og en enkelt helt stor obs 18/9 300 **Alrø Poller** (JTL), 18/10 25 **Hevring Strand** (JPA) + 25 **Store Sjørup** (LTP), 9/11 24 **Alrø Poller** (DMU).

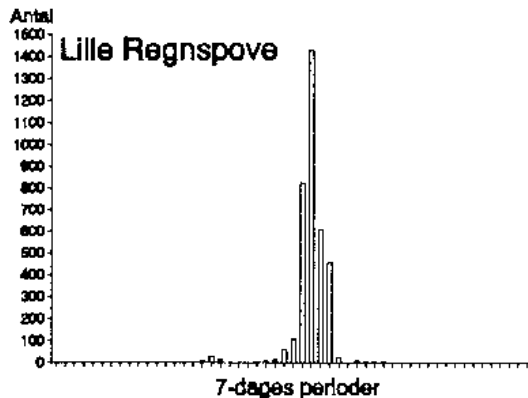
Total: 11171 Antal indsendere: 21 Antal obs: 175

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	0	2745	2560	4936	59	242	53	380	137	54	1

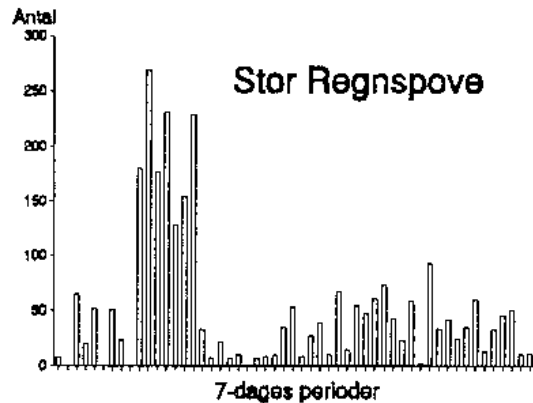
Vadefugle

Lille Regnspove (Numenius phaeopus) 05380

Ingen af vores trækkende vadefugle kommer vel i så kort periode, som Lille Regnspove gør i sensommeren/efteråret. Vi ser et minimalt forårstræk og et stort koncentreret efterårstræk i juli måned (Figur 14), hvori der stort set kun passerer adulte fugle gennem amtet. Dette kan ses af, at de juvenile passerer Danmark i perioden medio august - primo september.

Figur 14. Fordeling på 7-dagesperioder af Lille Regnspove 1994.

Figur 15. Fordeling på 7-dagesperioder af Stor Regnspove 1994.

Vi har gode data fra **Samsø**, men vi er afhængige af at Leif Brauer og Svend Dybkjær er på øen i den rette periode, hvilket kan ses af månedsmaxierne i f.eks. 1992.

I 1994 fik vi en ny årets første "record", idet den gamle fra 2/4 1988 blev slået af 9/3 i **Alrø Poller (PLA)**, hvilket måske fortæller noget om at vi andre skal være lidt mere vågne i foråret. De næste kommer mere normalt 16/4 i **Begtrup Røn (HDE)**, 1 **Råby Odde (JPA)**, og 23/3 5 **Søledet Strand (VOL)**.

At opremse de største obs vil virke kedeligt, idet det primært er LEB og SDY der på **Samsø**, nærmere betegnet på **Hesselholm Made**, der har alle de store obs. De største er: Enkelte andre har også været på **Samsø** i trækperioden, men deres obs udgør tilsammen under 10 % af årstotalen.

Mere end 10 Lille Regnspove udenfor **Samsø** er set: 20/4 12 **Sangstrup Klint (HAC)**, 7/5 13 **Begtrup Vig (HDE)**, 30/7 18 **Mellempolde (TNI)**.

Totalt: 3551 Antal indsendere: 29 Antal obs.: 229

(1) Månedstotal 1994, årstotal 3551. (2) Månedstotal 1993, årstotal 1650. (3) Månedstotal 1992, årstotal 1137. (4) Månedstotal 1991, årstotal 1585.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	0	0	1	21	31	84	3150	257	7	0	0	0
2)	0	0	0	24	29	5	1506	86	0	0	0	0
3)	0	0	0	62	28	3	859	183	2	0	0	0
4)	0	0	0	3	185	6	1186	205	0	0	0	0

Stor Regnspove (Numenius arquata) 05410

Når Stor Regnspove kommer fra vinterkvarterene, i vest og sydvest Europa, trækker de hovedsageligt op langs Vestkysten, og i mindre grad gennem det østlige Jylland og Østdanmark. Figur 15 viser dog, at der i 1994 var et pænt forårstræk (ultimo februar-primo maj) gennem amtet. Af månedsmaximaerne kan man endvidere se, at hovedvægten ligger tidligere end de seneste fem år.

Antallet af vinterfund var også markant i 1994, og gms. for jan-feb og nov-dec ligger på 30 pr. 7-dages periode. De største vinterobs var: 16/1 47 **Dejret Øhoved** (AJA), 4/2 31 **Alrø Poldkrog** (OGJ), 18/2 47 **Skødshoved** ((AJA), 19/11 56 **Alrø Poldkrog** (SHØ), 10/12 40 **Alrø Poller** (DMU).

Træk: Under forårstrækket blev der flere gange set over 100 fugle: 10/3 103 **Alrø Poller** (HLL), 13/3 185 (OGJ) og 27/3 150 (SHØ) begge **Alrø**, 3/4 **Sødringholm strand** (CSS), 15/4 105 **Eskeplet** (PLA) og 16/4 130 **Mellempolde** (JPA).

Efterårstrækket kommer i tre bølger med de adulte hunner ultimo juni - primo juli: Største obs. i den periode er 2/7 25 **Kolderne** (SDY). Derefter følger de adulte hanner, ultimo juli - primo august, hvor de største obs var: 26/7 20 **Dronningborg Breeding** (LTP) og 6/8 21 **Alrø** (HP). Til sidst er der tale om at de juvenile drysser nedad fra ynglepladserne i fennoskandinavien fra august til november. I den periode ligger de største obs på ca. 20, dog er der et par stykker på 30: 4/9 31 **Hønsepold** (SDY) og 16/10 30 **Dejret Øhoved** (PGH).

Total: 2692 Antal indsendere: 40 Antal obs.: 248

(1) Månedstotal 1994, årstotal 2692. (2) Månedstotal 1993, årstotal 1139. (3) Månedstotal 1992, årstotal 1422. (4) Månedstotal 1991, årstotal 1695. (5) Månedstotal 1990, årstotal 1433.

	JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1)	115	107	807	546	34	61	132	173	201	230	133	153
2)	8	83	129	89	28	169	125	188	165	134	14	7
3)	3	16	120	458	67	218	250	179	81	24	11	5
4)	2	2	203	991	112	98	41	213	14	10	8	1
5)	2	83	162	314	24	273	187	325	48	3	4	8

Sortklire (*Tringa erythropus*) 05450

I 1994 observeredes der noget der ligner et normalt forårstræk gennem amtet i april-maj, hvor der blev set få sortklirer, der ifølge Olsen (1992) trækker op langs den jyske vestkyst. Hjemtrækket af adulte hunner, primo-ultimo juni, gik i år næsten også udenom amtet i modsætning til 1992, hvor der var et fint træk i samme periode. (Jvf. **Fugle i Århus Amt 1992**, fig.). Heller ikke de adulte hanner viste sig i et større antal i juli. Derimod var der fra primo august til primo oktober et pænt træk af juvenile fugle fra Fennoskandinavien og Nord Rusland, på vej til Sahel-zonen syd for Sahara.

De første observeredes 16/4 2 og 17/4 1 **Alrø** (SHØ, OGJ). Forårets sidste blev 12/5 1 **Kåsemåde** (TBR).

Efterårstrækket starter 16/6 4 **Sødringholm strand** (CSS) og så kommer de dryssende indtil 22/10, med de største obs: 30/7 7 + 8/10 7 **Norsminde Fjord** (begge OGJ), 23/8 18 **Alrø Poller** (HLL) og årets sidste: 22/10 2 **Råby v. Randers Fjord** (JPA).

Et par indlandsobs blev det også til: 29/6 5 **Lading Sø** (JDK) og 29/7 1 **Brabrand Sø** (CHØ).

Total: 132 Antal indsendere: 17 Antal obs.: 48

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	5	8	15	30	62	6	6	0	0

Vadefugle

Rødben (*Tringa totanus*) 05460

I 1994 er der observeret yngleaktivitet på 19 lokaliteter; **Stavsøre** (1), **Hørslev Eng** (0-1), **Besser Rev** (1), **Bjerregrav Mose** (0-1), **Alrø** (6-11), **Dejret Øhoved** (0-1), **Skødshoved** (0-2), **Splidholm** (3), **Søby Strand** (3), **Kalsenakke** (2), **Mariager Fjord** (1-3), **Store Vorbjerg** (1-3), **Møgelmose** (2), **Grund Fjord** (2), **Assedrup Enge** (1), **Norsminde Fjord** (1-3), **Kalsemade** (0-1), **Flakket Anholt** (2) og **Horskær** (5-7) (CSS,DMU,FF,FFA,FS,JTL, JØP,OGJ,SDY,SHØ,TBR,TNI).

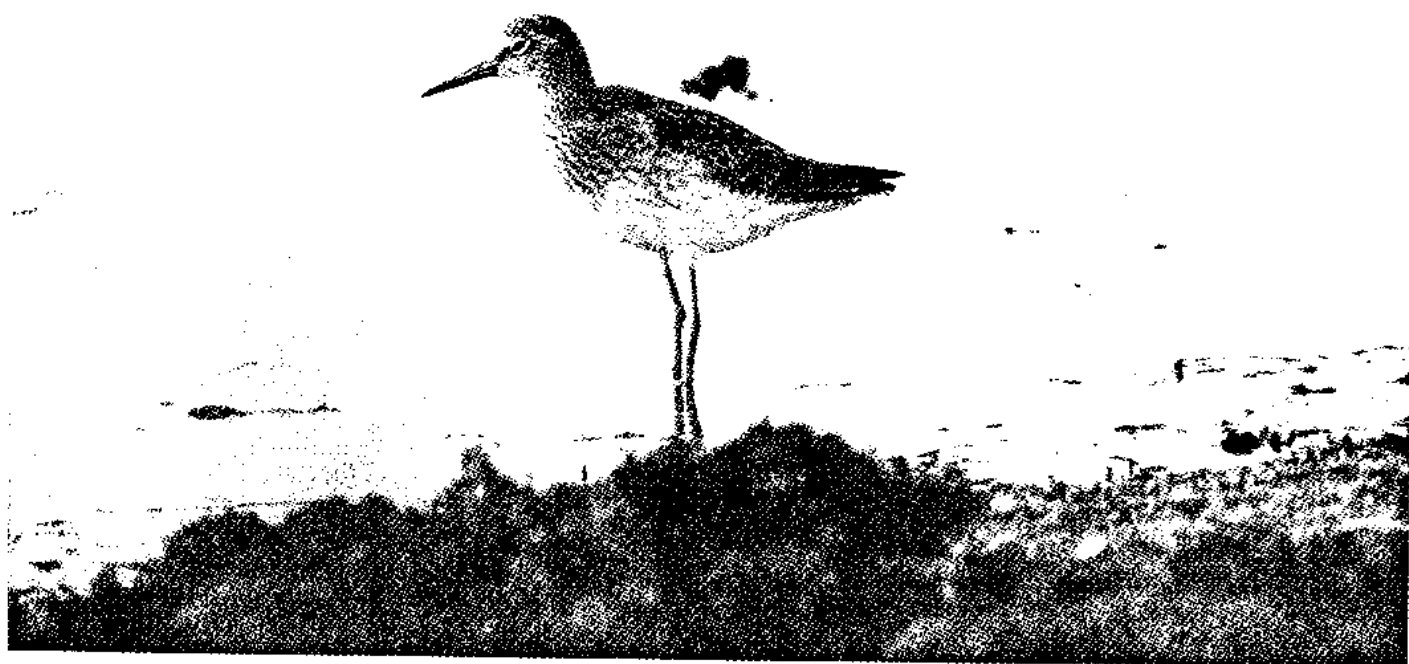
Rødben ses hele året rundt, og de største vinterobs var (jan-feb, nov-dec): 8/1 110 og 21/2 121 **Stavns Fjord** (SDY), samt 17/12 363 **Mariager Fjord** (TNI).

De største obs i foråret: 20/3 100 **Treskelbakkeholm** (TNI), og 160 **Stavns Fjord** (SDY), den 9/4 havde koncentrationen i **Stavns Fjord** bygget sig op til 182 rastende (SDY).

De største efterårsobs: 13/8 136 **Stavns Fjord** (SDY), 15/8 182 **Mariager Fjord** (TNI), 4/9 156 **Hønsepold** (SDY) og 21/10 102 **Stavns Fjord** (SDY).

Total: 4954 Antal indsendere: 44 Antal obs.: 394

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
282	233	658	665	469	200	320	697	417	343	163	507

Damklire (*Tringa stagnatilis*) SU-art

Her kan jeg ikke finde noget fortilfælde i amtet, men ifølge Olsen (1992) ser det ud til, at arten i historisk tid er set omkring Norsminde. Endvidere kan det oplyses, at Danmark kun har oplevet meget få gennemtrækkende til eller fra Rusland, af fuglen, der overvintrer i det tropiske og sydlige Afrika.

Af denne amerikanske klire optrådte ikke mindre end mindst 4 fugle i sensommeren i området ved Randers Fjord. Obs'en er beskrevet for Sjældenhedsudvalget. Ifølge FUGLE 4/94 var der invasion af arten i juli-september, idet der blev gjort mindst 6 observationer i Danmark.

Der må ikke refereres til arter, som ikke er godkendt af S.U.

Hvidklire (*Tringa nebularia*) 05480

Årets første var 27/3 23 Grenå Enge (JSI), en meget stor obs. som følges op af enkeltfugle frem til 23/4 20 Mariager Fjord (AJA). De største obs under forårstrækket var 30/4 86 Norsminde Fjord (OGJ) og 6/5 111 Mariager Fjord (PLA).

Træk: Efterårstrækket sætter ind ultimo juli med 30/6 3 Romalt Enge (JPA), og fortsætter frem til udgangen af oktober. De største obs i den periode var: 29/7 62 Alrø Vadegrund (OGJ), 1/8 og 24/8 55 Sødrieholm strand (JPA), 14/8 50 Mellempolde (LTP), og årets foreløbige sidste blev set 23/10 1 Splidholm (PLA), 26/10 2 Alrø Poller (DMU), 27/10 6 Alrø Poller (PLA).

I december dukkede der to af de relativt sjældne vinterobs op: 9/12 1 Kalsemade (TBR) og 17/12 1 Mariager Fjord (TNI).

Total: 2664 Antal indsendere: 38 Antal obs.: 337

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	23	316	433	8	568	877	341	96	0	2

Svaleklire (*Tringa ochropus*) 05530

Et år med meget få svaleklirer, faktisk det laveste antal i 8 år. Til gengæld er der noget der tyder på to nye steder med sandsynlige ynglepar, idet der er indrapporteret 0-3 ynglepar i amtet. Ramten Skov (0-1) (JTL) og et muligt par Ramten Skov (JTL).

Årets første og største obs blev 30/3 8 Kastbjerg Ådal (EPR), de næste der kom var 31/3 1 rst + 3 Ø Gjerrild Nordstrand (HAC), ialt ses der i perioden 31/3-24/4 16 Ø ved Gjerrild Nordstrand (HAC, NH) + 1 Ø Hesselholm (SDY).

De ses jævnligt herefter enten enkeltvis eller i småflokke. De sidste ses 17/9 1 Drastrup Kær + 1 Hollandsbjerg Holme (ORY), 25/9 1 Bjerregrav Mose (TBA), samt en sen eftermøler 28/11 Åkær (NH).

Total: 124 Antal indsendere: 21 Antal obs.: 72

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	12	48	6	8	23	20	6	0	1	0

Tinksmed (*Tringa glareola*) 05540

Med 224 Tinksmede blev 1994 et gennemsnitsår. Det der adskiller det fra storåret 1992 er det manglende hjemtræk af adulte fugle fra medio juni til medio juli, samt det relativt lave træk af juvenile i juli-august. En ekstremt tidligt første obs, som skal til S.U.: medio marts 3 Bjerregrav Mose, og jeg har ikke kunnet finde noget tilsvarende i rapportens historie, hvor gennemsnits første ankomsten i amtet ligger medio april. Der må ikke refereres til obs., der ikke er godkendt af S.U.

Vadefugle

De største forårsobs var; 30/4 12 **Brabrand Sø**, vestenden (AJA), 1/5 18 **Drastrup Enge** (JPA, LTP), 8/5 26 (SSK) + 10/5 11 (JTL) **Brabrand Sø**; forårets sidste blev 15/5 3 **Norsminde Fjord** (OGJ).

Efterårstrækket satte ind 6/7 1 **Romalt Enge** (CSS) og de største obs var 27/7 15 + 1/8 18 + 3/8 11 **Norsminde Fjord** (alle OGJ). Den sidste Tinksmød blev set 14/9 1 **Drastrup enge** (PLA).

Total: 224 Antal indsendere: 15 Antal obs.: 51

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	3	34	75	60	47	3	2	0	0	0

Mudderklire (Actitis hypoleucos) 05560

Der er indrapporteret noget så spændende som 1-3 mulige ynglepar, og det glæder vi os til at høre mere om de kommende år. Mudderkliren er en meget sjælden ynglefugl i Danmark, men er måske overset (Olsen 1992). **Dråby Sø** (1-2) (NNR), **Resebro** (0-1) (JLO).

De første kom meget tidligt: 19/3 2 **Hollandsbjerg Holme** (BER), hvorefter der går en lille måned inden de næste indfinder sig: 16/4 6 **Mariager Fjord** (TNI) og 20/4 2 **Brabrand Sø** (TQA).

Forårets største: 27/4 50 **Sangstrup Klint** (HAC), 3/5 27 **Brabrand Sø** (TQA) og 5/5 + 8/5 + 19/5 14 **Norsminde Fjord** (alle OGJ).

Fra 24/6 1 **Resebro** (JLO) ses mudderklires til 2/10, med de største obs: 14/7 22 **Drastrup Enge** (PLA), 22/7 21 **Dystrup Sø** (JSI), 30/7 25 **Udbyover Sø** (TNI), 15/8 20 **Mariager Fjord** (TNI).

Årets sidste ses 2/10 **Fjellerup Strand** (JPA).

Total: 713 Antal indsendere: 40 Antal obs.: 181

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	2	75	116	2	296	160	61	1	0	0

Stenvender (Arenaria interpres) 05610

Igen et år med 100 observerede stenvendere, hvoraf 50% blev set på **Samsø**, hvilket er helt i tråd med tidligere års indrapporteringer.

Den blev set i to perioder: 21/2-24/5 og 2/7-21/10. Den første obs var 21/2 1 **Stavns Fjord** (SDY), og derefter skal vi frem til 20-21/3 6 **Stavns Fjord** (SDY) før der igen sker noget. Den største obs i foråret var 8/5 7 **Dejret Øhoved** (SHØ). Derudover ses den i varierende antal på næsten alle de gammelkendte lokaliteter langs kysten. Der er ingen indlandsobs i 1994.

Efterårstrækket bemærkedes fra 2/7 1 **Kolderne** (SDY), og fra 17/7-21/10 observeredes der 8-9 i **Stavns Fjord** (SDY). De største obs udenfor **Samsø**: 19/8 +20/8 4 **Bønnerup Strand** (FUT) og 25/8 7 **Mellempolde v. Randers Fjord** (OL).

Total: 100 Antal indsendere: 15 Antal obs.: 36

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	1	12	11	23	0	11	29	4	9	0	0

Odinshane (Phalaropus lobatus) 05640

Odinshanen er blevet en tilbagevendende begivenhed i amtet, men det er dog få beskåret at få den at se. I 1994 lykkedes det i perioden 21/8-25/8, at se 1-2 1K han ved **Sødringholm Strand** (FNI,JLY,JPA,OL,LTP). Formodenligt er der tale om den samme fugl, da den er indsendt som juv/1K.

Mellemkjove (*Stercorarius pomarinus*) 05660

Efter sidste års udebliven er der i år observeret 3 fugle, hvilket passer fint ind i mønsteret over artens optræden i amtet gennem de sidste 10 år, idet der gennemsnitligt er set 3-4 fugle per år. Forekomsten i august og september er også meget typisk.

Alle obs nævnes: 7/8 1 ad lys S Fornæs (RD), 19/9 1 juv N Fornæs (HLL) og 20/9 1 2K Kysing Næs (FAJ,SSK)

Kjove sp. (*Stercorarius* sp.) 05665

2 ubestemte kjover trak forbi Fornæs i oktober: 1/10 1 N (HLL) og 16/10 1 S (JNK).

Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*) 05670

Et pænt år efter sidste års skuffende lå. Fuglene var jævnt fordelt over hele efteråret uden nogen store trækdage og det er værd at bemærke, at Fornæs for første gang siden '88 er leveringsdygtig i mere end en fugl. I slutningen af august måned huserede mindst 2 fugle i området omkring Mellempoldene. Alle obs nævnes.

Fornæs: 14/8 1 ad lys N (RD), 12/9 2 N (HLL), 18/9 1 juv mørk N + 1 ad mørk N (JSP) og 19/9 1 N + 1 juv S (HLL). Kysing Næs: 3/9 1 ad mørk, 10/9 1 ad lys, 9/10 og 12/10 1 1K alle (OGJ). Samsø: 10/9 1 1K fou Issehoved (SDY), 11/9 1 1K fou Yderste Holm (SDY) og 9/10 1 fou Stavns Fjord (LEB). Øvrige: 22-30/8 1-2 juv Mellempoldene/Sødringholm Strand/Søledet Strand (OL,LTP,PLA) og 16/9 1 rst Kalsemade (TBR).

Total: 15 Antal indsendere: 10 Antal observationer: 16

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	0	0	0	3	10	2	0	0

Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*) 05680

Den Lille kjove har tilsyneladende rigtigt fået sig bidt fast, idet den igen i år er set i amtet og således er set hvert år i amtet siden 1987 (dog fraregnet 1989). Mindst 2 fugle er set; men det er svært sikkert at fastslå, om der har været tale om mere end én ungfugl, da den godt kan have nået at komme rundt til alle lokaliteterne, og den Lille kjove er trods alt stadig en sjælden gæst i de østjyske farvande.

Alle obs nævnes: 1/9 1 1K V Kysing Næs (OGJ), 9/9 1 juv Hesselholm (SDY), 17/9 1 1K N Besser Rev (SDY), 19/9 1 ad N og 21/9 1 juv N begge Fornæs (HLL).

Storkjove (*Stercorarius skua*) 05690

Trist nok blev der heller ikke i år set Storkjover ved de østjyske kyster.

Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*) 05750

For første gang siden 1990 er Sorthovedet måge observeret i amtet.

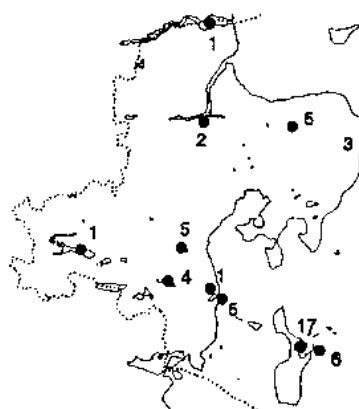
Årets obs.: 5/11 1 SØ Kysing Næs (OGJ).

Måger

Dværghmåge (*Larus minutus*) 05780

I forhold til tidligere år er der observeret virkelig mange fugle med det største antal i maj måned (jf. Figur 16).

Alle obs. nævnes: 21/2 1 og 23/5 1 Uggelhuse (ORY), 23/4 3 (NW) og 5 (HP) Dystrup Sø, 8/5 9 ad. + 3 2K (SDY) og 20/5 5 (LEB) Hesselholm, 16/8 1 1K Julsø (FNI), 20/8 4 juv. Skanderborg Sø (SS), 25/8 1 1K Norsminde Fjord (OGJ), 5/9 1 juv og 6/9 2 juv (SS) samt 27/10 2 ad (HLL) alle Brabrand Sø, 10/9 1 1K, 13/10 1 ad., 29/10 1 1K og 5/11 1 1K Kysing Næs (OGJ), 17/9 1 Mariager Fjord (TNI), 17/9 6 S Besser Rev (SDY), 19/9 1 1K N (HLL) og 6/11 2 1K N (JRP) Fornæs.

DVÆRGMÅGE 1994

Figur 16. Observationssteder med total antal observerede Dværghmåger i 1994.

Total: 50 Antal indsendere: 12 Antal obs: 20

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	1	0	5	18	0	0	6	13	4	3	0

Hættemåge (*Larus ridibundus*) 05820

Rekordstort antal observeret i 1993 skønt antallet af indsendere er faldet en del. Der er igen meldt ynglepar fra Dystrup Sø, men desværre mangler der i år tal fra kolonien i Brabrand Sø. Igen i år er nogle få nye kolonier er dukket op.

Ynglepar - over 3100 sikre og sandsynlige fra 16 lokaliteter: Skanderborg Lillesø 100 (PLA), Alrø Poller 98 (JGR), Frederiksdal Sø 15 (PLA), Dystrup Sø 45 (PLA), Mørke Kær 270 (PLA), Huldremose 150 (PLA), Kyholm 150 (DMU), Udbyover Sø 10 (TNI), Overgård Sø 80 (PLA), Frederiksdal Hede 150 (PLA), Julsø 200 (FNI), Stormose 50 (KBU). Desuden 11 par fordelt på 4 lokaliteter. Endelig følgende mulige par er meldt: Flakket, Anholt 20 (HET)

Største flokke (lok.max. >1000): 3/4 2000 Kalsemade (TBR), 3/4 5000 Julsø (FNI), 24/8 3500 Mellemoldene (OL), 15/4 2 flokke på 2500 Mariager Fjord (PLA), 16/4 1500 Splidholm (TBR), 16/4 7000 Treskelbakkeholm (TNI), 26/7 1000 Kalø Vig (JTL), 29/7 og 1/8 1000 Alrø Poller (NH), 4/9 1470 Alrø Vadegrund (DMU), 21/9 1200 Lerdrup Bugt (PLA), 24/9 1500 Dronningborg enge (JPA), 1/10 1300 Splidholm (PLA).

Fra Fussing Sø er der desuden 20/9 meldt 7000 og 29/10 10000 Hætte/Stormmåger uden endelig artsbestemmelse (begge BRA), disse er ikke medregnet i totalen.

Total: 97867 Antal indsendere: 36 Antal observationer: 398

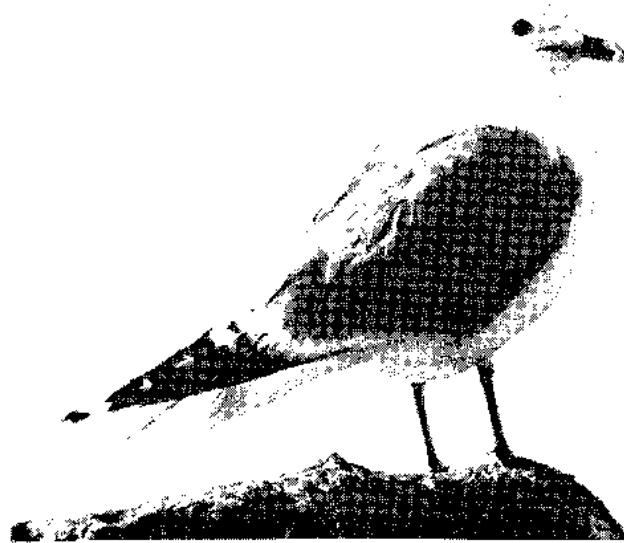
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2527	2058	9189	36049	4798	3003	11451	8356	11896	5396	1828	1316

Stormmåge (*Larus canus*) 05900

Totaltallet for 1994 er mere end halveret i forhold til 1993, men der mangler dog tal fra nogle af de store overnatningspladser. Formodentlig er de 10000 ikke artsbestemte måger fra Fussing Sø nævnt under Hættemåge således hovedsageligt stormmåger.

Ynglefund i alt 1577 par fra: Alrø Poller 53 (JGR), Søby Rev 150 (JGR), Ørkenen, Anholt 130 (HET), Kyholm 18 (DMU), Lindholm + Rumpen 25 (DMU), Besser Rev 150 (DMU), Hjelm 1000 (DOF), Udbyover Sø 1 (TNI), Sangstrup Klint 50 (HAC).

Observationer >500: 2/1 900 Gyllingnæs (NH), 22/1 987 Kølindsund (ABL), 18/2 550 Åkrogen, Skæring (AJA), 3/4 2500 Julsø (FNI), 15/4 1500 Lading Sø (HET), 16/4 500 Mariager Fjord (TNI), 1/8 1000 Alrø Alhale (NH), 31/8 600 Stjær Bakker (PLA), 2/9 500 Sabro (TBR), 14/9 800 Spørring (PLA).

Total: 22852 Antal indsendere: 33 Antal observationer: 254

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2540	1390	851	6431	1750	110	1053	2838	2644	653	1262	1330

Sildemåge (*Larus fuscus*) 05910

Et enkelt eksemplar af arten observeret januar måned, og såvel total tal som antal ynglepar er tilbage på et normalt niveau (Tabel 3). Det er glædeligt at se at Anholt nu er tilbage, oven i købet med flere par end der er observeret i de senere år.

Lokalitet	1994	1993	1992	1991	1990
Anholt	1400	-	-	1365-1435	982-1132
Bosserne	150	-	-	175	-
Lindholm	125	-	-	190	-
Yderste Holm	-	-	-	3	0
Brokøld	-	-	-	10	25
Besser Rev	2	-	-	-	5
Hjelm	180	-	-	-	125
Svanegrund	-	-	-	-	15
Hov Røn	-	-	10	-	25
Søby Rev	1	-	-	-	-
Eskeholm	-	-	-	3	-

TABEL 3. Ynglende Sildemåger i Århus Amt siden 1990. "-" betyder, at der ikke foreligger oplysninger fra området det pågældende år.

Årets første: 15/1 1 Langsø i Skramsø Plantage (JMI) (et usædvanligt fund), 12/3 1 Hesselholm (SDY), 12/3 1 Mårup Havn (SDY), 12/3 1 Yderste Holm (SDY).

Indlandsfund: 11/4 1 Brabrand Sø (AJA), 16/4 1 Mossø (KMU), 30/8 1 Dystrup Sø (PLA), samt ovennævnte i Skramsø Plantage.

Måger

Største ansamlinger var fra kolonierne: 22/5 350 **Hjelm** (PLA) og (uden dato) 2800 **Ørkenen, Anholt** (FS); og årets sidste blev: 9/11 2 og 10/11 1 **Issehoved** (BLA).

Total: 3514 Antal indsendere: 18 Antal observationer: 31

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	0	6	8	688	4	2801	1	2	0	3	0

Sølvmåge (*Larus argentatus*) 05920

Året udviser en stor stigning både i antallet af observationer og antal observerede fugle, som er mere end fordoblet. Vi har igen fået tal fra nogle af de i 1992 og 1993 manglende ynglepladser, og dette har da også resulteret i at antallet af ynglepar er tilbage på niveauet fra 1990.

Yngel: 1649 par fra følgende lokaliteter: **Alrø Poller** 22 (JGR), **Søby Rev** 65 (SHØ), **Hov Røn** 400 (JGR), **Bosserne** 32 (DMU), **Lindholm + Rumpen** 152 (DMU), **Besser Rev** 127 (DMU), **Ørnsø** 1 (JCN), **Hjelm** 700 (PLA), **Ørkenen, Anholt** 150 (FS).

Største obs. (over 200): 26/3 440 **Skødshoved** (PGH), 27/3 800 **Hesselholm** (SDY), 29/3 300, 2/4 250, 3/4 250 og 12/11 **Kalsemade** (TBR), 16/4 200 og 19/11 350 **Splidholm** (TBR), 18/4 200 **Dejret Øhoved** (PGH), 23/4 425 **Søledet Strandenge** (VOL), 30/4 800 **Hov Røn** (JGR), 22/5 1000 **Hjelm** (PLA), (max. i kolonien, uden dato) 300 **Ørkenen, Anholt** (FS), 13/9 350 **Henneskov Hage** (DMU), 13/11 600 **Lading Sø** (JTL).

Total: 19865 Antal indsendere: 32 Antal observationer: 360

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1448	784	2693	3171	2431	417	1279	873	1421	1014	1743	591

Gråmåge (*Larus hyperboreus*) 05990

Årets eneste observation kommer fra 30/3 1 2K S **Fornæs** (JNK).

Svartbag (*Larus marinus*) 06000

Oven på rekordåret i 1993 kan vi registrere endnu et rekordår, idet antallet af observerede Svartbage er steget med 37% siden sidste år. Fra de lokaliteter hvorfra der foreligger yngleoplysninger viser tallene ligeledes en stigning (Tabel 4).

Lokalitet	1994	1993	1992	1991	1990
Stavns Fjord	-	-	-	101-103	150
Lindholm	4	-	-	8	-
Bosserne	20	25	-	7	-
Anholt	60	-	-	35	50+
Svanegrund	47	-	-	-	14
Hov Røn	75	-	80	87	45
Søby Rev	7	4	5	1	2
Alrø Poller	14	2	1	2	3
Begtrup Røn	-	1	-	-	1
Hjelm	50	20	-	-	25
Kyholm	8	-	-	3	-
Besser Rev	14	-	-	-	-
Hundsholm	1	-	-	-	-

TABEL 4. Ynglende Svartbag i Århus Amt siden 1990. "-" betyder, at der ikke er oplysninger fra området.

Obs. af 50 eller flere fugle: 12/3 50 **Yderste Holm** (SDY), 27/3 60 **Hesselholm** (SDY), 23/4 82 og 24/4 50 **Søledet Strandenge** (VOL), 30/4 150 **Hov Røn** (JGR), 22/5 75 **Hjelm** (PLA), (max. fra kolonien (uden dato) 120 **Ørkenen, Anholt** (FS), 27/7 78 **Skanderborg Sø** (PLA), 24/8 80 **Mellempoldene** (OL), 3/9 50 og 16/10 50 **Glatved Strand** (JSI), 24/9 60 **Ebeltoft Færgehavn** (NNR).

Total: 2589 Antal indsendere: 34 Antal observationer: 375

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
120	86	290	451	341	55	288	217	180	325	116	120

Ride (*Rissa tridactyla*) 06020

I år meget få observationer, og de der har været er meget små. Havobservationer mangler da også fuldstændigt. Vi kan kun opfordre til at holde udkig efter denne art ved sejlads på Kattegat, således at vi kan få nogle tal fra dette store område.

Årets obs. (alle nævnt): 3/4 1 **Århus Bugt** (FR), 1/9 1 2K + 5/11 1 ad + 27/11 3 ad + 3/12 1 ad **Kysing Næs** (OGJ), 1/10 2 juv N + 3/11 2 N + 21/11 3 ad N + 30/11 5 N (alle HLL) + 24/12 1 S (JNK) **Fornæs**.

Total: 20 Antal indsendere: 4 Antal observationer: 10

Sandterne (*Gelochelidon nilotica*) 06050

30/7 1 ad N **Fornæs** (RD).

Rovterne (*Sterna caspia*) 06060

Samsø stod for årets eneste obs: 30/7 2 ad trk Ø **Øster Hedekrog** (SDY).

Splitterne (*Sterna sandvicensis*) 06110

Efter sidste års meget få fugle blev der i år set over dobbelt så mange, og der blev igen konstateret yngel i **Stavns Fjord, Fornæs** er dog fortsat dårligt dækket med sølle 3 obs, og så udgør de to af dem rent faktisk 25% af hele årstotalen! Ellers bemærkes det, at ankomstiden i år falder meget tidligt - det er faktisk den tidligste obs i lokalrapportens historie, hvor den tidligere førstedata var 14/3-82. Den gennemsnitlige ankomstid ligger normalt omkring 24-25/3.

Yngel: 2/7 4 1K + 11 ad **Kolderne** (SDY), obsen dækker vel over 2-4 par, idet Splitternen normalt får 1-2 unger.

Første obs: 12/3 2 S **Kragemosen, Samsø** (SDY), 20/3 1 **Kysing Næs** (OGJ) og 21/3 4 **Kanehave Kanal, Samsø** (SDY).

Største obs: 14/8 40 **Sødringholm Strand** (LTP), 22/8 30 **Mellempoldene** (OL), 30/8 65 rst **Søledet Strand** (PLA), 12/9 83 S + 7 N (HLL) og 18/9 74 N (JSP) begge **Fornæs**.

Sidste obs: 8/10 1 S **Fornæs** (JNK) + 3 **Kalsemade** (TBR) og 9/10 1 S **Moesgård Strand** (LM).

Total: 633 Antal indsendere: 24 Antal observationer: 93

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	15	69	29	11	27	227	244	11	0	0

Terner

Fjordterne (Sterna hirundo) 06150

Der blev i 1994 set lidt færre fugle end i 1993, men der blev til gengæld konstateret yngel, men dog kun på en til to lokaliteter. Dette kan undre en del når man tænker på, at de fleste kyst-/sølokaliteter er dækket i forbindelse med Projekt Fuglenes Danmark, og man derfor burde se nogle ynglefund fra mindre besøgt lokaliteter. Ellers bemærkes det, at hele 57% af fuglene er set indlands (glemmes kystobsene?), samt at hovedparten ses i forbindelse med efterårstrækket i august og september.

Yngel: 5-6 par **Ørkenen, Anholt** (FS) og 0-2 par **Bjerregrav Mose** (JPA,CSS).

De første ankom normalt: 25/4 3 **Brabrand Sø** (TQA,AJA,GLA), 29/4 og 30/4 2 **Bjerregrav Mose** (CSS,JPA).

Flokke over 10 (bortset fra yngel): 13/8 50 **Brassø** (JCN), 29/8 22 **SV Kalsemade** (TBR), 3/9 30 + 14/9 16 begge **Julsø** (FNI) og 19/9 12 **Julsø** (JCN).

Årets sidste sås i oktober: 1/10 2 **Gudenåen vest for Randers** (JPA), 2/10 1 juv **Fjellerup Strand** (JPA) og 3/10 1 juv **Brabrand Sø** (JLY,OL).

Total: 326 Antal indsendere: 25 Antal observationer: 68

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	5	24	20	37	147	89	4	0	0

Fjord-/Havterne (Sterna hirundo/paradisaea) 06155

Nogle store obs og en tidlig fugl er det mest interessante, der i år er blevet indrapporteret.

Første fugl blev: 26/3 1 **Hesselholm** (SDY). Fuglen har sikkert været en Havterne, idet Fjordterneerne normalt først ses en måned senere.

Obs over 10: 23/4 44 **Søledet Strand** (VOL), 6/5 25 **Mariager Fjord** (PLA), 17/7 70 **Sødringholm Strand** (CSS), 15/8 15 **Mariager Fjord** (TNI) og 21/8 12 **Randers Fjord** (JPA).

Sidst blev: 7/9 5 **Bellevue, Århus** (FR) og 1/10 1 **Brabrand Sø** (TQA).

Total: 186 Antal indsendere: 8 Antal observationer: 11

Havterne (Sterna paradisaea) 06160

Var sidste år et flot år, så overgår 1994 alle rekorder både med hensyn til antal fugle og ynglepar. De mange tællinger fra Fuglenes Danmark kan virkelig ses i tallene, selv efter at de værste dobbeltgængere er sorteret fra. Igen i år bemærkes den grundige dækning af **Kalsemade/Kalsenakke**.

Yngel: **Alrø Poller** 134 par (SHØJGR), **Søby Rev** 136 par (SHØJGR), **Henneskov Hage, Alrø** 66 par (SHØ), **Kyholm, Samsø** 31 par (DMU), **Besser Rev** 21 par (DMU), **Hjelm** 4 par (PLA) og **Kalsemade/Kalsenakke** 1-2 par (TBR). I alt 393 ynglepar og så mangler der endda tal fra blandt andet **Anholt og Randers Fjord!**

Foråret blev indledt med: 29/3 1 **Alrø** (HP), 8/4 3 **Kalsemade/Kalsenakke** (TBR) og 15/4 1 **Alrø Poller** (NH).

De 5 største observationer bortset fra yngleoptællingerne: 1/5 40 + 2/5 25 + 16/7 25 alle **Kalsemade/Kalsenakke** (TBR), 6/5 30 **Splidholm** (TBR) og 8/5 22 **Dejret Øhoved** (SHØ).

Indlandsfund: 29/4 1 **Dråby Sø** (NNR), 7/7 2 **Dystrup Sø** (JSI), 21/8 1 **Dråby Sø** (NNR) og 2-5/10 1 vinterdr. **Brabrand Sø** (CHØ,OGJ). Det skal bemærkes, at sidstnævntes endelige artsgodkendelse beror på en godkendelse fra SU, hvortil den er beskrevet som Hvidvinget Terne.

Årets sidste: 18/9 2 1K **Kysing Næs** (OGJ), 3/10 1 juv **Dronningborg Bredning** (LTP) og 2-5/10 1 vinterdr. **Brabrand Sø** (CHØ,OGJ; se kommenter ovenfor).

Total: 1431 Antal indsendere: 23 Antal observationer: 91

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	1	201	830	120	244	29	4	2	0	0

Dværgterne (*Sterna albifrons*) 06240

Efter to sløje år gik det i 1994 atter fremad for Dværgterren, hvilket nok skyldes den øgede feltaktivitet. Der er igen yngletal fra **Samsø**, men så mangler der til gengæld tal fra **Kalø Vig**. **Anholt** er repræsenteret fint med mange og store obs, dog uden at der foreligger en egentlig bestandsvurdering.

Yngel: **Besser Rev** 2-4 par (SDY) og **Anholt**, hvor tallene tyder på 0-10 mulige par (HET,AJE,MBT,FS).

Forårets første Dværgterner kom tidligt: 24/4 3 **Vrinneres Strand** (AJA), 27/4 1 + 1/5 2 **Anholt** (MBT,AJE), 1/5 4 **Vester Hedekrog** og 2 N **Hesselholm** begge (SDY).

De største 6 obs stammer alle fra **Anholt**: 3/5 8 **Flakket** (HET), 2/5 15 + 2/6 10 + 5/6 12 + 6/6 12 + 7/6 10 alle **Totten** (MBT,AJE). Fuglene fra **Totten** stammer muligvis fra en koloni ved **Nordstrand**.

De sidste fugle forsvandt i august: 14/8 1 **Råby Odde** (LTP), 22/8 2 og 25/8 1 + 2 juv + 3 ad begge obs **Mellempoldene** (OL).

Total: 78 Antal indsendere: 19 Antal observationer: 31

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	4	34	24	4	12	0	0		

Sortterne (*Chlidonias niger*) 06270

Igen et fint år med 13 fugle, men i modsætning til sidste år så blev alle fuglene set i træktiden.

Alle obs nævnes: 25/4 3 fou **Brabrand Sø** (TQA,AJA,GLA), 8/5 1 **Stubbe Sø** (CMO), 23/5 1 trk **havet ml. Øer og Hjelm** (ABL,PLA), 28/8 1 1K + 29/8 3 1K + 10/9 2 1K alle **Kysing Næs** (OGJ), 14/9 1 **Julsø** (FNI) og 20/9 1 juv **Kysing Næs** (SSK,FAJ).

Total: 13 Antal indsendere: 10 Antal observationer: 12

Alkefugle

Lomvie (*Uria aalge*) 06340

Der er blevet iagttaget lidt flere lomvier end de sidste to år, men årstotalen er stadig meget beskedent i forhold til det totale antal lomvier, der overvintrer i Kattegat - og rekordårene sidst i 1980-erne.

Fra 1. halvår foreligger kun en observation: 30/1 1 **Randers Fjord** (JPA).

2. halvår: 18/9 3 **Fornæs** (JSP), 13/10 1 rst. **Kysing Næs** (OGJ), 16/10 3 **Fornæs** (JNK), 22/10 19 rst. + 30/10 3 rst. **Kysing Næs** (begge OGJ) + 5 trk. **Århus Bugt** (JHA), 18/11 2 **Issehoved** (SDY) + 1 rst. **Kysing Næs** (OGJ), 21/11 2 **Fornæs** (HLL,JLY,JNK).

Total: 41 Antal indsendere: 8 Antal observationer: 12

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	0	0	0	0	0	0	0	3	31	5	1

Alk (*Alca torda*) 06360

Et år på det jævne med spredte iagttagelser flere steder i amtet i 1. halvår, mens Fornæs dominerer 2. halvårs observationer.

Fra 1. halvår: Der foreligger observationer fra de sædvanlige lokaliteter (Fornæs, Kysing Næs) i januar/februar, hvorfor de første fugle er set 30/3 + 5/4 1 rst. **Totten, Anholt** (begge AJE,MBT). Øvrige iagttagelser er 7/4 1 rst. + 8/4 9 **Bellevue** (begge FR), 25/5 1 **Århus Bugt** (HET), samt en bemærkelsesværdig indlandsobservation 26/5 1 rst/sommerdragt **Mossø** (JKI).

2. halvår: De første fugle ses 19/9 1 S + 4 N **Fornæs** (HLL). Den største dag var 28/11 10048 N + 23292 S **Fornæs** - på 1 time og 45 minutter (RD). De øvrige større observationer ved **Fornæs** har været: 3/11 2.839 N + 236 S (HLL), 10/11 3300 S (PLA), samt 30/11 2028 S + 2332 N (HLL). Øvrige større obs: 6/11 22 rst **Kysing Næs** (OGJ,SS).

Årets sidste observation: 24/12 2 S + 1 N **Fornæs** (JNK).

Total: 49921 Antal indsendere: 14 Antal observationer: 41

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	1	11	2	0	0	3	11	1324	47968	603

Alk/Lomvie (*Alca torda/Uria aalge*) 06365

Igen et år med meget få observationer indenfor denne kategori. Største observation: 24/12 140 **Fornæs** (JNK).

Total: 364 Antal indsendere: 4 Antal observationer: 9

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	0	0	0	0	0	0	2	0	186	35	140

Tejst (*Cephus grylle*) 06380

Yngel: Endnu et år hvor der ikke haves oplysninger om ynglebestandene fra øerne ved Samsø og Vejrø, hvilket giver et ufuldstændigt billede af forekomsten i amtet. Seneste oplysninger om bestanden her er tilbage fra 1992, hvor det samlede antal ynglefugle blev opgjort til 85-103 par.

Omvendt er det glædeligt, at Tejsten haft et særdeles godt år på **Tunø** med ialt 53 ynglepar (SHØ), hvilket er rekord indenfor de seneste ti år. Endvidere er der meldt om 1 ynglepar ved **Sangstrup Klint** (HC), 1 par ved **Vandstedet, Samsø**, (SDY), samt om et sandsynligt ynglepar fra **Hjelm** (PLA). Udover ynglelokaliteterne er den iagttaget hele året rundt ved kysten, hyppigst i efterårsmånederne ved

Fornæs og Kysing Næs, med typisk 1-2 fugle per obs. Største observationer har været 19/2 9 Kyholm (SDY), 12/9 3 Fornæs (HLL).

Total: 164 Antal indsendere: 13 Antal observationer: 40

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	9	1	5	108	5	5	0	11	5	11	2

Søkonge (Alle alle) 06470

Et skuffende år med kun en enkelt iagttagelse: 19/11 3 Kysing Næs (OGJ).

Lunde (Fratereula arctica) 06540

Et meget flot år med ialt 27 fugle - alle iagttaget ved Fornæs og Kysing Næs.

1. halvår: Der foreligger kun en enkelt observation: 14/3 1 N Fornæs.

2. halvår: De første fugle ses usædvanligt tidligt: 14/8 1 1K S + 15/8 1 ad N + 30/8 1 1K N Fornæs (alle RD). De næste fugle ses løbende fra primo oktober til primo december, med typisk en fugl per observation. De største obs: 22/10 2 Kysing Næs (OGJ), 7/12 2 S + 3 N Fornæs (RD).

Årets sidste observation blev: 8/12 1 S Fornæs (RD).

Total: 27 Antal indsendere: 4 Antal observationer: 23

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	1	0	0	0	0	3	0	7	10	6

Huldue (Columba oenas) 06680

Igen i år er der observationer af fugle fra 11 af årets måneder.

Yngel: Ialt 22 ynglepar indrapporteret, flest Bøjtrup skov med 5 par (VFR).

Vinterobs: Første hulduer sås 16/1 4 fou Kalsemade (TBR) og 21/1 2 Skærso Plantage (HLL).

Træk: Tiltrækket ser ud til at forløbe gennem marts måned således ses større ansamlinger 8/3 65 fou + 9/3 25 fou Kalsemade (begge TBR). Egentligt træk er observeret følgende steder: 9/3-30/3 26 N Moesgård Strand, flest 11/3 + 21/3 5 N og 26/3 6 N (HLL,JTL,FAJ,SSK,HP). Øvrige: 27/3 2 N Helgenæs (JTL), 28/3 1 V + 3 Ø Gjerrild Nordstrand (HAC).

Eneste større obs fra efteråret: 10/9 8 Kalsemade (TBR).

Og de sidste blev set 12/11 12 Dystrup Sø (CSS).

Total: 380 Antal indsendere: 32 Antal observationer: 159

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	5	167	93	48	22	12	10	9	8	12	0

Ringdue (Columba palumbus) 06700

Yngel: I alt 70 par indrapporteret, flest 18 par i Brattingborg Skov (SDY) og 8 par Grenå Kommune Plantage (JSI)

Træk: Gjerrild Nordstrand: 28/3 - 29/4 : 9297 trk, max: 31/3 2168 Ø og 1/4 2470 Ø (alle HAC).

Duer/Gøg

Derudover, største træk obs: 11/3 1055 N + 30/3 528 N **Moesgård Strand** (HHL,HP).

Største flokke derudover: 27/1 1500 **Fussingø Skov**, 16/2 5000 + 17/2 3000 + 20/12 1500 **Kålsede/Horskær** (alle TBR).

Total: 38847 Antal indsendere: 35 Antal observationere: 307

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4269	10667	9922	5708	266	115	83	40	366	3058	1095	3258

Tyrkerdue (Streptopelia decaocto) 06840

Mere end en fordobling af sidste års antal (486 fugle) skyldes mest mange indsendte observationer af de mange fugle på **Århus Havn**.

Yngel: ialt 7 ynglepar indrapporteret fra 5 lokaliteter.

Største flokke: 6/9 200 **Århus Havn** (FRO), 16/10 240 **Århus Havn** (JLO), 30/10 490 **Østhavnen, Århus** (OL).

Total: 1226 Antal indsendere: 14 Antal observationer: 49

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
105	8	21	11	5	16	5	2	232	731	1	89

Turteldue (Streptopelia turtur) 06870

I alt fire fugle fordelt på fem observationer. To fugle fra foråret, og to usædvanlige sommer observationer (yngel?).

Alle obs nævnes: 31/5 1 **Sjelle** (JDK,FRO), 4/6 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 20/7-21/7 1-2 sy **Bønnerup**, sommerhusområde (BGO).

Østlig Turteldue (Streptopelia orientalis) 06890 SU-art

Udokumenteret fund primo maj fra **Norddjursland**. Tidligere kun 3 fund fra amtet, og de er alle fra før 1930 (Gylling-Jørgensen 1992).

Der må ikke refereres til fund, som ikke er godkendt af S.U.

Gøg (Cuculus canorus) 07240

Den første gøg ankommer 26/4 til **Lysbro** (JCN), herefter 29/4 1 **Bjerregrav Mose** (CSS).

Største forekomst: 28/5 7 **Fladbro Enge** (LTP).

De sidste blev: 15/8 2 **Mariager Fjord** (TNI) og 3/9 1 **Kysing Næs** (OGJ).

Total: 220 Antal indsendere: 27 Antal observationer: 168

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	2	137	68	9	3	1	0	0	0

Slørugle (Tyto alba) 07350

Det sidste ynglepar i amtet holder fortsat stand i deres opsatte redekasse. Parret fik mindst to unger (JTL). Derudover blev et individ fundet død i april i en vejkant på Djursland (medd. via PLA).

Stor Hornugle (Bubo bubo) 07440

To sikre ynglepar. Det ene fremstår som det første succesfulde ynglefund i amtet i nyere tid. Det andet par fik sandsynligvis også unger. Det ene par ynglede på jorden i en skov, hvilket er usædvanligt for de danske hornugler (JTL).

Kirkeugle (Athene noctua) 07570

Tre ynglepar på Djursland (JTL) samt tre par i området mellem Randers og Mariager Fjorde (ER, PR). Udenfor ynglelokaliteterne to usædvanlige obs. fra Amtssygehuset i Århus, hvor et individ er hørt kaldende henad midnatstid i dagene 19/4 og 21/4. Ingen indrapporteringer fra de gamle ynglelokaliteter vest for Århus.

Natugle (Strix aluco) 07610

Få ynglepar indsendt, ialt 23-26 par, hvilket formentlig skyldes, at skovene ikke er dækket så systematisk som i 1993, det første år med projekt 'Fuglenes Danmark'.

Af større obs kan nævnes 10/3 5 tudende hanner **Katholm Skov** (JSI), 10/3 1-2 hanner + 1 hun **Hem skov** (LTP) og 10/7 3 **Silkeborg Vesterskov** (JCN).

Total: 143 Antal indsendere: 30 Antal obs.: 99

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	5	17	7	34	24	40	4	0	2	2	4

Skovhornugle (Asio otus) 07670

Der er kun indsendt 17 sikre eller sandsynlige ynglepar fra 15 lokaliteter af samme årsager som angivet under Natugle. Kun to lokaliteter med mere et par: **Nørreris Skov** 2 par (SMJ) og **Fladbro Skov** 2 par (LTP).

Et par pæne obs fra vinterstaderne, 29/1 6 og 26/12 18 **Norslund Skov** samt 11/10 4 **Kalsemade** (TBR).

Total: 101 Antal indsendere: 23 Antal obs.: 64

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
10	3	6	11	8	18	11	0	0	8	4	22

Mosehornugle (Asio flammeus) 07680

Få fugle indrapporteret fra sølle fem lokaliteter. Alle nævnes: 3/1 og 16/2 1 **Nørreå** (LTP), 21/2 1 **Uggelhuse** (ORY), 15/4 1 **Eskeplet** (PLA), 30/4 1 **Norsminde Fjord** (OGJ) og fra efteråret 17/9 og 12/11 1 **Hollandsbjerg Holme** (ORY).

Total: 7 Antal indsendere: 4 Antal obs.: 7 Antal lokaliteter: 5

Natravn (Caprimulgus europæus) 07780

To fund af arten: 1/7 1 **Anholt** (FS); Og igen er arten observeret i **Gludsted Plantage** 1 21/7 (JB).

Sejlere/Skrigefugle

Mursejler (*Apus apus*) 07950

En halvering af antal obs af arten i forhold til sidste år. Det skal dog nævnes, at sidste år forekom en enkelt obs på 3000 individer. Der har været en væsentlig pænere indrapportering af ynglefugle i år, som alle nævnes: 30 **Gammel Estrup** (BRA), 2 **Bovlstrup** (PLA), 5 **Brabrand** (HLY), 5 **Clausholm Skov** (BLA), 3-4 **Rønde** (JPL), 5 **Ebeltoft** (TV), 10 **Silkeborg** (FR), 15 **Risskov By** (FR), 2 **Ryomgård** (ABL).

Normal ankomst af trækfuglene: 27/4 1 V **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 29/4 1 **Gjerrild by** (JSD), 8/5 1 **Silkeborg** (JCN) + 1 N **Sindbjerg** (FNI) + 2 **Brabrand** (EJJ) + 4 N **Hesselholm** (SDY) + 13 **Randers by** (JPA,LTP) + 2 S **Østerhede** (SDY).

Største obs: 22/5 130 **Stubbe sø** (PBP), 23/5 400 **Hjelm** (DOF), 8/7 120, 25/7 250, 17/8 100 **Dronningborg** (JPA) 2/8 150 **Råby Kær** (JPA).

Sidste obs: 18/9 **Sletterhage** (BEH), 19/9 2 **Risskov by** (FR), 20/9 1 **Kalsede** (TBR).

Total: 2544 Antal indsendere: 34 Antal obs: 129 Antal lokaliteter: 76

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	2	791	436	712	560	43	0	0	0

Isfugl (*Alcedo atthis*) 08310

Et næsten uændret antal observationer, men på væsentlig færre lokaliteter i forhold til 1993, nemlig 70 i forhold til 91. Nogenlunde samme antal ynglepar 23-24 par, heraf 13 sikre: **Fuldbro Mølle** (PLA), **Fussing Vandmølle** (TBR,EJJ) **Stubbe Sø** (PBP), 2 **Borre Sø**, 1 **Julsø**, 1 **Ellesø-Gravbæk**, 2 **Brassø** (FNI) **Sortesø** (PLA), **Drastrup Enge** (ORY), **Silkeborg** (EHI), **Øje Sø** (JPL). De resterende sandsynlige/mulige ynglelokaliteter nævnes her uden observatør: **Råby Kær**, **Slåen Sø**, **Tepestrup Kær**, **Støvring Sønderskov**, **Ørnsø**, **Bjerregrav Mose**, **Kærby Mølle**, **Dronningborg Bredding**, **Dronningborg Enge**, **Gudenå Parken**.

De største obs blev iøvrigt: 14/4 5 **Borre Sø**, 16/4 4 **Brassø** (begge FNI), og 17/12 4 **Salten Langsø** (EHI).

Total: 282 Antal indsendere: 43 Antal obs: 224 Antal lokaliteter: 70

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
17	8	16	32	34	26	44	12	21	42	14	16

Biæder (*Merops apiaster*) 08400

I den eksotiske afdeling, igen i år en trækkende Biæder i amtet. 8/5 1 N, kl 11.25 **Kragemosen**, **Samsø** (SDY).

Hærfugl (*Upupa epops*) 08460

En hel del mennesker havde i efteråret fornøjelsen af, at iagttage en fouragerende Hærfugl på tæt hold i **Forskerparken** i Århus. De indsendte obs: 11/10 (FLU,OGJ), 12/10 (FLU), 24/10 (TBL) og 25/10 (CHØ). 26/10 **Århus Vest** (SØL), måske samme individ? Derudover en mindst lige så interessant observation fra foråret, nemlig 4 fouragerende individer 25/4 ved **Støvringgård** (KIH). Det er en ret usædvanlig observation, da der kun bliver gjort 10-20 fund pr. år - flest i Østdanmark, og oftest enkelt observationer.

Vendehals (*Jynx torquilla*) 08480

Der er til lokalrapporten, rapporteret om et enkelt yngleforsøg i en redekasse i **Ørbæk Skov**, men ingen obs af unger. Derudover obs fra 6 lokaliteter: 24/4 1 rst og 28/4 2 rst **Gjerrild Nordstrand** (begge HAC), 1/5 1 rst **Langør** (LEB), 12/5 1 **Moesgård Park** (FAJ), 28/5 1 **Salten Langsø** (JTL), 16/6 1 **Brabrand Søskov** (SSK), 28/7 1 **Fejrup By**, **Helgenæs** (JTL).

Grønspætte (*Picus viridis*) 08560

En kraftig tilbagegang af observationer i forhold til sidste år. Men på baggrund af tallene ser ynglestatus dog rimelig ud, 45-50 ynglepar. De bedste lokaliteter med mere end et ynglepar nævnes, 2 **Prøvstgård Plantage** (AJA), 1-2 **Mygind Skov** (SPO), 4 **Fjeld Skov** (MST), 2 **Fladbro Skov** (LTP), 2 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 2 **Bøjstrup Skov** (VFR), 6 **Storskov v. Dråby Sø** (NNR), 2 **Størving Sønderkov** (KIH).

Største obs: 2/1 3 **Stubbe Sø** (HLL), 2/4 3 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 10/4 3 **Hvidtvedgård Plantage** (JPL), 17/4 3 **Fjeld Skov** (MST), 21/4 4 **Havkær Skov** (AJA), 22/4 3 **Tolløkke Skov** (AJA), 22/4 3 **Storskov v. Dråby Sø** (NNR), 23/4 3 **Stenalt Skov** (JSP), 5/5 3 **Velling Skov** (PLA), 28/5 3 **Løvenholm Skov** (SHØ).

Total: 308 Antal indsendere: 44 Antal obs: 224 Antal lokaliteter: 101

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	9	41	85	65	20	41	15	3	16	2	3

Sortspætte (*Dryocopus martius*) 08630

Det indsendte materiale oplyser om 7-10 ynglepar på følgende lokaliteter: 1 **Silkeborg Vesterskov** (JCN), 0-1 **Kolsø i Skærbæk** (JCN), 1 **Norring Vesterskov** (SMJ), 2 **Bøjstrup Skov** (VFR), 0-1 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 1-2 **Storskov v. Dråby Sø** (NNR), 1 **Søbygård Skov** (CHØ), 1 **Ørnbjerg Mølle** (DOF). Desuden er der nogle lokaliteter, hvor arten ses jævnlige hele året. Det kunne være potentielle ynglepar: **Salten Langsø**, **Velling Skov**, **Silkeborg Vesterskov**, **Fussing Skov**.

Total: 101 Antal indsendere: 27 Antal obs: 90 Antal lokaliteter: 40

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	5	10	20	22	4	17	1	4	6	1	3

Stor Flagspætte (*Dendrocopos major*) 08760

I forhold til sidste år næsten samme antal fugle, til gengæld stammer observationerne fra flere lokaliteter. Så måske er arten undersøgt i de fleste "kroge" af amtet. Der er registreret 153-172 ynglepar, og således en bedre ynglebestand end i 1993. Her de bedste lokaliteter, 5 **Risskov By** (FR), 5 **Fussingø Skov** (JPA), 11 **Fjeld Skov** (MST), 7 **Kalsehave Skov** (TBR), 6 **Stubbe Sø** (PBP), 5 **Brattingsborg Skov** (SDY), 5-7 **Fladbro Skov** (LTP), 5 **Bøjstrup Skov** (VFR), 5 **Norring Ure** (SMJ), 5-10 **Storskov v. Dråby** (NNR).

Største obs: 8/1 15 **Fussing Skov** (BRA), 30/3 10 **Hem Skov** (LTP), 7/6 13 **Fussing Enge** (TBA).

Total: 851 Antal indsendere: 43 Antal obs: 339 Antal lokaliteter: 129

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
33	37	112	175	123	133	99	15	16	57	32	19

Lille Flagspætte (*Dendrocopos minor*) 08870

8/5 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (RD). Ifølge Gylling-Jørgensen (1992) meget sjælden gæst i amtet.

Toplærke (*Galerida cristata*) 09720

Kun 4 observationer af denne efterhånden sjældne fugl; obs-en fra **Skejby** er muligvis stadig områdets ynglepar. Landsbestanden er opgjort til ca 50 par. Ved en optælling i Skagen i marts 1994 stødte man 11 fugle op (FUGLE 1/95).

Alle obs nævnes: 17/3 3 **Skejby** (FNI), 1/5 2 **Lushage** (TBR), 18/5 1 **Feldballe** (JOK), 19/9 3 **Skejby** (FNI).

Antal: 9 Antal indsendere: 3 Antal observationer: 4

Lærker

Hedelærke (*Lullula arborea*) 09740

Det går ned ad bakke for denne art idet der kun er indrapporteret 49 fugle. Alle indsendte er fra 1. halvår. Det kan undre, da der meldes om rekordantal hedelærker (10-11/10 62 trk ved Sønderbo, Fanø og 9/10 237 i Kongelunden, Amager samt mange på Lolland (>300 i oktober) (Fugle 1/95).

Yngel: 6 ynglepar fordelt på 3 par **Sepstrup Sande** (JCN), 2 par **Fruerlund Plantage** samt 1 par **Midtdjurs** (begge JPL). Desuden obs fra dens traditionelle ynglelokaliteter: 21/5 1 ♂ **Hjøllund Plantage** + 2♂♂ **Gludsted Plantage** (begge JB) samt 12/3 2 sy (HDE) + 16/5 2 (FF) + 20/5 1 (JPL) **Skærsø Plantage**. Mulige ynglefugle er også: 12/3 2 sy + 12/4 1 sy **Katholm Skov** (OFR), 8/5 + 14/5 1 **Ebeltoft kommune** (JPL), 11/5 1 sy **Søholt Skov** (HDE) og 17/5 3 **Stubbe Sø** (FF).

Træk: Årets første var 9/3 1 N **Moegård Strand** (HLL) og 12/3 1 S **Hesselholm** (SDY). Fra **Gjerrild Nordstrand/Bakken**: 26/3-23/4 ialt 8, max. 2/4 2 Ø (HAC, OFR, LTP, MCH, HP). Fra **Totten, Anholt**: 30/3 + 5/4 1 rst. (MBT, AJE).

Øvrige obs: 27/4 1 **Hvalsø Plantage** (JPL), 1/5 2 **Åsrode** (JSI) og årets sidste 11/6 3 **Vesterskov Banke**, **Funder Ådal** (KBU).

Antal: 60 Antal indsendere: 16 Antal observationer: 39

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	14	14	17	15	0	0	0	0	0	0

Sanglærke (*Alauda arvensis*) 09760

Ialt indsendt 151 ynglepar fra flest: 12 par **Besser-Sildeballe**, **Samsø** (SDY), 40 par **Stubbe Sø** (PBP), 17 par **Stensmark** og 30 par **Grenå Enge** (begge JSI).

1. halvår: Træk: De store træk dage er medio februar og marts startende: 12/3 249 Ø **Østerhede**, **Samsø** (SDY), 18/2 195 N **Sindbjerg-Stoubjerg** (FNI), 20/2 300 **Norup Søndermark** (LTP) og 24/2 100 V **Silkeborg** (JCN). Største tal: 6/3 7500 **Moegård Strand** (JTL) + 1550 **Sindbjerg-Stoubjerg** (FNI). Der er ikke hverken fra **Gjerrild Nordstrand** (max. 3/4 37 Ø (HAC)) eller **Totten, Anholt** (max. 12/4 40 (MBT, AJE)) observeret træk af betydning.

Øvrige (>100, lok.max): 20/2 350 **Hvidsten** (LTP, JPA), 20/3 600 **Mariager Fjord** (TNI), 21/3 800 **Kalsemade** (TBR) og 31/3 102 Ø **Fornæs** (JNK).

2. halvår: Kun få trækoplysninger, flest 2/10 55 trk **Sindbjerg-Stoubjerg** (FNI), 10/10 55 S **Sletterhage** (MDE) og 16/10 360 indtrk. **Århus Havn** (FNI).

Øvrige (>100, lok.max): 30/9 + 7/10 200 **Vestrup-Tustrup** (LTP), 14/10 300 rst **Mariager Fjord** (TNI) og 15/10 217 **Kolindsund** (ABL).

Vinterfund: De milde vintre har gjort lærken helt almindelig, også i vinterperioden (jan og nov-dec), dog er der "kun" 9 fund fra december. Største tal blev: 2/1 45 **Alrø** (NH), 16/1 50 **Kalsemade** (TBR), 23/1 75 **Nørreådal**, **Venning** (BRA), 2/11 25 SV **Århus Nord** (FNI), 19/11 10 **Hesselholm** (SDY), 22/11 15 + 31/12 4 **Kalsemade** (TBR) som også var årets sidste.

Antal: 18180 Antal indsendere: 42 Antal observationer: 292

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
260	2020	12644	302	240	221	108	61	389	1860	66	9

Bjerglærke (*Eremophila alpestris*) 09780

Endnu et år med mange bjerglærker.

1. halvår: Største flokke var alle fra **Sødringholm Strand**: fra perioden 8/1 - 3/4 ialt 200 ved 5 obs, max. 6/2 53 rst. (JPA,AJA,LTP,CSS). Øvrige: 16/1 + 31/1 1 **Eghoved, Alrø** (OGJ), 12/3 3 S + 1 N **Østerhede, Samsø** (SDY).

2. halvår: Efterårets første: 2/10 1♂ **Fjellerup Strand** (JPA), hvilket var eneste obs udenfor **Sødringholm Strand**: fra perioden 15/11-31/12 ialt 239 ved 7 obs, max. 17/12 50 (JPA,CSS,BRA, LTP).

Antal: 480 Antal indsendere: 7 Antal observationer: 18

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
75	87	4	40	0	0	0	0	0	1	49	224

Digesvale (*Riparia riparia*) 09810

Rigtig mange ynglekolonier optalt, i alt 1250 par/huller fordelt på 20 kolonier (Tabel 6). Til sammenligning blev indsendt 17 kolonier med i alt 1591 par/huller i 1993. Af disse kolonier går 8 igen i nedenstående oversigt. Desværre mangler vi tal fra en af de store; **Skellerup Grusgrav** m. 308 par i 1993, og kolonien på **Tunø Sønderklint** viser en voldsom tilbagegang - årsag ?

34-50	Stjær Grusgrav (PLA)
10	Lemming (JCN)
20	Gunderup (JPA)
7	Trustrup grusgrav v. Ølst (PLA)
50	Hjelm (DOF)
2-4	Mossøvej v.f. Skanderborg (PLA)
115	Tunø Sønderklint
150	Tunø Nørreklint (begge SHØ)
5	Kalbygård Grusgrav (PLA)
15	Kobberhage (PLA)
200	Pilbrødalen (PLA)
16	Haldum Grusgrav (PLA)
80	Randers (JPA)
100	Gødvad Bakke (TNI)
50	Sangstrup Klint
70	Karlby Klint (HAC)
5	Oddervej N.f.Ørting (PLA)
40	Jensnæs (PLA)
140	Hornslet Grusgrav (PLA)
150	Helgenæs (JTL)
25	Grenå Kommunes oplagsplads (JSI).

Tabel 6: Kolonier med Digesvale i 1994. Samtlige kolonier nævnes, der er da heldigvis en del "nye" imellem i forhold til de senere år.

Træk: Den første dukkede op samme sted og tidspunkt som i 1993: 18/4 1 **Brabrand Sø** (AJA), herefter 21/4 4 **Bidstrup** (PNI) og 23/4 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC) + 1 NØ **Ringkloster** (PLA).

Af større antal udenfor kolonierne er der kun få - her skal nævnes: 29/4 20 **Kristrup Enge** (JPA), 18/5 50 **Julsø** (FNI), 22/5 30 **Stubbe Sø** (PBP).

Svaler/Pibere

Fra efteråret er der nogle få større flokke - bemærk at efterårstrækket ser ud til at kulminere 14/8: 14/8 130 **Stubbe Sø** (PBP), 14/8 160 og 20/8 125, begge **Gudenådalen vest for Randers** (JPA), 14/8 500 og 20/8 150, alle **Tjærby Enge** (JPA), 16/8 100 **Mossø** (AMT).

Årets sidste: 17/9 1 **Horskær** (TBR) + 2 **Sødringholm Strand** (JPA), 20/9 + 1/10 1 (FNI) begge **Kalsenakke** (TBR,FNI).

Total: 3316 Antal indsendere: 29 Antal obs: 99

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	35	830	143	613	1590	104	1	0	0

Landsvale (Hirundo rustica) 09920

Årets førsteobs er meget tidlig, ellers intet at bemærke.

Yngel: I alt 129 par, heraf min. 80 par **Tjærby v. Randers** (JPA) og 9 par **Gjellerupplanens P-kælder, Brabrand** (PLA).

Træk: Den første er meget tidlig, normal ankomst er i dagene 12-18/4 (6 ud af de seneste 8 år). Undtagelserne var 24/3 1990 (rekord) og 7/4 1991. Årets første var 3/4 1 **Sminge Sø** (CHØ), herefter 10/4 1 (FAJ) og 13/4 1 (HLL), begge **Brabrand Sø**. Fra forårstrækket skal iøvrigt nævnes 21/4-1/6 i alt 822 trk., max. 14/5 500 trk. **Totten, Anholt** (MBT+AJE). Herudover 6/5 100 **Mørke Kær** (NNR), 22/5 350 + 5/6 210 **Stubbe Sø** (begge PBP). Så er alle over 100 nævnt.

Efterårstrækket som vanligt noget større: 16/8 500 **Tjærby Enge** (JPA), 29/8 200 **Sindbjerg-Stoubjerg Hede** (FNI), 16/9 500 **Ørnsø** (JCN), 17/9 350 **Stubbe Sø** (PBP) og 23/9 200 **Sminge Sø** (FNI). Sidste større tal var 10/10 44 **Sletterhøge** (MDE), og de sidste fugle var 14/10 1 **Kalsemade** (TBR), 15/10 1 **Råby Odde** (JPA,LTP) og 16/10 1 **Hvalløs Kær** (BLA).

Total: 8657 Antal indsendere: 44 Antal observationer: 285

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	463	1779	517	659	1909	3019	435	0	0

Bysvale (Delichon urbica) 10010

På trods af en del store observationer, er årets total noget under sidste års.

Yngel: I alt 178 par, heraf 18 par **Bovlstrup** (PLA), 30 par **Randers** (JPA) og 30 par **Randers Havn** (JPA).

Træk - årets første blev set til normal tid: 18/4 1 **Brabrand Sø** (AJA), 21/4 10 **Bidstrup** (PNI) og 22/4 6 **Mygind Skov** (BLA).

Forårets største obs var: 6/5 100 **Mørke Kær** (NNR), 22/5 110 + 5/6 120, alle **Stubbe Sø** (PBP) og 31/5 75 **Dystrup-Ramten** (TQA).

Efterårstrækket kulminerede i august, med flg. større obs: 5/8 200 + 9/8 150 + 26/8 200 + 30/8 250 + 31/8 100 + 7/9 200 alle trk. ved **Kalsemade** (alle TBR). Herudover kun 16/8 100 **Mossø** (JKI) og 28/8 110 og 17/9 130, alle **Stubbe Sø** (PBP).

Årets sidste var 23/9 1 **Hinnerup** (PNI), 1/10 2 **Kalsenakke** (FNI) og 9/10 1 **Salten Langsø** (JTL).

Total: 2837 Antal indsendere: 27 Antal obs: 130

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	81	443	285	258	1532	413	3	0	0

Markpiber (*Anthus campestris*) 10050

Kun tre obs. og ingen optælling fra Anholt.

23/4 2 Ø (HAC) og 12/5 1 Ø (RD), alle Gjerrild Nordstrand, samt 16/5 1 rst. Totten, Anholt (MBT,AJE).
Fra Anholt forlyder det, at ynglebestanden er trængt af stigende turisme (men vel også tilgroning) i Ørkenen, men nogen egentlig optælling af bestanden er der ikke foretaget.

Storpiber *Anthus richardi* 10020

Så fik amtet endelig sin første observation af denne art, efter den blev taget af SU-listen i 1992:

4/9 1 Norsminde Fjord (OGJ). Obs'en falder sammen med rekordforekomster i den øvrige del af landet, bl.a. 4/9-3/11 16 Sønderho og 14 Blåvand (Ribe amt,FUGLE 1/95).

Skovpiber (*Anthus trivialis*) 10090

Ynglebestanden opgjort som syngende fugle - i alt ca. 75 fordelt på 32 lokaliteter. Flest var der i Fajstrup Krat 5 (PHJ), omkring Stubbe Sø 6 (PBP), Velling Skov 6 (PLA), Mejlgård Nederskov 6 (ECH).

Årets første var tidlige: 9/4 10 rst. Lading (HET), 16/4 3 trk. Totten (MBT) og 22/4 1 Dråby Storskov (NNR). Årets eneste større tal var 25/4 100 Ø + 150 rst og 26/4 70 Ø Gjerrild Nordstrand (HAC). Her var der 23/4-29/4 i alt 496. Fra maj kun 15/5 10 trk. Issehoved (SDY).

Efterårstrækket foregik i al ubemærkethed, med de sidste: 17/9 2 SV Horskær (TBR), 19/9 1 trk. Kalsemade (TBR) og 20/9 2 Risskov (FR).

Total: 723 Antal indsendere: 24 Antal obs: 127

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	538	140	49	5	10	4	0	0	0

Engpiber (*Anthus pratensis*) 10110

Ynglebestanden kan opgøres til mindst 119 par/syngende fugle. Her skal fremhæves 6-7 par Totten, Anholt (MBT,AJE), 18-23 par Fladbro Enge (LTP), 12 par Horskær (TBR). Syngende fugle er registreret fra 8/3 Storekær (PLA) til 27/7 Alrø Poldkrog (PLA).

Træk: Et pænt forår, med en del store trækdage, hvorimod efteråret ikke er noget at skrive hjem om. Bortset fra enkelte overvintrende fugle indledtes tiltræk pri. - med. marts. De første større ansamlinger var 12/3 25 Kalsemade (TBR) og 20/3 34 Mariager Fjord (TNI). Trækkulmination finder sted ult. april, med max.: 24/4 150 N Sindbjerg-Stoubjerg Hede (FNI) - mange så langt inde i landet - samt 26/4 40 Ø + 400 rst. og 29/4 400 V Gjerrild Nordstrand (alle HAC), samt 29/4 492 N Helgenæs (JTL). Gjerrild Nordstrand: 27/3-29/4 i alt 1526.

Efterårets træk var af langt mindre omfang, med de største obs: 7/9 50 S Risskov (FR), 24/9 110 Dronningborg Bredning (LTP), 2/10 260 trk. Sindbjerg-Stoubjerg Hede (FNI).

Vinter (jan.-feb. og nov.-dec.): De største obs var 11/2 16 Kalsemade (TBR) og 18/11 25 Norsminde (FNI).

Total: 4823 Antal indsendere: 40 Antal observationer: 274

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
40	17	280	3098	463	69	69	67	448	566	42	39

Pibere/Vipstjerter

Rødstrubet Piber (*Anthus cervinus*) 10120

Med 6 fugle et år på samme niveau som 1993, og med sædvanlig sæsonfordeling.

Forår: 8/5 1 Ø og 16/5 1 Ø Gjerrild Nordstrand (begge RD).

Efterår: 2/10 1 trk. Sindbjerg-Stoubjerg Hede (FNI), 7/10 1 rst Besser Rev (LEB), 10/10 1 rst. Hesselholm (LEB) og 25/10 1 rst. Issehoved (LEB).

Skærpiiber (*Anthus spinoletta littoralis*) 10140

Eneste oplysninger om ynglende skærpiibere er fra Hov Røn, hvor (JGR) 30/4 obs'ede 2 par.

Resten af årets obs (herunder også medtaget fugle indtastet som Skær-/Bjergpiiber) er næsten alle fra vinterhalvåret, i perioderne 9/1-24/4 og 14/9-24/12. Alle obs er fra kystområderne, og arten kommer ikke ret langt ind i fjordene. Således er der kun få obs inde fra Randers Fjord, hvor arten er set indtil Råby Odde, og fra Mariager Fjord er den set indtil Åmølle. Forårets sidste var 21/4 2 N Helgenæs (JTL) og efterårets første var 14/9 2 rst. Eskeplet (PLA).

De største ansamlinger var: 21/2 11 (CSS), 10/11 14 rst. (PLA) og 21/11 26 fou (JLY) alle Fornæs. Udenfor Fornæs ingen obs over 4 fugle.

Total: 180 Antal indsendere: 20 Antal obs: 62

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
13	20	15	6	0	0	0	0	4	13	101	10

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*) 10170

I opgørelsen er også medtaget ubestemte gule vipstjerter.

Yngel (par): Splidholm 1, Søby Strand 1, Norsminde Fjord 1, Grund Fjord 3-4, Tjærby Enge 4, Horskær 1, Støvringård Enge 2. Herudover obs. i y-tiden fra yderligere en halv snes lokaliteter.

Træk: De første var 24/4 1 Ø Gjerrild Nordstrand (HAC) + 1 Fausing (LM), 28/4 3 rst. + 6 Ø Gjerrild Nordstrand (HAC). Af større tal kan nævnes 12/5 298 N Helgenæs - vel nok nordlige ? - (JTL) samt 13/5 200 trk. Gjerrild Nordstrand (JSP). Fra efteråret 4/9 27 SV Vesborg Fyr (SDY), 6/9 23 S Risskov (FR) og 18/9 (sent !) 31 rst. Alrø (JTL). Årets sidste var 19/9 3 + 20/9 1 Kalsemade (begge TBR) og 23/9 1 S Kysing Næs (OGJ).

Total: 1248 Antal indsendere: 28 Antal obs: 115

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	21	918	14	35	122	138	0	0	0

Nordlig Gul Vipstjert (*Motacilla flava thunbergi*) 10173

To lokaliteter dominerer, med i alt 75% af alle fuglene: Totten, Anholt 24/4 (tidligt) - 1/6 (sent !) i alt 595 trk/rst., max. 12/5 og 21/5, begge dage 100 rst. (MBT,AJE). Hesselholm, Samsø: 1/5-18/5 i alt 140, max. 15/5 64 rst. (LEB).

Desuden obs fra 10 lok. (alle nævnes): 30/4 4 Langør (LEB), 3/5 60 Grenå Enge (JSD), 4/5 3 Kæret + 15 Engen, Anholt (HET), 7/5 2 Barnekold (SDY), 10/5 2 Resenbro (JCN), 13/5 16 Nordby + 25 Langør (LEB), 14/5 40 Issehoved (LEB), 15/5 19 Alrø (SHØ), 17/5 25 Langør (LEB) og 19/5 4 Norsminde Fjord (OGJ).

Total: 980 (apr 6, maj 972, juni 2) Antal indsendere: 8 Antal obs: 36

Bjergvipstjert (*Motacilla cinerea*) 10190

Yngel: I alt min. 30-32 par fra ligeså mange lokaliteter.

Træk: Forårets første var 1/3 1 **Borgmesterskoven, Stilling** (IOL), 11/3 1 N **Moesgård Strand** (HLL) + 1 **Borgmesterskoven** (PLA). Fra **Gjerrild Nordstrand** 27/3-23/4 i alt 109, heraf 31/3 18 Ø og 23/4 70 rst. + 1 V (HAC).

Totten, Anholt; 3/4-18/5 i alt 5 trk. (MBT,AJE).

Fra efteråret et enkelt stort træktal; 10/10 18 S **Sletterhage** (MDE). Efterårets sidste var ovennævnte fra **Sletterhage** samt 16/10 1 indirk. **Fornæs** (JNK).

Vinter (jan-feb og nov-dec): 1 alt 8 obs. alle af enkeltfugle.

Total: 279 Antal indsendere: 35 Antal obs: 138

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	1	39	121	33	23	17	4	6	19	3	1

Hvid Vipstjert (*Motacilla alba*) 10200

Yngel: I alt ca. 65 par, heraf 20 par omkring **Stubbe Sø** (BPB) og 10 par **Randers Havn** (JPA).

Træk: Ankomst 5/3 1 **Mossø** (JKI), 8/3 1 **Hadsten** + 1 **Storring Præstegårdsskov** (PLA) og 10/3 1 **Randers** (JPA).

Fra **Totten** 3/4-1/5 i alt 125, max. 16/4 50 rst. (MBT,AJE).

Største obs. herudover var: 30/3 20 N **Moesgård Strand** (JTL+FR), 2/5 24 **Sminge** (FNI) og 7/5 20 rst. **Gjerrild Nordstrand** (FR).

Fra efteråret nogle store tal fra **Kalsemade**: 26/8 50, 31/8 50, 13/9 100, alle rst. (TBR). Herudover bl.a. 6/9 35 S **Risskov** + 40 rst. **Århus Havn** (FR), 17/9 60 **Mellerup Enge** (JPA), 23/9 35 **Kysing Næs** (FNI) samt 1/10 22 SV **Splidholm** (PLA).

De sidste var: 16/10 1 **Århus Havn** (FNI), 23/10 1 og 31/10 1, begge **Kalsemade** (TBR) samt 2/11 1 **Kysing Næs** (OGJ).

Total: 1750 Antal indsendere: 46 Antal obs: 266

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	163	282	156	54	117	315	506	106	1	0

Sortrygget Hvid Vipstjert (*Motacilla alba yarrellii*) 10202

To observationer: 5/4 1 rst. **Anholt By** (FS) og 2/5 1 **Brabrand Sø** (JTL).

Silkehale (*Bombycilla garrulus*) 10480

1994 blev bestemt ikke "silkehalernes år", idet det totalt kun blev optalt 688 fugle, som er det laveste nogensinde i amtet. I perioden januar-april blev der set 468 silkehaler, mens totalen fra oktober-december blev så lav som 220 stk. Situationen i 1993 var lige modsat med årets sidste måneder som de talmæssigt absolut dominerende.

Årets første silkehaler sås - højst overraskende! - på årets første dag med 8 i **Risskov** (LM). Periodens største antal blev 4/1 200 **Risskov** (HLL). Forårets sidste blev ligeså observeret i **Risskov**; 13/4 8 (HLL).

Silkehale/Vandstær

Efterårets første flok ankom 31/10, og de blev helt forfriskende ikke noteret fra Århus-området (som stadigvæk dominerer materialet i uhyggelig grad), men fra **Silkeborg**, hvor (JCN) noterede 12 fugle. Efterårets højeste antal blev 15/11 12 **Voldby** (CHØ). Og dette max. antal er forbløffende lavt. Endelig blev årets allersidste fugle set 20/12 3 **Virring** (ORY).

Total: 688 Antal observationer: 50 Antal indsendte: 22 Antal lokaliteter: 16

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
256	41	155	24	0	0	0	0	0	12	159	69

Vandstær (Cinclus cinclus) 10500

Det modtagne materiale giver ingen oplysninger om ynglende vandstære i amtet. Læser man derimod Søravnen 1/95, noteres det, at Peter Lange omtaler 1 sandsynligt ynglepar i 1992 samt 1 sikkert ynglefund i 1993. Noget kunne således tyde på, at vandstæren rettelig yngler i amtet, men at DOFs amtsrapport blot mangler oplysninger derom. Er det nu ikke en smule kedeligt? Det burde være oplagt, at indrapportere ynglefund af mere usædvanlig karakter til amtets officielle årsrapport. Også selvom det - og det er måske netop kernen i sagen? - er helt oplagt, at en hver form for oplysninger om observatør og lokalitet af indlysende årsager ikke kan offentliggøres.

Der er modtaget oplysninger om et total antal fugle på omkring 70, hvilket lykkeligvis er en tand højere end i 1993. Alligevel kan det godt ryste "den gamle redacteur" en kende, når Søravnen 1/95 (PLA) kan afsløre, at amtets vinterbestand af vandstære estimeres til at ligge på 150-170 eksemplarer!

Sæsonens første vandstære ses som vanligt medio oktober. I år var de 3 første obs 15/10 1 **Giber Å** (FAJ), 15/10 1 **Norsminde Fjord** (JLY) samt 23/10 1 **Grenå Å** (JSI).

Vinterens største ansamlinger af vandstære blev 26/1 6 **Lystrup Å** (PLA) samt 22/11 6 **Århus Å** mellem Bodil Mølle-Tarskov Mølle (PLA).

Endelig skal omtales forårets sidste vandstære, som var 26/3 1 **Gjern Å, Søbygård** (CHØ), 28/3 1 **Giber Å v. Skovmøllen** (BEH) samt 29/3 1 **Gjern Å, Søbygård** (CHØ).

Total: 79 Antal obs: 66 Antal indsendere: 24 Antal lok.: 27

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
26	24	7	0	0	0	0	0	0	3	21	8

Gærdesmutte (*Troglodytes troglodytes*) 10660

I forhold til foregående år mangler der optællinger fra flere af amtets store skove. Dette betyder, at ynglebestanden bedømmes til kun at ligge på 70-80 par, og det er virkelig noget af et styrtduk fra de 245 par i 1993. Der er dog ingen grund til at frygte, at den markante tilbagegang er reel. Og det må bestemte kunne trøste enhver "smutte-fan"! De manglende yngleoptyllinger betyder samtidig, at årets totale antal indrapporterede "smutter" er den laveste siden 1988, hvor der kun blev registreret 382 stk.

Fra ynglelokaliteterne skal nævnes **Thorskov, Marselisborg Skov** 21 (PLA), **Virup Skov** 10 par (VIR), **Søbygård Skov** 9 par (CHØ) samt **Brattingsborg Skov** 8 par (SDY).

Største antal fra foråret blev 28/3 13 **Fladbro Skov** (LTP), 21/4 12 **Havkær Skov** (PHJ) og 22/4 18 **Gudenåparken** (JPA). Desuden i perioden 30/3-14/6 158 rnk. **Totten, Anholt**, max. 23/4 21 (MBT,AJE).

Fra efteråret ses kun en enkelt større. Det drejer sig om 22/11 7 **Århus Å v. Bodil Mølle-Fusvad** (PLA).

Total: 535 Antal obs.: 170 Antal indsendere: 27 Antal lok.: 76

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	20	29	139	83	114	80	6	5	11	24	11

Jernspurv (*Prunella modularis*) 10840

Det totale antal observerede fugle ligger i underkanten af gennemsnittet for de seneste 6 år. Årets ynglebestand opgøres med forsigtighed til at ligge på rundt regnet 30 par, hvilket er en halvering i forhold til sidste år. Her spiller det ind, at der ikke er modtaget materiale fra sidste års toplokaliteter Ringelose Skov og Bjerregrav Mose. Eneste indrapporterede ynglelokalitet med mere end 3 par var **Brattingsborg Skov** 4 par (SDY), **Stubbe Sø** 5 par (PBP), **Virup Skov** 4 par (VIR) samt - som årets topscorer - **Søbygårds Skov** 8 par (CHØ).

Hvornår forårstrækket helt præcist satte ind, er lidt vanskeligt at fastslå, da der foreligger observationer fra stort set hver anden dag i marts. Men et bud kunne være 12/3 i **Mårup, Samsø** (SDY) med efterfølgende obs en uges tid senere fra **Trekanten** og **Besser-Sildeballe, Samsø** (SDY). Forårets bedste træklokalitet blev så ubetinget **Gjerrild Nordstrand**, hvor (HAC) ultimo marts har optalt 164 jernspurve med max. 28/3 100 V.

Fra efterårstrækket noteres 4/9 5 **Vesborg Fyr** (SDY), mens periodens højeste træktalet blev opnået 2/10 27 **Sindbjerg-Stoubjerg Hede** (FNI). Og efterårets sidste borttrækker kunne være 23/10 i **Kolindsund** (ABL).

I vinterperioden januar-februar og november-december ses der 1 fugl på hver af følgende lokaliteter: **Rye Bro** (FNI), **Silkeborg** (FNI), **Randers Østby** (JPA), **Rønde** (LPJ), **Sejs** (FNI), **Søholt Skov** (PBP), **Århus Å/Bodil Mølle** (PLA,TQA), **Borre Sø** (FNI).

Total: 460 Antal obs.: 159 Antal indsendere: 26 Antal lok.: 75

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
2	4	197	94	28	49	42	2	10	39	4	8

Rødhals (*Erithacus rubecula*) 10990

I alt er der registreret 827 fugle, hvilket betyder en mindre fremgang i forhold til 1993. Desværre er der ikke modtaget mange oplysninger fra amtets mange oplagte ynglelokaliteter. De højeste tal kommer fra **Fladbro Skov** 26/6 16 sy (LTP), **Skødstrup Skov** 28/6 20 sy (LTP) samt **Baskær Skov** 5/6 13 sy (JTL). Sammenlagt viser optællinger i yngleperioden en nedgang i antallet af formodede ynglepar i forhold til de senere år.

Forårstrækket bemærkes fra medio marts med max. 28/3 300 **Gjerrild Nordstrand** (HAC); og i perioden 30/3-14/6 735 rnk. **Totten, Anholt**, max. 23/4 211 (MBT,AJE).

Drosselfugle

Efterårstrækket startede 11/9 15 **Lushage** (SDY). Og dette obs blev efterårets højeste!

I januar og februar er der noteret ialt 14 fugle, mens der i november og december blev set 23 rødhalse. I sidstnævnte tal kan der sagtens skjule sig enkelte sene trækfugle.

Total 827 Antal obs.: 147 Antal indsendere: 27 Antal lok: 58

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	6	310	228	99	133	26	0	18	9	21	3

Nattergal (Luscinia luscinia) 11030

Både antallet af observationer samt antallet af syngende fugle i yngleperioden ligger noget lavere end sidste år. Ligeledes mangler der resultater fra flere af amtets gode nattergale-bastioner. Årets største tal kommer fra **Bjerregrav Mose**, hvor (CSS) har noteret 32 syngende fugle. Derpå følger **Mørke Kær 25** sy (CSS), **Astrup Mose 14** sy (MAN), **Østerkær Bæk 12** sy (JPA) samt mose v. **Lading 10** sy (HET). Totalt er der registreret 117-145 syngende fugle i yngleperioden.

Nattergalene ankom planmæssigt med førsteobs 3/5 1 **Solbjerg Sø** (MAN). Herpå fulgte 2 obs fra: 4/5 **Bjerregrav Mose** 1 (CSS) samt **Gudenåparken** 1 (JPA).

Efter udgangen af juni plejer det at være småt med nattergale-observationer. Således gik det også i 1994, hvor de 3 sidste juli-obs blev 5/7 1 **Nørreådal** (BRA), 6/7 1 **Gudenåparken** (CSS) samt 7/7 1 **Nørreådal** (JPA).

Men disse 3 juli-observationer blev klart overgået af noget så uhørt som et obs den 23/9 1 **Udbyover Sø** (TND). Observationer ultimo september er så sjældne, at de tenderer begrebet "SU-observation"! Omvendt kan Olsen (1992) oplyse, at der sågar er registreret nattergale i oktober, så fuglen fra **Udbyover Sø** blev altså ikke ny landsrekord!

Total:415 Antal obs.: 168 Antal indsendere: 37 Antal lok: 74

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	221	174	95	0	1	0	0	0

Blåhals (*Luscinia svecica*) 11060

Året bragte 3 obs af denne smukke fugl, som blev set/hørt: 14/5 1 + 25/5 1 h **Totten, Anholt** (MBT,AJE) og 27/5 1 **Uggelhuse 27/5** (ORY).

Det er måske værd at bide mærke i, at der i 1993 blev både set og hørt blåhals ganske tæt på årets blåhalse-lokalitet ved Uggelhuse. Ikke for at antyde, at blåhalsen skulle yngle et eller andet sted ved Randers Fjord, men det kunne da aldrig skade at kigge lidt ekstra godt efter den. Og måske ovenikøbet prøve at lære dens sang at kende inden sæsonen sætter ind!

Husrødstjert (*Phoenicurus ochruros*) 11210

Noget kunne tyde på, at husrødstjerten er på retur i Århus Amt. Fra 1990 til i dag er yngelbestanden ganske langsomt skrumpet ind fra omkring 38-50 par til 9-17 par. Der er tale om en voldsom tilbagegang, som vi ikke rent umiddelbart kan give nogen forklaring på. I **Randers**-området holder bestanden sådan nogenlunde skansen med 6-9 par, hvorimod det ser skidt ud i **StorÅrhus**, hvor der kun er registreret 2-5 par. Hvordan var det nu i 1990? Var det ikke noget med at alene Århus Havn kunne prale af ca. 26 par? Ovennævnte tal kunne måske betyde, at en del af den tilsyneladende tilbagegang mere skal forklares i manglende optællinger i Århus-området. Det totale antal fugle er på 60 stk., hvilket er en anelse lavere end sidste år.

De første fugle ankom 31/3 1 han 2K **Hvidemøllevej**, Randers (JPA), 6/4 1 **Randers Havn** (JPA) 7/4 1 han 2K **Kalsemade** (TBR).

Efterårstrækket blev yderst sparsomt uden observationer med mere end 2 fugle pr. obs. De 3 sidste obs blev 16/10 1 **Østhavnen, Århus** (JLY), 16/10 1 **Århus Havn** (FNI) samt 17/10 1 **Grenå** (JNK).

Total: 60 Antal obs.:60 Antal inds.: 22 Antal lok.: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	1	10	22	11	7	2	3	7	0	0

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*) 11220

I forhold til 1993 er det modtagne materiale ikke just overvældende! Antal observerede fugle er faldet fra 287 til 219, mens antallet af sikre/sandsynlige ynglepar er faldet fra ca. 35 par til mellem 21 og 35 par. Også antallet af besøgte lokaliteter samt antallet af indsendere er faldet betydeligt.

Af lokaliteter med mere end 3 sikre/sandsynlige ynglepar er optalt følgende: **Stubbe Sø** 6-7 (PBP), **Sejs** 6 (FNI), **Gjerrild Nordstrand** 5 (HAC) samt **Stormose n.f. Silkeborg** 4 (KBU).

Årets første fugle blev set 25/4 4 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 26/4 1 **Risskov** (FRO) samt 26/4 1 **Middjurs** (JPL).

Fra forårstrækket har (HAC) ved **Gjerrild Nordstrand** i april (25/4-30/4) optalt 16 rødstjerte med 4 fugle per obs. Desuden i perioden 30/3-14/6 155 rnk. **Totten, Anholt**, max. 15/5 37 (MBT,AJE). Største enkeltobs. fra forårstrækket blev desuden 4/5 15 **Anholt By** (HET).

Der er ikke modtaget større træktal fra efteråret, som tilsyneladende indledtes 14/8 2 **Stubbe Mose** (PBP).

De 4 sidste observationer blev 17/9 1 **Brabrand Sø** (EJJ) + 3 **Besser-Sildeballe** (SDY), 19/9 1 **Vesborg Fyr** (PNI) samt endelig 21/9 1 **Ørnbjerg Mølle** (EJJ).

Total: 219 Antal obs: 139 Antal inds. 32 Antal lok: 79

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	23	112	53	27	6	6	0	0	0

Drosselfugle

Bynkefugl (*Saxicola rubetra*) 11370

Pæne tal fra forårstrækket bringer årets total op på 263 fugle, hvilket er det højeste siden 1989.

Ynglebestanden kan med forsigtighed opgøres til at ligge et sted mellem 35 og 39 par med de største bestande 10-12 par **Faldbro Enge** (LTP), **Kastbjerg Ådal** 8 par (ELS), og **Østerkær Bæk** 5-6 par (JPA).

1. halvår: Årets første bynkefugle ses helt efter køreplanen med 3 observationer fra 30/4 nemlig 1 **Bjerregrav Mose** (JPA), 1 **Hesselholm** (SDY) og 1 **Kragemøsen, Samsø** (SDY). Bedste forårstræktal kommer fra **Anholt**, hvor (HET) 3/5 og 4/5 ialt har noteret 35 bynkefugle. Andre tal fra foråret er 24/5 6 **Issehoved** (SDY) + 15/5 6 **Hesselholm** (SDY).

Fra efterårstrækket kan nævnes 21/8 5 **Sletterhage** (PLA) og 10/9 4 **Dragsmur** (JSP).

Årets 3 sidste observationer blev 14/9 1 **Kysing Fjord** (FF)+ 3 **Eskeplet/Boeslev** (PLA) samt til allersidst 19/9 1 **Langør** (PNI).

Total: 263 Antal obs: 93 Antal inds. 29 Antal lok: 55

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	4	169	60	19	12	18	0	0	0

Sortstrubet Bynkefugl (*Saxicola torquata*) 11390

Endnu engang en sæson med kun een enkelt observation af denne på vore breddegrader sjældne fugl. Årets fugl blev set **Horskær** 17/9 (TBR) og det betyder, at der nu har været præcis lige så mange forårs- og efterårsobservationer, siden vi startede registreringerne tilbage i 1972. Og helt efter traditionen var der også i år tale om obs. fra en kystlokalitet.

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*) 11460

1994 blev et pænt år for stenpikkeren i Århus Amt. Nok ligger ynglebestanden som i de senere år og skulper på 1-3 sikre/sandsynlige par. Til gengæld blev der totalt registreret 417 fugle, hvilket er det højeste antal nogensiden. Stærk medvirkende til dette resultat, var et flot forårstræk, hvor lokaliteterne på **Nordsamsø** dominerede, idet (LEB + SDY) i løbet af april og maj havde et gennemtræk på 134 stenpikkere. Så er man stenpikker-freak gælder det åbenbart om at være på Nordsamsø i foråret!

Årets første stenpikkere ankom tidligt (omend rekorden fra 1992 ikke blev slået) med 3 obs på Samsø omkring månedsskiftet marts/april med 31/3 1 **Nordsamsø** (LEB) + 1 **Øster Hedekrog** (SDY) samt 2/4 1 **Hesselholm** (SDY).

Efterårstrækket indledtes primo august med 2 **Glatved Strand** (JSI), og det kulminerede medio/ultimo september, hvor de største antal blev 10/9 10 **Dragsmur** (JSP), 12/9 7 **Fornæs** (HLL), 14/9 15 **Enslev Mose** (TNI), 18/9 8 **Hesselholm** (SDY), 21/9 7 **Sletterhage** (PNI) samt 21/9 7 i færd med at entre færgen ved **Ebeltoft Færgehavn** (NNR).

Endelig årets 3 sidste observationer, som blev 27/9 i juv. **Drastrup Enge** (LTP), 1/10 1 juv. **Østrup Mark** (LTP) og 11/10 1 **Egåen Gråmølle** (FF).

Total: 417 Antal obs: 128 Antal inds: 36 Antal lok: 67

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	2	41	216	6	3	24	133	2	0	0

Ringdrossel (*Turdus torquatus*) 11860

På trods af mere end dobbelt så mange fugle som sidste år er mængden af sete ringdrossler i Århus amt stadig en tynd kop the.

Forårets første var 16/4 1 ♂ **Kalsemade** (TBR) og 21/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (GGU) + 2 nær **Sjelle** (JDK). Fra "fuglestationen" på **Totten**, Anholt foreligger der 23/4-20/5 i alt 6 fugle (MBT+AJE). Forårets største obs er også fra **Anholt**: 4/5 10 **Anholt By** (HET). Eneste over tre herudover var 29/4 6 **Mårup, Samsø** (SDY). Forårets sidste var 12/5 1 **Hesselholm** (LEB) og 20/5 1 han **Totten** (MBT+AJE).

Fra efterårets hele tre obs: 21/9 1 **Norsminde Fjord** (OGJ), 30/9 1 rst **Kysing Næs** (HLL) og 8/10 1 rst **Kalsemade** (TBR).

Total: 50 Antal indsendere: 15 Antal observationer: 32

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	29	18	0	0	0	2	1	0	0

Solsort (*Turdus merula*) 11870

Årets materiale er stort set på højde med sidste års. Årets største enkeltoptællinger var 26/2 30 **Fussingø Enge** (TBA), 27/4 31 **Stubbe Sø** (PBP), endelig talte (PLA) 2/6 30 i **Torskov** (**Marselisborg Skov**).

Den første syngende fugl er registreret 3/3 **Sejs** (FNI). At der ikke er rapporteret syngende Solsorte efter 13/6 må tages som et udtryk for, at solsorte går i glemmebogen hos de fleste observatører, når den første gensynsglæde i det tidlige forår er overstået.

Fra ynglelokaliteterne skal nævnes skove omkring **Stubbe Sø** 40 par (PBP).

Direkte træk er noteret fra **Risskov**: 2/11 10 S (FR).

Total: 1173 Antal indsendere: 30 Antal observationer: 251

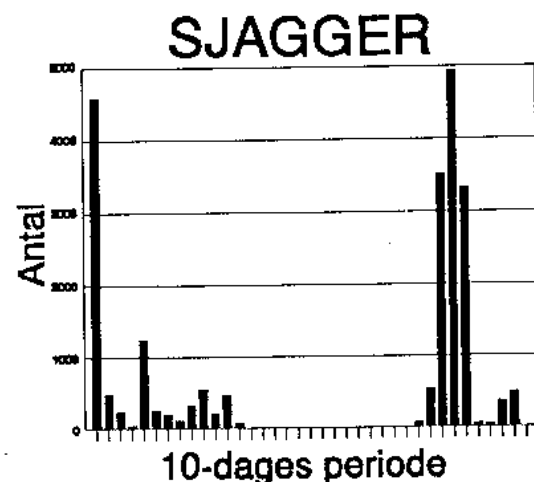
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
116	122	43	217	243	134	60	9	14	64	73	41

Sjagger (*Turdus pilaris*) 11980

I 1. halvår oplevede vi efterdønningerne efter en mindre invasion i efteråret. 2. halvår var derimod ret tyndt, med kun få flokke over 1000. Iøvrigt bemærkes 2-3 ynglepar. På trods af at sjaggeren ser ud til at brede sig som ynglefugl i Danmark (se f.eks Fugle 1/95 - nyt fra Fuglenes Danmark), så lader det ikke til at den har etableret sig i Århus amt.

De sikre ynglefund er fra **Samsø**, hvor (SDY) i nærheden af **Besser** gjorde øns første ynglefund af denne art, og fra skoven ved **Stubbe Sø** (PBP). Endvidere er en fugl set 4/6 i sommerhusområde ved **Dyngby Strand** (PLA) i egnet ynglebiotop.

De store flokke sås især i januar og februar, hvorimod det egentlige forårstræk nordpå var en ret tynd affære. Fra **Gjerrild Nordstrand** kun 28/3-25/4 i alt 239 (8 obs), max. 30/3 85 V (HAC). De største enkeltflokke var: 1/1 1000 **Skødstrup** (NWR), 5/1 1000 **Kalsemade**

Figur 17. Fænologi for Sjagger 1994.

Drosselfugle

(TBR) - ugen efter jævnligt 500 her, samt 19/2 470 **Toftebjerg** (SDY). Herefter ingen flokke over 250, og sidste større flok blev 24/4 100 trk **Totten** (MBT). De allersidste eftermølere blev 30/4 1 V **Trekanten, Samsø** (SDY) og 4/5 i alt 71 **Anholt** (HET).

Efterårets første var 3/9 1 og 4/9 2, alle **Hornbæk Enge** (LTP,JPA) samt 21/9 1 **Højbjerg** (LM). Efterårets få større (>500) flokke blev alle set i tiden 25/10-16/11, de største var (alle >1000); 26/10 1000 **Tjærby Enge** (LTP), 27+31/10 1000 **Kalsemade** (TBR) og 16/11 1000 **Korupsø** (JRP). Hen imod årsskiftet fordrives fuglene øjensynligt af kulden (se Figur 17).

Total: 23742 Antal indsendere: 47 Antal observationer: 276

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4676	1485	616	1208	71	5	0	0	8	6235	5243	856

Sangdrossel (*Turdus philomelos*) 12000

Årets første Sangdrossel må vel nærmest kaldes et vinterfund: 19/2 1 **Toftebjerg, Samsø** (SDY). Egentlig forårstiltræk forekom fra 6/3 1 **Kalsemade** (TBR), og fra 11/3 nærmest daglige observationer. Første fugl rapporteret som syngende var 11/3 **Silkeborg Vesterskov** (JCN).

Trækbevægelser er konstateret ved **Gjerrild Nordstrand**, med 31/3-25/4 i alt 178 fugle, max. var 25/4 70 rst (alle HAC). Herudover kun et større tal fra forårstrækket: 9/4 50 rst **Trekanten, Samsø** (SDY).

Sangdrosslen forekommer almindeligt ynglende over hele amtet, de ca. 120 ynglende/syngende fugle, som er rapporteret, er kun en brøkdel af det virkelige tal. Større antal er rapporteret fra **Stubbe Sø** rundt 11 par (PBP) og **Fladbro Skov** 6 par (LTP).

Fra august og september rapporteres der meget få sangdrossler, hvorimod de sene oktoberfugle nok finder vej til notesbogen. Enkelte fugle på direkte træk er meldt fra **Risskov** og **Sindbjerg-Stoubjerg**, af større antal foreligger der kun 17/10 10 **Hasselager** (LTP) og årets sidste: 4/11 10 rst **Silkeborg Vesterskov** (JCN).

Total: 638 Antal indsendere: 23 Antal observationer: 163

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	1	86	306	104	76	26	0	2	39	10	0

Vindrossel (*Turdus iliacus*) 12010

Allerede fra årets første dag var der vindrossler i amtet; 1/1 1 **Nørsminde Fjord** (IZN), og gennem januar og indtil 19/2, hvor det første tiltræk konstateres, foreligger der i alt 5 obs af sammenlagt 7 fugle. Fra 19/2 2 **Toftebjerg** (SDY) foreligger der mere regelmæssige obs, og forårstrækket kulminerer ult. marts-pri. april, med flg.: 25/3 50 **Stenalt Skov** (LTP), 30/3 50 **Ringelose Skov** (SEL) og 2/4 150 **Vestrup-Tustrup** (JPA). Det sidste større tal, endda direkte træk, blev 13/4 17 trk **Totten** (MBT), og forårets allersidste blev 1/5 4 **Engen, Anholt** (HET).

Efterårets første var 30/8 7 rst **Nebstrup** (EPR), men vi skal helt hen til 22/9 med 150 S **Risskov** (FR), for at finde de næste. Fra 30/9 foreligger der næste daglige obs indtil pri. november. Igen i år er der registreret et stort nattræk, denne gang 30/10, hvor (OLI) i tidsrummet 18.00-02.00 anslår, at ca. 20.000 Vindrossler trak over **Århus Midtby**. Det store træk må have passeret amtet meget hurtigt, 3/11 har (JLY) lyttet efter nattræk kl. 17.15-21.30, med sølle 13 trk. som resultat. Af større antal udover ovennævnte skal nævnes 1/10 100 trk **Kalsemade** (TBR), 2/10 185 trk **Sindbjerg-Stoubjerg** (FNI), 4/10 700 SV **Brabrand** (JTL), 11/10 150 S **Risskov** (FRO) og 28/10 150 trk **Silkeborg** (HET).

Efterårets allersidste blev 18/11 2 **Pinds Mølle** (FF) og 23/11 1 **Mindeparken, Århus** (JPL).

Total: 23207 Antal indsendere: 28 Antal observationer: 130

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
6	6	277	339	4	0	0	7	220	22225	123	0

Misteldrossel (*Turdus viscivorus*) 12020

45-55 ynglepar fordelt på omkring 30 lokaliteter, heraf 4 par **Skivholme Skov** (PHJ), 4 par **Gyllingnæs** (TBR) og 4 par **Stormose v. Funder** (KBU) som de største antal. Syngende fugle er registreret i tidsrummet 9/3 **Silkeborg** til 21/5 **Silkeborg Vesterskov** (begge JCN).

Fra trækket melder **Gjerrild Nordstrand** om i alt 209 trækkende i perioden 27/3-25/4, max. var 31/3 123 Ø (HAC).

Totten, Anholt: 29/3-21/4 i alt 49, max. 10/4 og 13/4 12 trk (MBT,AJE).

Eneste lokalitet herudover med to cifrede antal var 9/3 11 N + 11 rst **Moesgård Strand** (begge HLL).

I sensommeren tynder det kraftigt ud i mængden af observationer, f.eks. er der slet ingen rapporteret fra august. Efterårets første blev således 5/9 6 **Sødringholm Park** (JPA), og max. var 1/10 28 **Gyllingnæs** (FNI). At der foregår et vist tiltræk fra Sverige viser fig. obs.: 18/10 3 indtrk. **Fornæs** (JPA).

Ret usædvanligt er der ingen fra december, årets sidste blev således 18/11 2 **Hesselholm** (SDY).

Total: 704 Antal indsendere: 49 Antal observationer: 212

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
25	8	300	136	62	37	40	0	36	63	4	0

Vandredrossel (*Turdus migratorius*) SU-ART

Årets andet helt store scoop; for første gang på besøg i Danmark af denne nordamerikanske art: 16/11 1 rst i have v. **Gjerrild** (Verner Frandsen). Fuglen blev videofilm. Båndet er fremsendt til Sjældenhedsudvalget, som har obs'en under behandling.

Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, som ikke er godkendt af SU.

Græshoppesanger (*Locustella naevia*) 12360

Et stort fald i observerede fugle, siden sidste år, fra 192 til bare 93. Derfor heller ikke så mange ynglepar. 22-28 par kan det blive til. Bedste lokaliteter er stadig **Bjerregrav Mose** med 9-10 par (CSS) og **Fladbro Enge** 8-10 par (LTP).

Ankomst til amtet en dag tidligere end 1993, nemlig 26/4 1 **Gudenåparken** (LTP), 29/4 1 **Fladbro Enge** (LTP), 2/5 1 **Lading Sø** (PHJ) + 2 **Gudenåparken** (JPA).

Sidste obs.: 8/7 1 **Funderholme** (JCN) + **Veng Sø** (LM), 2/8 1 **Damsbro Mose** (SMJ) og sidste obs. betydeligt senere på året end foregående år: 28/8 1 morgenobs af rastende individ, **Kysing Næs** (OGJ).

Total: 93 Antal indsendere: 22 Antal obs: 52 Antal lokaliteter: 28

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	2	59	18	12	2	0	0	0	0

Flodsanger (*Locustella fluviatilis*) 12370

Denne sjældne trækgæst, er observeret i amtet igen i år, denne gang dog kun på en enkelt lokalitet, **Vorup Kær** 14/6 - 19/6 (JPA,LTP). Det må formodes, at der er tale om det samme individ. Indtil 1989 er der gjort 98-100 fund i Danmark, største år 1983 med 13 individer (Olsen 1992).

Sangere

Savisanger (*Locustella luscinioides*) 12380

Ingen obs af denne art i år.

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*) 12430

På baggrund af syngende hanner skulle amtet have 43-45 ynglende Sivsangerpar. De største forekomster er: 2-3 **Gudenåparken (JPA)**, 2-4 **Grund Fjord (FFA)**, 2-4 **Gungerne**, 4 **Dråby Sø (NNR)**, 4 **Brabrand Sø (PLA)**, 1-2 **Gjerlev Kær (TNI)**.

Ankomst: 26/4 1 og 27/4 1 **Gudenåparken (LTP/JPA)**, 29/4 1 **Fladbro Enge (LTP)** + 1 **Gjerrild Nordstrand (HAC)** + 2 **Kristrup Enge (JPA)**.

Sidste obs: Tidlig afrejse fra amtet, 24/7 2 **Stubbe Sø (PBP)**, 26/7 2 **Dronningborg Bredning (LTP)** + 2 **Dråby Sø (NNR)**, 25/8 1 **Brabrand Sø (EJJ)**.

Total: 81 Antal indsendere: 19 Antal obs: 51 Antal lokaliteter: 26

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	6	31	16	27	1	0	0	0	0

Kærsanger (*Acrocephalus palustris*) 12500

Der er indrapporteret 102-110 ynglepar eller syngende hanner. Et fald i forhold til 1993, som er generelt for sangerne. Det skyldes sandsynligvis et generelt fald i den ornithologiske aktivitet. Største obs.: 14 **Solbjerg Sø (MAN)**, 6 **Brabrand Sø-Tre-Broer (TQA)**, 11 **Bjerregrav Mose (CSS)**, 14 **Årslev Enge (PHJ)**, 7 **Brabrand Sø (PLA)**, 9-12 **Fladbro Enge (LTP)**, 9 **Norsminde Fjord (OGJ)**, 10 **Astrup Mose (MAN)**, 9 **Mørke Kær (CSS)**, 6 **Egåen (FNI)**.

Normal ankomst: 6/5 1 **Årslev Enge (PHJ)**, 10/5 1 **Lading (HET)**, 14/5 1 **Astrup Mose (MAN)**.

Til gengæld usædvanlig tidlige sidste obs. 16/7 5 **Bjerregrav Mose**, 18/7 + 25/7 1 **Dronningborg Enge (JPA)**. Arten kan normalt observeres hele august og ind i september. Men her er sangaktiviteten selvfølgelig dalet meget og måske netop derfor ingen obs fra disse måneder.

Total: 292 Antal indsendere: 27 Antal obs: 102 Antal lokaliteter: 67

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	99	139	54	0	0	0	0	0

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*) 12510

Sidste år var Dronningborg Bredning amtets bedste lokalitet med 125 ynglende Rørsangerpar. På denne lokalitet er der ikke optalt i år. Til gengæld er Randers Fjord stadig repræsenteret som bedste lokalitet i form af 100 ynglepar ved **Grund Fjord (FFA)**. Af andre gode og "nye" lokaliteter er: 44 **Solbjerg Sø (MAN)**, 50 **Julsø** 35 **Brassø** 20 **Borre Sø (FNI)**, 22 **Stubbe Sø (PBP)**, 22 **Grenå å (JSI)**. I alt giver det 450- 480 ynglepar, nogenlunde samme antal som sidste år; men tal fra mange nye lokaliteter. Det vil sige at amtets ynglestatus for Rørsanger må formodes at ligge betydeligt højere. Rørskovene langs Randers Fjord og Gudenåens vandsystem udgør artens kernebiotoper.

Særdels tidlig ankomst, måske den tidligste i amtet nogen sinde, 16/4 **Mariager Fjord (TNI)**, derefter mere normalt 28/4 **Dronningborg Bredning (LTP)** og **Gudenåparken (JPA)**, 29/4 **Bjerregrav Mose (CSS)** og **Romalt Enge (JPA)**. Desuden i perioden 30/3-14/6 107 rnk. **Totten, Anholt**, max. 17/5 31 (**MBT/AJE**).

Sidste obs.: 7/9 **Dronningborg Enge** og **Hornbæk Enge (JPA)**, **Brassø (FNI)**, 19/9 og 24/9 **Dronningborg Bredning (LTP)**.

Total: 953 Antal indsendere: 33 Antal obs: 189 Antal lokaliteter: 96

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	27	301	303	301	12	9	0	0	0

Drosselrørsanger (*Acrocephalus arundinaceus*) 12530

Så er denne sanger igen observeret i amtet, nærmere betegnet en syngende ♂ på træk: 25/5 **Flakket, Anholt** (FS).

Gulbug (*Hippolais icterina*) 12590

Et fald i antal obs af denne art. Det kunne tyde på at den ikke er særlig almindelig i Århus amt. Observationerne giver formodning om en bestand på 30-35 par, hvor lokaliteterne med mere end et par nævnes: 2-4 **Saxild Strand** (PLA), 2 **Damsbro Mølle** (SMJ), 3-5 **Brattingsborg Skov** (SDY), 3 **Dyngby-Hylken Skov** (PLA), 2 **Gungerne** (NNR).

Senere ankomst end 1993: 21/5 1 **Kalsemade** (TBR), 21/5 og 22/5 1 **Østerkær Bæk** (JPA), 22/5 1 **Tjærby** (JPA), 23/5 1 **Hinnerup** (PNI) + 3 **Hjelm** (ABL).

Sidste obs: 30/7 **Vitten** (CSS), 13/8 **Splidholm** (TBR), 16/8 **Kalsemade** (TBR). Ingen obs i september som i 1993, hvor der var 11 individer (sandsynligvis ungfugle, da de adulte stort set er væk ved slutningen af august).

Total: 80 Antal indsendere: 21 Antal obs: 53 Antal lokaliteter: 43

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	0	24	42	12	2	0	0	0	0

Høgesanger (*Sylvia nisoria*) 12730

Et enkelt fund af arten i 1994 (9. i alt for amtet): 28/8 1 **K Kysing Næs** (OGJ).

Gærdesanger (*Sylvia curruca*) 12740

Næsten en fordobling af obs i april, men til gengæld mere end en halvering af obs i maj. Det siger måske mere om vi ornitologers adfærd end det siger noget om Gærdesangerens adfærd. Af registrerede ynglepar og syngende hanner giver det 92-101 formodede ynglepar. De største tal nævnes: 5-9 **Gjerrild Nordstrand** (HAC,FR), 5 **Hestehave Skov**, 5 **Risskov by** (FR), 4 **Helgenæs** (JTL), 6 **Dejret Øhoved** (SHØ), 3 **Stubbe Sø** (PBP), 3 **Brabrand Sø** (TQA), 7 **Dystrup Sø** (JSI), 4 **Storskov v/Dråby** (NNR).

Ankomst: 22/4 **Viby** og **Århus Midtby** (BEH,CHØ), 23/4 **Gjerrild Nordstrand**, **Åbyhøj**, **Helgenæs**, **Brabr. Sø-Århus Å**, **Kalvehoved Skov** (HAC,OL,HDE,TBR). Så kan man vist rolig sige at arten er ankommet til amtet. Desuden i perioden 30/3-14/6 152 rnk. **Totten, Anholt**, max. 25/5 28 (MBT,AJE).

Sidste obs: Arten blev et par dage længere i 1994 end året før, 17/9 1 **Alrø** (NH), 20/9 2 og 21/9 1 **Kalsemade** (TBR).

Total: 221 Antal indsendere: 35 Antal obs: 124 Antal lokaliteter: 70

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	88	62	37	17	12	5	0	0	0

Tornsanger (*Sylvia communis*) 12750

Registrerede ynglepar og et skøn over syngende hanner giver en registreret ynglepopulation på 300-350 par. Lokaliteter med de fleste syngende hanner er: 21-49 **Hjelm** (DOF,ABL), 23-27 **Fladbro Enge** (LTP), 15-20

Sangere

Bjerregrav Mose (JPA), 20-30 Østerkær Bæk (JPA), 14 Solbjerg Sø (MAN), 15 Kasted Mose (TQA), 12 Stubbe Sø (PBP), 12 Rødkærs Enge (FNI), 10 Dronningborg Enge (JPA).

Senere ankomst end i 1993, 29/4 1 Dronningborg enge (LTP), 30/4 Sjelle (TBA) + Kalsemade (TBR) + Gudenåparken + 2 Bjerregrav Mose (JPA), 1/5 Norsminde Fjord + Brabrand Sø + Kalsemade (OGJ,JSC,TBR). Desuden i perioden 30/3-14/6 102 rnk. Totten, Anholt, max. 25/5 19 (MBT,AJE).

Sidste obs: forholdsvis tidlig afgang fra amtet: 11/9 Glatved Strand (ABL), 14/9 og 20/9 Kalsemade (TBR), 20/9 Hvaløes Kær (BLA).

Total: 767 Antal indsendere: 31 Antal obs: 196 Antal lokaliteter: 95

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	6	328	132	248	38	15	0	0	0

Havesanger (Sylvia borin) 12760

Der er registreret 89-97 ynglepar i amtet, hvilket er en stor tilbagegang fra sidste år.

Bedste lokaliteter: 3 Søbygård Skov (CHØ), 5 Rødkærs Enge (FNI), 7-10 Østerkær Bæk, 3-4 Gudenåparken, 3 Hungstrup Skov, 3 True (JPA), 5 Fladbro Skov (LTP), 3 Brattingsborg (SDY), 6 Brabrand Sø, 4 Kasted Mose (TQA), 6-7 Stubbe Sø (PBP), 4-6 Hjelm (DOF,ABL), 8 Vallum Sø (ABL).

Ankomst: 1/5 Mejlgård Overskov (ECH) og Medkær v/Thorsager (ABL), 6/5 Gudenåparken (JPA). Desuden i perioden 30/3-14/6 255 rnk. Totten, Anholt, max. 24/5 46 (MBT,AJE).

Sidste obs: 24/7 Ryungård Enge (ABL), 25/7 Tjærby Enge og Dronningborg Enge 30/7, Gudenåparken (JPA).

Total: 245 Antal indsendere: 27 Antal obs: 124 Antal lokaliteter: 73

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	2	121	82	40	0	0	0	0	0

Munk (Sylvia atricapilla) 12770

I 1993 udg. af FUGLE i Århus Amt, kunne læses, at det egentlige træk for Munk, startede i begyndelsen af marts med 7 obs, hvoraf de fleste var hunner. Det skal hermed korrigeres. Man ikke kan sige, at trækket startede på dette tidspunkt, da det tidligste træk og finder sted fra ultimo marts (Olsen 1992). Fugle før denne periode henregnes som overvintrende individer, og det kan således også bedre forklare, hvorfor de fleste var hunner, da det egentlige træk i de første 1-2 uger består af hanner.

I 1994 har der også været observationer af arten hele året, undtaget februar og november. Se iverdigt FUGLE 4/93 og FUGLE 2/95 om dette fænomen.

De indrapporterede fugle giver 240-250 ynglepar. Bedste lokaliteter med over 10 syngende hanner: 10 Hestehave Skov (FR), 10 Anholt Engen og 15 Anholt By (hvilke obs dog kan være træk! (HET)), 30 Søholt Skov (PBP), 13 Fladbro Skov (LTP), 25 Stubbe Sø (PBP), 23 Torskov (PLA).

Ankomst: 1/4 Søholt Skov (PBP), 6/4 Brabrand (JTL), 6/4 og 7/4 Risskov By (FR). Desuden i perioden 30/3-14/6 135 rnk. Totten, Anholt, max. 2/6 20 (MBT,AJE).

Sidste obs: 11/9 2 Glatved Strand (ABL), 17/9 Horskær (TBR), 1/10 1 ♂ Århus Å nedstr. Brabrand Sø (TQA).

Vinter obs: 26/12 2 og 13/3 1 Søholt Skov (PBP), 24/1 1 ♀ og 9/3 1 ♀ Dronningborg (JPA).

Total: 576 Antal indsendere: 29 Antal obs: 160 Antal lokaliteter: 83

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	0	2	67	272	162	63	2	4	1	0	2

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*) 13080

Årets registreringer danner baggrund for 43-49 ynglepar. Bedste lokaliteter for arten er: 10 Bøjstrup Skov (VFR), 2-4 Gjerrild Nordstrand (HAC), 6 Stormose N.f. Funder Kireby (KBU), 4-6 Vesterskov Banke (KBU), 4 Fjeld Skov (MST), 2-3 Fladbro Skov (LTP), 2-3 Mygind Skov (SPO).

Ankomst: 25/4 4 Vind Skov (FF), 26/4 Midtdjurs Kommune (JPL), 28/4 Silkeborg Sønderskov og Snabegård Plantage (EBU,BEH).

Sidste obs: ingen obs i august, og alle obs fra juli er registreret som ynglestatus, dvs 1/7, så det må siges at være en tynd registrering af arten i 1994.

Total: 120 Antal indsendere: 31 Antal obs: 65 Antal lokaliteter: 45

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	11	38	46	25	0	0	0	0	0

Gransanger (*Phylloscopus collybita*) 13110

De indsendte obs giver et antal ynglepar på 270-285. Bedste lokaliteter: 25 Stubbe Sø (PBP), 10 Fladbro Skov (LTP), 7-12 Torskov (PLA,TQA), 9 Søbygård Skov (CHØ), 7-9 Gudenåparken (LTP,JPA), 7-9 Brabrand Sø (TQA,JSC,OL), 5-15 Risskov By (FR), 10 Salten Langsø (ERH), 11 Havkær Skov (PHJ), 10-24 Søholt Skov (PBP), 10 Århus Å-3 Broer (JSC), 10 Holbækgård (LTP).

Største trækobs: Gjerrild Nordstrand: 30/3-24/4 67, flest 2/4 25 rst. (HAC,FR,JPA) samt 17/4 22 rst. Fusing enge (TBA).

Ankomst: trækket startede med første obs: 11/3 Brabrand Sø (TQA), 18/3 Splidholm (TBR), 20/3 Gudenåparken og Brabrand Sø (JPA,AJA).

Sidste obs: 15/10 1 Horskær + 1 Dronningborg Enge (TBR,LTP), 16/10 1 Silkeborg (JCN), 21/10 Kalsemade (TBR).

Desuden nogle sjældne vinterobs: 8/1 1 Brabrand Sø (FAJ), 21/2 1 Kanhave Kanal (SDY), 6/11 Brabrand (JTL) + Holbæk (LTP), 11/12 Norsminde Fjord (OGJ) og 23/12 Århus Midtby (HET).

Sibirisk Gransanger (Ph. c. tristis). Der er indrapporteret 2 obs af denne underart. 17/4 Gjerrild Nordstrand (JPA) og 29/10 Kysing Næs (OGJ). Det er en meget sjælden trækgæst. 34 fund t.o.m. 1990. Samtlige fund er gjort i forbindelse med ringmærkning. Formen kan med sikkerhed kun bestemmes fra Nordlig Gransanger (Ph. c. abietinus) i hånden (Olsen 1992). De to observationer kan altså have været af formen Nordlig Gransanger, der iverdigt er opført som alm. trækgæst.

Total: 973 Antal indsendere: 43 Antal obs: 281 Antal lokaliteter: 135

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1	1	39	407	225	150	87	5	31	23	2	2

Sangere/Fluesnappere

Løvsanger (Phylloscopus trochilus) 13120

Der er indrapporteret 265-290 ynglepar. Bedste lokaliteter er 5-10 **Bjerregrav Mose**, 20-25 **Østerkær Bæk (JPA)**, 11-13 **Fladbro Enge (LTP)**, 10 **Stubbe Sø (PBP)**, 13 **Brattingsborg Skov (SDY)**, 18 **Søbygård Skov (CHØ)**.

Ankomst: 4 dage tidligere end i 1993, altså meget tidlig første iagttagelse, nemlig 2/4 **Århus Å-Tre-broer (BEH)**, 11/4 og 15/4 **Brabrand Sø (AJA.HLL)**.

Største obs. fra trækket: 25/4 53 + 28/4 30 + 7/5 30 **Gjerrild Nordstrand (HAC.FR)**, 11/9 50 **Lushage (SDY)**. Desuden i perioden 30/3-14/6 991 rnk. **Totten, Anholt**, max. 15/5 228 (MBT,AJE).

Sidste obs: meget tidlig: 17/9 2 **Horskær (TBR)**, 18/9 1 **Alrø (JTL)**, 19/9 2 **Kalsemade (TBR)**.

Total: 986 Antal indsendere: 37 Antal obs: 205 Antal lokaliteter: 107

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	281	411	117	86	25	66	0	0	0

Fuglekonge (Regulus regulus) 13140

25-30 ynglepar var hvad det kunne blive til i år mod sidste års 78-87 par. Tal som overhovedet ikke er repræsentative for amtets bestand af arten. Århus Amt rummer en hel del granplantager, som er artens foretrukne biotop, men den er åbenbart let at overse eller "overhøre".

Største iagttagelser fra træktiden er: 1/4 og 2/4 50 **Gjerrild Nordstrand (HAC)**, og i perioden 30/3-14/6 429 rnk. **Totten, Anholt**, max. 6/4 73 (MBT,AJE). Desuden 11/9 30 **Lushage (SDY)**, 23/10 120 og 30/10 85 **Søholt Skov (PBP)**. De sidste tal bekræfter litteraturen i, at efterårstrækket er større end forårstrækket.

Total: 783 Antal indsendere: 24 Antal obs: 113 Antal lokaliteter: 46

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
18	26	28	229	41	39	13	11	34	265	77	5

Rødtoppet Fuglekonge (Regulus ignicapillus) 13150

Også i år 2 iagttagelser af denne art. 29/4 1 **Hesselholm (SDY)** og 18/11 1 **Risskov Skov (GLA)**.

Grå Fluesnapper (Muscicapa striata) 13350

Der er registreret 26-34 ynglepar af denne art. Det er status quo i forhold til 1993. Følgende lokaliteter havde mere end én: 1-2 **Mygind Skov (SPO)**, 2 **Tørring-Tulstrup (EBU)**, 2 **Norsminde Fjord (OGJ)**, 2-3 **Gjerrild Nordstrand (HAC)**, 2 **Norring Vesterskov (SMJ)**.

Ankomst: Meget tidlig ankomst. Vi skal helt tilbage til 1988 for at finde en tidligere ankomst (13/4): 25/4 2 og 28/4 1, alle hanner **Gjerrild Nordstrand (HAC)**. Næste mere normalt 1/5 1 **Sælvig (SDY)**. Desuden i perioden 1/5-14/6 65 rnk. **Totten, Anholt**, max. 20/5 19 (MBT,AJE).

Største træk obs er 23/5 15 **Hjelm (DOF)**. Bemærk ingen obs i August!??

Sidste obs er væsentlig tidligere end 1993, 11/9 2 **Lushage (SDY)**, 17/9 1 **Besser-Sildeballe (SDY)**, 20/9 1 **Kalsemade (TBR)**.

Total: 112 Antal indsendere: 31 Antal obs: 70 Antal lokaliteter: 56

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	3	43	36	26	0	4	0	0	0

Lille Fluesnapper (*Ficedula parva*) 13430

To obs af denne lille charmerende fugl. 24/4 1 syngende han Estruplund Skov (VOL), 11/9 1 Lushage (LEB).

Broget Fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*) 13490

18-29 ynglepar er ikke meget, men dog nogenlunde status quo, i forhold til 1993. Bedste lokaliteter: 7 Sejs (FNI), 5 Stubbe Sø (PBP), 2-3 Mygind Skov (SPO), 2-3 Gjerrild Nordstrand (HAC), 2 Virup Skov (VIR).

Ankomst: Samme tidspunkt som sidste år, 24/4 Risskov By og Risskov Skov (GLA,AJA), 25/4 Kalø Gods (TBH), Nørreskov, Hinnerup (SMJ), Gjerrild Nordstrand (HAC), 26/4 Gudenåparken (LTP).

Største obs: 22/5 7 Stubbe Sø (PBP). Desuden i perioden 1/5-14/6 78 rnk. Totten, Anholt, max. 16/5 14 (MBT,AJE).

Sidste obs: 11/9 Lushage (SDY), 17/9 1 ♀ Brabrand Sø (MHA) + 3 Besser Rev (SDY), 19/9 Vesborg Fyr (PNI).

Total: 186 Antal indsendere: 40 Antal obs: 116 Antal lokaliteter: 64

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	25	103	30	20	2	6	0	0	0

Skægmejse (*Panurus biarmicus*) 13640

Efter et par år med over 600 Skægmejser årligt kan der konstateres en tilbagegang til 150-200 fugle i 1994. Årsagen skal findes i vinterens strengthed, men især er Skægmejseren sårbar overfor kuldeperioder sidst på vinteren og i det tidlige forår. Arten er set året rundt, på nær en periode fra 30/1-20/3, hvor vinteren åbenbart har fordrevet dem fra Østjylland.

Skægmejsens vigtigste lokaliteter i Århus amt findes i de udstrakte rørskove langs Randers Fjord, hvor arten især ses ved Gudenåparken og Dronningborg Bredning og fra Drastrup over Grund Fjord og Hollandsbjerg Holme ud imod Skalmstrup Vig. Arten er her set mere eller mindre fast året rundt, med flest 13/8 12 Drastrup Kær (ORY), 17/9 13 Grund Fjord (ORY), 15/10 13 Randers Fjord Mellerup-Grund Fjord (ORY) og 12/11 18 Grund Fjord (ORY). Ynglebestanden ved Grund Fjord er opgjort til 2-3 par (FFA), hvilket på baggrund af ovennævnte tal nok er i underkanten. Den eneste lokalitet med tilsvarende tal er Norsminde Fjord, hvor arten også er registreret året rundt, med max. 16/7 18 og 28/7 18 (bcgge OGJ). Bestanden her skulle være på 3-4 par (OGJ).

Udover ovennævnte lokaliteter foreligger der observationer fra yderligere 4 lokaliteter, hvorfra alle obs nævnes: Brabrand Sø; 2/1 1 (BGO), 2/4 1 (LM), 1/7 1 hørt (CHØ). Anholt: 4/5 1 Kæret (HET), 25/5 og nogle dage frem 2 Flakket - måske yngleforsøg (FS). Hesselholm, Samsø; 26/7 2 S (LEB).

Total: 150-200 Antal indsendere: 14 Antal observationer: 62

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
26	0	3	29	20	3	30	32	37	54	43	25

Mejser**Indledning til de egentlige mejser.**

Fælles for alle arter gælder, at indrapporteringen har været støt stigende lige siden 1986, som var det første år hvor vi bragte omtale og totaler for alle arterne. Det indsendte materiale for nogle af arterne er nu så stort, så det vil være muligt at få noget fornuftigt ud af en bearbejdning af materialet. Vi håber og opfordrer derfor til, at alle fortsætter med at noterer og indsende også de almindelige arter. Især årlige optællinger af store som små skove m.v. har stor værdi. Som et forsøg er tilføjet årgennemsnittet, beregnet ud fra totalerne siden 1986, på statistiklinien under hver art.

Halemejse (*Aegithalos caudatus*) 14370 (14371:nordlig, 14372:sydlig)

Med en total på kun 2/3 af sidste års, kun få større antal, og en stor observation, som udgør ca. 10% af årets total, må årets resultat siges at være under middel.

Af de i alt 673 Halemejsjer er 84 racebestemte, fordelt på 30 (36%) nordlige og 54 (64%) sydlige. Denne fordeling svarer til, hvad der tidligere er konstateret i antet.

Yngel: Der er rapporteret 25-30 ynglepar, flest var der i Mygind-Clausholm Skov 3-4 par (SPO) og Norring Vesterskov 3 par (SMJ).

Forårets største antal var 20/2 11 Grenå Plantage (JSI) og 7/6 14 Fannerup (JSI).

Fra efteråret er der traditionelt rapporteret få halemejsjer, med de største antal; 28/8 14, 16/10 12 og 23/10 12, alle Stubbe Sø (alle PBP), samt 18/9 15 - alle sydlige - Gudenåparken, Randers (JPA).

Vinter: En enkelt meget stor obs skal nævnes: 19/1 76 Støvringgård Kloster (KIH) - den største flok i mange år !

Total: 673 Antal indsendere: 40 Antal observationer: 156 Gns. 1986-94: 532

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
126	93	72	72	29	45	12	26	40	66	20	57

Sumpmejse (*Parus palustris*) 14400

I alt 30-35 ynglepar/syngende fugle, flest 21/4 6 sy. Havkær Skov (PHJ), 26/3 8 Fussing Enge (TBA), 16/4 10 Salten Langsø (ERH), 24/4 6 sy. Ahl Plantage (AJA).

Fra vinteren et enkelt større tal: 25/12 11 Mygind Skov (BLA).

Total: 333 Antal indsendere: 22 Antal observationer: 129 Gns. 1986-94: 244

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
28	40	39	81	9	15	6	3	13	13	27	40

Topmejse (*Parus cristatus*) 14540

Siden 1986 er der sket næsten en 10-dobling af totalen. Som hos de øvrige almindelige mejsearter præges materialet af enkelte aktive indsendere. PBP bidrager således med en stor del af årets Topmejsseobservationer, heriblandt de tre største obs: 23/10 18, 30/10 16 og 26/12 12, alle fra skove ved Stubbe Sø. Hold gerne øje med arten på usædvanlige biotoper, såsom byområder og løvskovsområder.

Total: 310 Antal indsendere: 15 Antal observationer: 113 Gns. 1986-94: 228

Sortmejsle (*Parus ater*) 14610

Også en af de mejsearter, hvor datamængden virkelig er øget gennem de senere år, fra 27 (!) i 1986 til 905 (rekord) i 1992 og et mindre fald i de senere år.

Af større antal af denne nåleskovsspecialitet skal nævnes: 30/3 20 **Hem Skov** (LTP), 6/4 40 **Norring Vesterskov** (SMJ). Herudover har (PBP) bidraget med næsten ugentlige optællinger i et skovområde (**Søholt skove m.v.**) n.f. **Stubbe Sø**. Månedsmax. herfra er 9/1 18, 20/2 32, 20/3 12, 14/4 18, 12/5 12, 9/6 21, 24/7 9, 14/8 10, 17/9 5, 23/10 34, 6/11 32 og 26/12 21 (alle PBP).

Total: 805 Antal indsendere: 26 Antal observationer: 136 Gns. 1986-94: 459

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
40	76	95	127	111	54	16	21	26	106	94	43

Blåmejsle (*Parus caeruleus*) 14620

1200 blåmejsler er rekord for perioden 1986-94, lidt højere end 1992 (1096) og 1993 (1135). Efteråret bød på invasion især i Østdanmark, og de forholdsvis mange fugle i efteråret tyder på at den også nåede Østjylland (se Figur 18).

Syngende fugle er rapporteret i perioden fra 10/3 **Sorring Skov** (AJA) til 17/5 **Mejlgård Nederskov** (ECH). Iøvrigt er der rapporteret ca. 65 ynglepar fordelt på 15 lokaliteter.

1. halvår: De største antal var: 9/4 20 **Torskov** (CHØ), 14/4 34 **Søholt Skov/Stubbe Sø** (PBP) og 11/5 13 **Tolløkke Skov** (AJA).

2. halvår: Tiltræk noteres i oktober, 12/10 5-10 **Hassensøer** (PLA), 22/10 89 trkf. **Vesborg Fyr** (SDY) og 23/10 21 **V Hesselholm** (SDY).

Total: 1200 Antal indsendere: 29 Antal observationer: 224 Gns. 1986-1994: 594

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
68	120	83	218	122	58	28	9	26	200	93	202

Musvit (*Parus major*) 14640

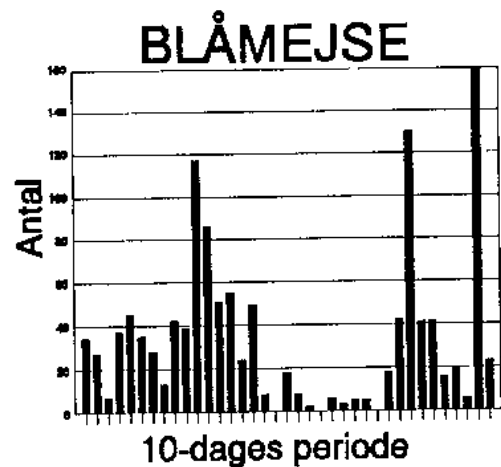
På trods af at totalen kun er godt halvdelen af sidste års rekord, ligger den dog pant over tallet fra sidst i 80-erne.

Der er rapporteret yngletal fra omkring 25 lokaliteter, i alt 82-87 par. Syngende fugle er meldt i perioden 10/3-20/5.

Af større ansamlinger skal nævnes (lok-max); 5/2 45 + 26/2 29 **Fussingø** (TBA), 20/2 24 **Søholt Skov** (PBP), 22/4 13 **Tolløkke Skov** (AJA), 31/12 10 **Sdr. Homå** (JSI).

Total: 1150 Antal indsendere: 28 Antal observationer: 211 Gns. 1986-1994: 1087

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
120	164	82	251	171	143	62	11	16	66	64	52

Figur 18. Fænologi for Blåmejsle 1994.

Spætmejse-Pungmejse

Spætmejse (*Sitta europaea*) 14790

Yngel: I alt 81-90 par fordelt på 34 lokaliteter, herudover syngende fugle fra yderligere 25-30 lokaliteter. De største antal var **Horstved Skov** 7 par (AJA), **Gyllingnæs Skov** 8 par (TBR), **Torskov** 10 par (CHØ), **Borgmesterskoven**, **Stilling** 8 par (IOL,PLA). Syngende fugle er rapporteret i perioden 16/1 **Brabrand Sø** (TQA) - 29/7 **Lilleskov** (PHJ).

Af større antal iøvrigt skal nævnes: 8/1 24 **Fussingø Skov** (BRA), 16/4 22 **Findal-Fredhave** (PEØ), 6/9 10 **Kolskov** (PLA).

Total: 633 Antal indsendere: 38 Antal observationer: 206 Gns. 1986-1994: 399

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
44	42	90	237	87	39	33	5	14	15	11	15

Træløber (*Certhia familiaris*) 14860

Af større antal skal nævnes 11/3 6 **Borgmesterskoven**, **Stilling** (PLA), 3/4 7 sy **Fussingø** (TBA), 21/4 11 **Havkær Skov** (PHJ, AJA), 7/5 6 **Gyllingnæs** (TBR) og 23/10 11 **Kolindsund** (ABL). Syngende fugle er rapporteret i perioden 26/1-4/9. Alle øvrige observationer ligger mellem 1 og 5 fugle.

Total: 348 Antal indsendere: 36 Antal observationer: 203 Gns. 1986-1994: 189

Korttaet Træløber (*Certhia brachydactyla*) 14870

Arten er i år fundet på 8-9 lokaliteter, som grupper sig i tre områder; **Århus-Moesgård**, **Gyllingnæs** og **Søhøjlandet**. Den er således ikke genmeldt fra områderne vest for Århus eller fra Djursland, hvor den ellers er set i de senere år. Forhåbentlig skyldes dette blot manglende optællinger på disse lokaliteter.

Årets forekomst nævnes lokalitetsvis: **Moesgård Park**: artens "gamle" kernelokalitet i Århus-området, her er arten registreret fra 10/2 1 sy (JKI) til 6/9 1 (JRP). Max. var 30/3 3 (JTL) og 30/4 2 (OGJ). Ingen opl. om yngel herfra. **Kalsehoved Skov** på **Gyllingnæs**: 18/3-23/7 op til 3 sy, pr. besøg. TBR melder om i alt 8 territorier. Desuden 24/9 1 sy. **Kalsenakke** (FNIJLY). **Risskov Skov**: 26/3 1 sy (LM).

Torskov(**Marselisborg Skov**): 26/6 1 sy (LM). **Silkeborg Sønderkov/Østerskov**, langs **Borresø/Paradiset**: 3 territorier i **Silk**. **Søndeskov** ned mod **Borresø**, 1 på **Bredø** i **Borresø** og 1 i **Silk**. **Østerskov** ned mod **Borresø** (FNI). Hørt synge 17/5-14/9. **Universitetsparken**, **Århus**: 11/9 1 set+hørt lige udenfor **Naturhistorisk Museum** (Poul Hansen). **Vennelystparken**, **Århus**: Op til 2 fugle registreret 4/1-25/3, samt 13/12 1 - sandsynligvis et ynglepar (JPL).

Total: min. 22 Antal indsendere: 10 Antal observationer: 35 Antal lokaliteter: 9-10

Pungmejse (*Remiz pendulinus*) 14900

Med en total på 28-41 fugle må det være relevant at tale om tilbagegang for denne art (40-50 i 1992, 45-60 i 1993). Der foreligger observationer fra 11 lokaliteter, hvilket er klart færre end de senere år.

Sikre ynglefund er gjort ved **Brabrand Sø**, **Åby Eng/Århus Å** og **Bjerregrav Mose**, og juv. er set i juli ved yderligere to lokaliteter, i alt min. 9-10 par. Ved flere af de øvrige lokaliteter er Pungmejsen set regelmæssigt, og har sandsynligvis også ynglet.

Sikre eller formodede ynglelokaliteter - alle obs nævnes lokalitetsvis: **Gudenåparken**, **Randers**: 26/4 1 - årets første, 17/5 1 (LTP). **Brabrand Sø**: 27/4 1 Vestenden (AJA), 29/4 1 slambassin vest (CHØ), 8/6 1 (JTL). **Åby Eng/Århus Å**, **Brabr. Sø - Tre-broer**: 1/5 2 (ynglepar) (TQA), 3/5 1 (TQA), 29/5 1 (TQA), 2/6 1 ynglepar **Åby Eng** (PHJ). **Bjerregrav Mose**: 30/4 2 ♂ (JPA), 4/5 1 (CSS), 12/5 7 (CSS), 3/6 2 ynglepar (EJJ), 6/6 2 (TBA), 7/6 2 (TBA). **Kasted Mose**: 9/5 1 (SHØ), 12/5 1 (BEH), 18/5 1 ynglepar (PHJ), 3/7 1

(EJJ), **Mørke Kær**: 9/5 1 (PLA), 1/6 1 (CSS), 28/7 1 (PLA), **Norsminde Fjord**: 20/5 1 (HLL), 28/7 1 ad hun + 2 1K (OGJ), **Dronningborg Bredning**: 26/7 3 juv (LTP).

Træk: En række observationer kan næsten med sikkerhed henføres til træk: 6/5 1 rst **Gjerrild Nordstrand** (RD), 4/8 1 rst **Hornbæk Enge** (LTP), og årets sidste 22/9 1 S **Sølyst, Brabrand** (BGO).

Total: 28-41 Antal indsendere: 17 Antal observationer: 30

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	5	19	9	8	1	1	0	0	0

Pirol (*Oriolus oriolus*) 15080

De foreløbige resultater fra det igangværende Atlas-projekt viser, at det ser sløjt ud for pirolen, som ynglefugl i Danmark. Heller ikke Århus Amt har noget at prale af, idet der i 1994 kun er registreret 2 fugle, hvilket er det mindste til dato.

De 2 var 23/5 1 **Hjelm** (PLA) samt 25/5 1 **Kåsemade** (TBR).

Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*) 15150

Siden 1989 har det af ukendte årsager været een lang nedtur for amtets bestand af Rødrygget tornskade. Da arten toppede i 1989 anslog man bestanden til at ligge mellem 59 og 69 par. I år må vi nøjes med at konstatere beskedne 3 sikre ynglefund samt - lidt overraskende - hele 22 fund, der kunne indikere yngel. Så noget kunne tyde på, at arten prøver at yngle her, men at det af en eller anden grund mislykkes for den. Måske uro på de potentielle ynglepladser?

Årets første fugl ankom allerede 20/4 til **Floes Skov** (DOF), hvilket er ny ankomstrekord. De efterfølgende obs blev 29/4 1 **Issehoved** (SDY) og 4/5 1 **Engen, Anholt** (HET). Fra forårstrækket noteres eet enkelt større tal: 23/5 rst 10 **Hjelm** (DOF).

Sommertidens største enkeltobs blev 29/7 5 **Øer, Hassensøre** (TV).

Efterårstrækket forløb stort set ubemærket med primært kystobservationer fra Sydøstdjursland. De sidste obs blev 10/9 1 **Dragsmur** (JSP), 11/9 3 **Glatved Strand** (ABL) samt til allersidst en særdeles sen fugl 9/10 1 **Søholt Skov** (PBP). Den næstseneeste nogensinde i amtet.

Total: 120 Antal obs: 9 Antal indsendere: 34 Antal lok: 49

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	0	2	48	25	29	17	8	1	0	0

Stor Tornskade (*Lanius excubitor*) 15200

Stor tornskade figurerer på en nypubliceret DOF-oversigt med "Truede og sjældne ynglefugle i årene 1976-91" under kategorien "sjælden". Siden 1984 har arten på landsplan som årsmax. haft 9-13 ynglepar i 1985. I Århus Amt har man i den samme periode med jævne mellemrum kunnet læse om sikre/sandsynlige ynglepar, men realiteterne har været, at vi skal tilbage til 1989 for med 100% sikkerhed at kunne konstatere ynglende Stor tornskade i amtet.

Årstotalen på 19-22 fugle er betydelig mindre end det foregående år, men ligger dog på linie med flere tidligere optællinger.

De første observationer blev 1/1 1 **Salten Langsø** (FNI), 15/1 1 **Lysbro Skov** (JCN) og 16/1 1 **Højkol Skov** (JTL). Sammenlagt bragte foråret 6-7 fugle med den sidste borttrækkende 16/4 **Grund Fjord** (ORY).

Tornskader/Kragefugle

De første efterårsobservationer kommer allesammen fra Sydøstdjursland med 9/10 1 **Stubbe Sø** (PBP), 9/10 2 **Ebeltoft Færgehavn** (NNR) (trækgæster fra Sjælland eller hvad?) samt 16/10 1 **Sletterhage** (MDE). Efterårstrækket oktober/november bød ialt på 6-8 fugle.

Endelig blev der observeret een fugl på 7 forskellige lokaliteter i vinterperioden januar-februar samt december, med årets sidste obs 28/12 **Lindholm Hoved** (JCN).

Total: 19-22 Antal obs: 26 Antal indsendere: 20 Antal lok: 19

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
3	2	2	4	0	1	0	0	0	5	2	3

Isabellatornskade (*Lanius isabellinus*) SU-ART

Årets første store scoop, første besøg i Danmark af denne østlige art: juni 1♀ rst **Totten, Anholt** (AJE,MBT). Fuglen blev fotograferet (se Fugle 3/93), men obs'en er endnu ikke behandlet af SU.

Arten er SU-art. Der må ikke refereres til observationer, som ikke er godkendt af SU.

Skovskade (*Garrulus glandarius*) 15390

Antallet af indsendte observationer ligger på samme niveau som sidste år, og obs-ene er fordelt over hele amtet året igennem. Fuglene træffes oftest 1 eller 2 sammen, mens jagttagelser på mere end 5 individer er sjældne.

Der er ialt indsendt oplysninger om 22 ynglepar fordelt på 13 lokaliteter, flest 8 par **Stubbe Sø** (PBP), 3 par **Søbygård Skov** (CHØ) og 2 par **Virup Skov** (VIR). Desuden formodes en del at de indsendte forårs-/sommerobs at være af ynglefugle, uden at det er oplyst.

Større flokke (mere end 5 fugle): 1/2-27/11 2-9 v. **Søholt Skov** (PBP), 21/3 8 **Trekanten, Samsø** (SDY), 30/3 7 **Pilebrodalen** (THA), 10/4 6 **Fussingø Skov** (JPA), 17/4 9 + 8/6 6 **Fussing Enge** (TBA), 8/5 6 **Stubbe Sø** (PBP), 11/9 10 **Lushage** (SDY), 1/10 19 **Råby Kær** (LTP) + 20 **Gylling Næs** (FNI) samt 6/10 8 **Hesselholm** (SDY).

Total: 534 Antal indsendere: 26 Antal obs.: 176 Antal lokaliteter: 68

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
19	10	40	81	55	53	28	10	57	126	28	27

Husskade (*Pica pica*) 15460

Arten træffes, som de fleste kragefugle alene eller parvis/familievis; kun undtagelsesvis ses flere sammen, og da ofte i forbindelse med kollektiv overnatning. Og så er der ikke én oplysning om træk!

Yngel: Der er kun oplysning om 13 ynglepar i år, flest 3 par **Gungerne** (NNR), 3 par **Solbjerg Sø** (MAN).

Større ansamlinger (>20 fugle): 11/2 30 **Lilleådalen v. Rønbæksøen** (SMJ), 29/3-13/4 20-25 **Funderholme** (JCN), 11/12 35 **Lilleådalen v. Rønbæksøen** (SMJ), 19/12 23 **Brabrand Sø** (HLY), 27/12 70 **Damsbro Mose** (SMJ).

Total: 659 Antal indsendere: 17 Antal obs.: Antal lokaliteter: 38

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
54	46	77	100	49	24	8	25	31	52	44	149

Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes*) 15570

Ses i det sædvanlige antal og det sædvanlige område i Søhøjlandet.

Et sandsynligt par fra **Silkeborg Nordskov**, hvor en fugl er set samle redemateriale (arten er i 1991 og 1992 konstateret som sikker ynglende på lokaliteten), og et muligt par fra **Silkeborg Vesterskov** (JCN), hvor den har holdt sig hele sommeren. 20 af de 31 obs er fra Silkeborg-området, af 1-3 fugle (JCN.GGU.JLO.FNI).

Øvrige: Fra **Samsø** følgende: 11/9 2 indtr. **Lushage**, 17/9 1 fou. **Trekanten** (SDY), 6/10 1 **Hesselholm**, 8/10 1 **Stavns Fjord** og 9/10 + 25/10 1 **Mårup** (SDY,LEB). Desuden: 6/9 1 **Velling Skov** (JCN), 24/9 1 **Ålsrode** (OFR), 1/10 1 SV **Splidholm** (PLA), 9/10 1 **Gjerrild Nordstrand** (HAC) og 20/10 1 rst **Grenå By** (BGO).

Antal: 38 Antal indsendere: 10 Antal observationer: 31

Allike (*Corvus monedula*) 15600

Yngel: Der er indrapporteret 28 sikre og 2 sandsynlige ynglepar fra 18 lokaliteter, flest: 6 par **Gylling Skov** (TBR), 6 par **Grenå By** (JSI) og 5 par **Rønde** (JPL). Og de starter tidligt: 11/2 1 par **Odder** (PLA).

1. halvår: Trækket forløber medio marts-ultimo april: **Gjerrild Nordstrand**: 28/3-28/4 ialt 1082, flest 31/3 111 Ø + 200 og 3/4 310 Ø (alle HAC). **Totten, Anholt**: 30/3-2/5 ialt 688, flest 12/4 231 N (alle MBT,AJE). Desuden 27/3 200 N **Hesselholm** (SDY) + 133 N **Moegård Strand** (FR).

Overnatningspladser: 12/4 4000 **Haraldslund Skov** (SMJ), desuden kan følgende være det: 2/1 300 **Gyllingnæs** (NH), 3/2 400 **Stjær Bakker** (PLA), 5-12/2 500 **Vestrup-Tustrup** (JPA), 6/2 300 **Sædringkær** (JPA), 13/3 200 **Stubbe Sø** (PBP), 27/3 200 **Hesselholm** (SDY).

2. halvår: Det er i denne periode meget sparsomt med trækoplysninger: 16/10 1680 indtrækkende **Fornæs** (JNK) samt 16/10 90 **Århus Havn** (FNIJLY).

Øvrige større obs, hvoraf flere kan være overnatningspladser: 23/11-17/12 800-1000 **Gylling Skov** (TBR), 12/11 600 **Kolindsund** (MST), 25/11 800 **Kåsemade** (TBR), 9/12 2500 rst **Besser Made** (SDY), 20/12 500 **Horskær** (TBR).

Total: 19587 Antal indsendere: 30 Antal obs.: 126 Antal lokaliteter: 53

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
463	1782	1147	5521	88	13	25	4	358	2519	3159	4508

Råge (*Corvus frugilegus*) 15630

Ny indrapporteringsrekord, med oplysninger om 20 kolonier, hvoraf flere er nye. Kolonierne rummer "kun" 1452 reder, hvilket er væsentligt færre end sidste års antal. Det skyldes bl.a. at der mangler oplysninger fra næsten alle de store kolonier omkring Århus. Det formodes derfor at ynglebestanden stadig stiger med 10-20% årligt.

Yngel: De største kolonier er (>80 reder): 82 par **Fladbro Skov** (LTP), 281 par **Stavtrup Skov** (AJA), 100 **Erslev, Baynehøj** (PLA), 150 **Askildrup** (PLA), 633 **Skanderborg Dyrehave** (PLA). Desuden må nævnes kolonien på **Hjelm** med 18 reder (PLA,ABL).

1. halvår, træk, som der dog kun foreligger ganske få oplysninger om, flest 12/4 8 trk **Totten, Anholt** (MBT,AJE). Større flokke (>300): 22/1 1140 **Kolindsund** (ABL), 20/2-20/3 300-450 **Stubbe Sø** (PBP), 26/3 300 **Kåsemade** (TBR).

Kragefugle

2. halvår. Også her foreligger kun enkelte trækoplysninger, flest 16/10 137 indtrækkende **Fornæs (JNK)**. Større antal (>400): 10/8 500 **Alrø Polder (PLA)**, 29/10 400 **Fussing Sø (TBA)**, 12/11 450 **Kolindsund (MST)**, 25/11 400 **Stjær Bakker (PLA)**, 17/12 550 **Nørreådal, Venning (BRA)** + 600 **Gyllingnæs (TBR)** og 31/12 600 **Fussing Sø (TBA)**.

Endelig må nævnes en sikker overnatningsplads: 12/11 5000 Haraldslund Skov (SMJ).

Total: 23630 Antal indsendere: 29 Antal obs.: 145 Antal lokaliteter: 63

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1730	908	3182	3051	894	252	161	1400	539	1822	6562	3138

Sortkrage (Corvus corone corone) 15671

Der har i år været flere observationer af denne race end de foregående år. Observationerne har overvægt i den østlige del af amtet - bl.a. p.g.a. trækstederne. Desuden bemærkes, at kun 3 af obs-ene er fra efteråret.

Fra Midtjylland ligger følgende obs: 7/1-5/6 1 **Funderholme (JCN)**, 5/3 1 **Silkeborg Vesterskov (JCN)** og 22/4 2 **Linå Ådal (FNI)**.

Øvrige fund af mere end én fugl: 30/3 2 N **Moegård Strand (HP)**, 7/4 2 Ø **Fornæs (HLL)**, 18/4 2 **Totten, Anholt (MBT.AJE)** og 15/5 6 **Alrø (SHØ)**

Gråkrage (Corvus corone cornix) 15673

Antallet af krager er fordoblet i forhold til sidste år. Skyldes det mon også, at den ikke længere er et skadedyr, og derfor har fået rigtig jagttid? Påfaldende få har oplyst, om obs'-ene drejer sig om ynglefund (sandsynlige ynglefund). Ligeledes ligger det også tungt med oplysninger om trækaktivitet.

Yngel: 31 ynglepar fra 8 lokaliteter, flest 10 par **Gungerne (NNR)**, 7 par **Brattingsborg Skov (SDY)**, 6 par **Torsskov, Marselisborg (CHØ)** samt 3 par **Solbjerg Sø (MAN)**.

1. halvår, træk: **Gjerrild Nordstrand**: 31/3-3/4 461, flest 3/4 300 Ø (alle HAC), **Totten, Anholt**: 5/4 -16/4 282, flest 12/4 152 (alle MBT.AJE).

Større obs (>200), som også kan være overnatningspladser: 15/1 200 **Kalsemade (TBR)**, 23/1 300 **Råby Kær (JPA)**, 5/2 500 **Vestrup-Testrup (JPA)**, 6/2 200 **Sødringkær (JPA)**, 13/3 200 **Stubbe Sø (PBP)**

2. halvår (>200), som også kan være overnatningspladser: 20/9 300 **Fussing Sø (BRA)**, 16/10 200 **Stubbe Sø (PBP)**, 23/10 325 **Rugård Nørresø (JSI)**, 16/11 253 **Stavns Fjord (SDY)**, 12/11-9/12 250 **Kalsemade (TBR)**, 20/12 200 **Horskær (TBR)** og 31/12 250 **Fussing Sø (TBA)**. Endelig en sikker overnatningsplads: 12/11 1000 Haraldslund Skov (SMJ).

Total: 13306 Antal indsendere: 34 Antal obs.: 338 Antal lokaliteter: 113

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1464	1729	1028	1134	348	257	155	318	419	2047	2559	1848

Sort-/Gråkrage hybr. (Corvus c. cornix x corone) 15673

Indrapporteret fra 2 lokaliteter: **Funderholme**, hvor 1-5 fugle er set i perioden 13/2 -27/10, flest 9/5 5 (alle JCN) samt 9/4 1 **Besser Rev (SDY)**.

Kragefugle/Stær

Ravn (Corvus corax) 15720

Arten stormer stadig frem - og den træffes nu overalt i amtet året rundt. Kun undtagelsesvist træffes mere end 2 fugle sammen (udenfor de fælles overnatningspladser, som der endnu ikke er fundet nogen af her i amtet). Der er kun indrapporteret 10 sikre ynglepar samt min 2 sandsynlige ynglepar: **Silkeborg Sønderskov (JCN)**, **Gyllingnæs Skov (TBR)**, **Haraldslund Skov (SMJ)**, **Storskov, Brabr. Sø (PHJ)**, **Dråby Storskov (NNR)**, **Gjessinggård (JPA)**, **Norring Vesterskov (SMJ)**, **Østrup Skov (KIH)**, **Ringelmose Skov (JSI)**, **Gødvad Bakke (TNI)**, **Grusbjerg Skov, Sabro (HET)**. Hertil sandsynligt ynglepar: **Knudsø (JKI)**.

Større obs (>4 fugle): 19/2 5 **Søbygård Skov (CHØ)**, 26/3 5 **Silkeborg Vesterskov (JCN)**, 30/3 9-10 N **Moesgård Strand (HP, JTL, TQA)**, 5/7 5 **Nørreådal**, **Vinning (BRA)** + 5 **Uggeluse (ORY)**, 10/7 7 rst **Hollandsbjerg Holme (ORY)**, 16/7 5 **Norsminde Fjord (OGJ)**, 21/7 10 **Gødvad Bakke (TNI)**, 23/7 5 **Julsø (FNI)**, 30/7 7 **Knudsø (JKI)**, 1/10 5 **Gylling Næs (FNI)**, 15/10 5 **Hollandsbjerg Holme (ORY)**, 17/12 15 v. **Gjern (CHØ)**. Er det mon begyndelsen til amtets første kendte fælles overnatningsplads?

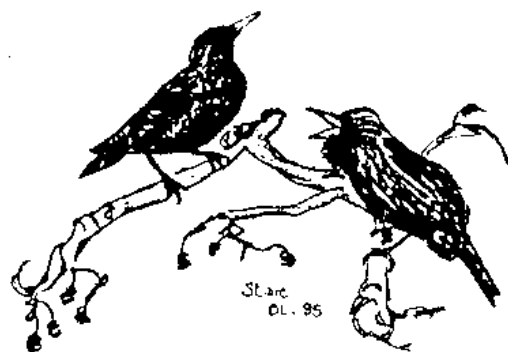
Total: 605 Antal indsendere: 53 Antal obs.: 328 Antal lokaliteter: 137

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
36	35	112	95	59	25	72	21	45	39	22	44

Stær (Sturnus vulgaris) 15820

Der har været en nedgang i antallet af indrapporterede antal stære i 1994, så det er det laveste i 1990-erne. Til gengæld har det indsendte antal ynglefund fået endnu en tand opad.

Yngel: der er indrapporteret 174 par, men heraf udgør et af fundene alene sidste års total: 95 par ! **Korupsø (JRP)**. Desuden: 40 par **Stubbe Sø (PBP)**, 14 par **Langeskov (BLA)**, og 6 par **Hjelm (DOF)**.

1. halvår: Tiltrækket sætter ind efter kuldeperiodens ophør i martsog sæsonens største tal blev: 18/3 1000 **Kalsemade** (periodens lok.-max. (TBR)), 21/3 310 **Årslev Enge (TQA)**, 3/4 310 **Grund Fjord (JHA)** samt 7/5 1055 **Stavns Fjord (SDY)**. Fra trækstederne: 31/3-26/4 3092, max: 23/4 2000 **Gjerrild Nordstrand (HAC)**samt 30/3-16/5 990 trk., max 12/4 261 trk. **Totten, Anholt (MBT.AJE)**.

2. halvår: Som sædvanligt er det efter Sankt Hans, at opbygningen af de store flokke begynder. Opbygningen ses af tallene fra **Kalsemade**: 6/7 75, 12/7 200, 16/7 500, 20/7 1000, 22/7 1800, og max 10/8 2000 (TBR). Øvrige obs (>1000, lok.-max): 19/8 3000 **Dronningborg Bredning**, 20/8 2000 **Råby Kær** (begge LTP), 20/9 1100 **Kysing Fjord (OL)**, 21/9 5000 **Silkeborg Vesterskov (JCN)**, 7/10 4000 **Vestrup-Tustrup (LTP)**, 8/10 2300 **Grund Fjord (JHA)**, 15/10 2000 **Hornbæk Enge** og 26/10 2000 **Tjæreby Enge** (begge LTP). Årets decemberfund blev: 3/12 18 **Hornbæk Enge (JPA)** og 17/12 20 **Nørreådal**, **Vinning (BRA)**.

Total: 70707 Antal indsendere: 47 Antal observationer: 343

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
110	102	4750	6133	2241	554	9020	11375	14445	21408	536	39

Finker

Gråspurv (Passer domesticus) 15910

Igen i år er totaltallet lavere end foregående år, - går det virkelig denne "grå spurv" så dårligt ?

Af ynglepar er der kun indrapporteret 14, flest i **Bovlstrup** med 8 (PLA).

Største flokke: 9/1 300 **Aarhus Havn** (JTL), 20/8 110 **Randers Havn** (JPA), 30/12 103 **Silkeborg by** (JLO).

Total: 1136 Antal indsendere: 11 Antal obs.: 53

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
300	13	27	26	73	30	64	168	110	134	18	173

Skovspurv (Passer montanus) 15980

Det laveste totaltal siden 1990, på trods af rapportering fra 31 lokaliteter.

Der er kun indberettet 5 ynglepar fra 3 lokaliteter, max 3 **Grenå by** (JSI).

Største antal: 7/1 150 + 14/1 50 **Kalsemade/Horskær** (TBR), 30/10 45 **Østhavnen Århus** (OL).

Total: 792 Antal indsendere: 16 Antal obs.: 70

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
275	33	42	26	24	9	18	30	112	122	89	12

Bogfinke (Fringilla coelebs) 16360

Der var ikke nogen invasion i år, det resulterede i et meget lavt totaltal, også selv om der atter var tal fra **Anholt**.

Der er rapporteret 115 sikre og sandsynlige ynglepar fra 17 lokaliteter, flest i **Brattingsborg Skov** med 31 (SDY), **Søbygård Skov** 20 (CHØ) og **Fladbro Skov** 17 (LTP).

Træk: Fra **Gjerrild Nordstrand** kun 3 (!) obs: 27/3 200 V + 11/4 1400 + 17/4 250 (JPA,FR); mens tal fra **Totten, Anholt** ialt gav 812 i perioden 31/3-9/6, max 200 19/4 (AJE,MBT).

Fra efteråret er der kun 2 observationer indsendt: 6/10 35 trk **Århus Nord** (FNI) og 12/10 29 S **Hassensøre** (PLA).

Største flokke: 7/1 250 **Gyllingnæs** (TBR), 23/1 250 **Vestrup-Tustrup** (JPA), 13/3 150 **Søholt Skov** (PBP).

Fra efteråret er største obs. 6/11 60 **Søholt Skov** (PBP), 15/11 80 **Thorsø Nr.Djurs** (JSI).

Total: 5312 Antal indsendere: 30 Antal obs.: 257

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
630	128	669	2660	405	226	62	32	62	230	153	55

Finke Sp. (Fringilla coelebs/F.montifringilla) 16365

Som følge af manglende trækaktivitet er totalen for Bog- & Kvækerfinke 5000 lavere end sidste år.

Forår: Der er kun 3 observationer af ialt 1280 fra **Totten, Anholt**, max 12/4 825 (MBT,AJE). Fra **Gjerrild Nordstrand** er der 9 observationer af ialt 14330, max 31/3 8400 Ø og 1/4 3400 Ø (HAC). Desuden 26/4 8 N **Moesgaard Strand** (PLA).

Efterår: 2/10 155 trk **Sindbjerg-Stoubjerg** (FNI), 10/10 569 S **Sletterhage** (MD).

Total: 16542 Antal indsendere: 6 Antal obs.: 15

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
0	0	8520	7298	0	0	0	0	0	724	0	0

Kvækerfinke (*Fringilla montifringilla*) 16380

Det laveste totaltal siden 1985, der var ingen invasion og trækket udeblev næsten helt.

Fra forårstrækket er der kun rapporteret fra én obs fra **Gjerrild Nordstrand**: 11/4 200 Ø (HAC).

Forårets sidste blev 1/5 1 **Tustrup** (FFA). De største flokke var ellers 2/1 400 **Nørreådal** (BRA), 12/1 1000 **Silkeborg Vesterskov** (JCN), 13/3 120 **Stubbe Sø** (PBP), 17/3 300 **Vestrup-Tustrup** (JPA), 10/4 500 **Hvidtvedgård Plantage** (JPL)

Efterårets første 28/8 1 **Stubbe Sø** (PBP). Ellers kan fra efteråret nævnes: 22/10 110 rst **Besser Made** (SDY), 29/10 150 rst **Kalsemade** (TBR). Den største flok blev: 4/12 300 **Rustrup Skov** (JCN).

Total: 4211 Antal indsendere: 23 Antal obs: 81

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1809	89	810	770	1	0	0	1	14	275	84	358

Gulirisk (*Serinus serinus*) 16400

Hele 5 observationer blev det til i år, det højeste tal siden 1989.

Alle obs. nævnes: 1/5 1 sy **Gyllingnæs Skov** (TBR), 9/5 1 **Totten, Anholt** (MBT,AJE), 25/5 1 sy **Gyllingnæs** (TBR), 25/5 1 **Totten, Anholt** (MBT,AJE), 21/8 1 **Sletterhage** (SSK).

Grønirisk (*Carduelis chloris*) 16490

Er tilsyneladende stabil gennem årene med et antal omkring 4000. Som tidligere år er det havneområdet i Århus de største observationer kommer fra.

Der er indsendt 29 sikre og sandsynlige ynglepar i 6 lokaliteter, flest ved **Stubbe Sø** med 20 (PBP).

Træk: Der er ikke nogen større træk, 31/3-4/4 ialt 37 Ø **Gjerrild Nordstrand**, max 31/3 27 Ø (HAC).

Største flokke: 2/1 200 **Nørreådal** (BRA), 9/1 1184 **Århus Havn** (JTL), 23/1 200 **Vestrup-Tustrup** (JPA).

Efterår: Fra 17/9-26/11 ialt 217 rst **Kalsemade**, max 22/11 75 (TBR). Øvrige: 30/10 120 **Østhavnen, Århus** (OL), 9/12 120 **Hinnerup** (SMJ).

Total: 3924 Antal indsendere: 28 Antal obs.: 176

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1951	211	130	114	55	38	46	31	112	362	493	381

Stillits (*Carduelis carduelis*) 16530

Selv om totaltallet er steget meget de senere år, er der ikke rapporteret om større træk eller flokke.

Antallet af ynglepar er stadig stigende, det blev til 41 sikre og sandsynlige par i år. Heraf flest ved **Stubbe Sø** med 10 (PBP), resten fordelt på 24 lokaliteter spredt i amtet. Herudover er der i april/maj rapporteret om 14 syngende fugle fra 11 lokaliteter, max 2 fra **Århus Å** (TQA) og **Brabrand Sø** (TQA).

Finker

Træk: Fra **Gjerrild Nordstrand** er der kun rapporteret om 7 fugle fra 31/3-25/4 (HAC). Desuden 26/4 1N **Moegård Strand** (PLA).

1. halvår (flokke >50): 2/1 50 **Nørreådal** (BRA), 16/2 50 rst **Brabrand Sø** (AJA), 20/2 85 **Stubbe Sø** (PBP), 19/3 **Gjern** 50 (CHØ), 21/3 52 rst **Døde Å Enge** (AJA).

2. halvår: Der er kun én trækobservation: 10/10 41 S **Sletterhage** (MD), og iøvrigt få iagttagelser mere end 25 fugle.

I oktober er der ved **Kalsemade** observeret ialt 370 rastende fugle, max 29/10 120 (TBR).

Total: 1980 Antal indsendere: 40 Antal obs.: 284

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
111	206	210	144	179	57	27	104	230	523	33	156

Grønsisken (Carduelis spinus) 16540

Invasionen i efteråret 1994 gav ikke et øget antal ynglepar, det blev kun til 7 sikre og sandsynlige par fra 5 lokaliteter, flest i **Norring Vesterskov** med 3 (SMJ). Derudover blev der hørt 31 syngende fugle på 7 lokaliteter, flest fra **Salten Langsø** med 20 (ERH) og **Skramsø Plantage** 4 (JPL).

Forårstrækket indledtes 9/3 med 43 N **Moegård Strand** (HLL), 31/3-28/4 er der ialt 1045 Ø på **Gjerrild Nordstrand**, max 31/3 580 Ø (HAC).

Efterårstrækket indledtes 31/8 30 S **Gyllingnæs**, herefter observationer fra 1/9-12/10 ialt 145 S, max 18/10 60 S (TBR), 10/10 278 S **Sletterhage** (MD), 18/10 60 S **Helgenæs** (JTL).

Største flokke, 1. halvår: 7/1 250 **Gudenåparken** (LTP), 9/1 175 **Gudenåparken** (JPA,BRA), 5/3 150 **Skramsø Plantage** (JPL), 30/3 250 **Hem Skov** (LTP). 2. halvår: 17/9 150 rst **Kalsemade** (TBR), 25/11 1000 rst **Eskeplet** (PST).

Total: 7412 Antal indsendere: 42 Antal obs.: 249

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1546	668	1476	802	19	53	15	32	773	636	1112	109

Tornirisk (Carduelis cannabina) 16600

Igennem hele året er der mange observationer over 50, og fra efteråret er der rapporteret omkring 1000 rastende fugle.

Der er indrapporteret det største antal ynglepar indenfor de seneste 10 år - nemlig 92 sikre og sandsynlige par fra 16 lokaliteter. Flest i **Sjelle** med 50 (JDK), **Stubbe Sø** 16 (PBP) og **Møgelmosen** 5 (SDY). De resterende er fordelt over 13 lokaliteter. Desuden er der 19 syngende fugle fra 9 lokaliteter, med flest fra **Salten Langsø** med 5 (ERH) og **Feldballe** 4 (JPL).

Forårstrækket indledtes på **Moegård Strand** med 9/3 2 N (HLL) og 27/3 5 N (FR). Der er trækobservationer fra **Gjerrild Nordstrand** fra 31/3 og hele april med ialt 255, max 60 23/4 alle (HAC), 20/3 37 Ø **Besser Made** (SDY).

Fra efteråret er der ikke mange trækobservationer: 17/9 170 Ø **Besser Rev** (SDY), 13/8 20 V **Kalsemade** (TBR).

Største flokke: 31/7 250 **Hollandsbjerg** (LTP), 28/8 160 **Stubbe Sø** (PBP), 12/9 200 **Gyllingnæs** (TBR), 17/9 125 **Horskaer** (TBR), 17/9 200 rst **Bjerregrav by** (TBA), 17/9 100 rst **Kalsemade** (TBR).

Vinterobs.: 22/11-26/11 ialt 31 rst **Kalsemade** (TBR).

Total: 4160 Antal indsendere: 30 Antal obs.: 217

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
123	160	261	816	283	73	512	318	1267	306	41	0

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*) 16620

Mere end 1/3 af totaltallet kommer fra Århus Havn og Vestrup-Tustrup.

I 1. halvår er der få obs >100: 9/1 500 + 30/1 Århus Havn 575 (begge JTL), 23/1 150 + 17/3 200 Vestrup-Tustrup (begge JPA). Af andre obs på 75 og op nævnes: 2/1 100 Gyllingnæs (TBR) og 15/1 75 rst Råby Kær (LTP).

Træk: Østerhede 12/3 10 N og 21/3 13 NV (SDY).

I 2. halvår gør især 2 lokaliteter sig gældende: 8/10-25/11 **Kalsemade** ialt 680, max 29/10 250 rst (alle TBR) og 15/10-18/10 **Råby Odde** 500, max 16/10 225 rst (JPA,LTP). Af andre obs skal nævnes: 9/10 80 Gjerrild Nordstrand (HAC) og 10/12 75 Alrø (SHØ).

Træk: 12/10 10 S Øer (PLA), 16/10 65 S Eskeplet (PLA).

Total: 4981 Antal indsendere: 30 Antal obs.: 111

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
1619	309	399	64	0	0	0	0	13	1702	381	474

Gråsirken (*Carduelis flammea*) 16630

God fremgang for denne art, både totaltallet og antal ynglepar er fordoblet, ligesom der er rapporteret mange syngende fugle.

Der er observeret 54 sikre og sandsynlige ynglepar på 28 lokaliteter, flest på Årslev Enge 5 (PHJ) og Gjerrild Nordstrand 5 (HAC). Samt 49 syngende fugle fra 28 lokaliteter, flest fra Fruerlund Plantage med 7 (JPL), Feldballe 7 (JPL) og Alken Enge 4 (PLA).

Forårstrækket gav få trækkende fugle i marts og april og kun fra Gjerrild Nordstrand i perioden 27/3-25/4 med ialt 216 (HAC), max 17/4 50.

Efterårstrækket indledtes 16/9 med 17 S Risskov by (FR), 10/10 159 S Sletterhage (MD), 16/10 10 S Eskeplet (PLA) og 9/11 3 S Gyllingnæs (TBR).

Flokke: 4 store flokke om foråret ved Stubbe Sø: ialt 880 max 1/1 300 (PBP), og igen 16/10 140 Stubbe Sø (PBP).

Total: 2764 Antal indsendere: 37 Antal obs.: 258

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
819	416	158	289	109	69	74	0	18	465	191	156

Hvidsirken (*Carduelis hornemanni*) 16640

Denne sjældne fugl lod sig se på 3 lokaliteter med ialt 6 fugle, det højeste antal siden 1985.

Alle obs nævnes: 23/1 1 Stubbe Sø (PBP), 8/6 1 Ryomgård (ABL), 11/9 4 Glatved Strand (ABL).

Finker

Hvidvinget Korsnæb (*Loxia leucoptera*) 16650

Det er første gang siden 1990, der ikke er observationer af denne fugl.

Lille Korsnæb (*Loxia curvirostra*) 16660

Heller ikke i år var der invasion, totalen blev alligevel på godt godt 2100, det næsthøjeste siden 1986.

Der er indrapporteret 24 sikre og sandsynlige ynglepar fra 13 lokaliteter, flest i **Norring Vesterskov** med 6 (SMJ), **Fladbro Skov** 3 (LTP) og **Borgmesterskoven** 3 (PLA). Endvidere er i februar/marts observeret 32 syngende fugle i 8 lokaliteter, flest fra **Trehøje Plantage** med 10 (AJA) og **Skramsø Plantage** 7 (JPL).

Trækobservationer: 9/3 4 N **Moesgaard Strand** (HLL), 31/3-12/5 9 obs af ialt 151 Ø + 20 V **Gjerrild Nordstrand** (HAC,HP), max 25/4 59 (HAC). 1/5 35 SØ **Fuglsang Hede** (JNK), 15/7 15 SV **Splidholm** (TBR).

Flokke >25: 20/1 50 **Grenå Kommunes Plantage** (JNK), 30/1 30 **Søbygård Skov** (CHØ), 13/3 28 **Søholt Skov** (PBP), 19/3 30 **Skramsø Plantage** (JPL), 25/4 30 **Totten, Anholt** (MBT,AJE), 26/5 35 **Hyllested Bjerger** (FF), 17/12 30 **Stubbe Sø** (SHØ), 26/12 26 **Søholt Skov** (PBP). Desuden 80 rnk. på 3 dage i august **Anholt** (FS).

I vintermånederne er der flere obs fra **Salten Langsø** max 15/1 60 (GGU).

Total: 2223 Antal indsendere: 35 Antal obs.: 238

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
630	212	167	642	237	50	31	80	3	61	24	86

Stor Korsnæb (*Loxia pytyopsittacus*) 16680

Et lille år for denne art (når bortses år uden obs): 10 obs med 32 fugle fra 7 lokaliteter.

Alle nævnes: 30/1 2 **Salten Næs** (JBA), 13/2 1♂+1♀ **Gravlev** (PBP), 13/3 1 **Salten Langsø** (GGU), 11/4 1 **Gjerrild Nordstrand** (RD), 20/5 3 **Totten, Anholt** (MBT,AJE), 9/10 14 **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 17/11 5 fou **Trekanten** (SDY), 11/12 1♂ + 3♀ **Skramsø Plantage** (JPL).

Karmindompap (*Carpodacus erythrinus*) 16790

Der er observationer fra 11 lokaliteter, det højeste siden 1988.

Der er rapporteret om 2 sandsynlige ynglepar på **Gjerrild Nordstrand** (HAC). Af totalen på 50 er de 13 syngende fugle fordelt på 6 lokaliteter.

Fra **Totten, Anholt** er der fra 15/5-14/6 observeret 20 fugle fordelt på 14 observationer.

Øvrige obs. nævnes lokalitetsvis: **Sletterhage**: 22/5 1 sy + 5/6 1 sy + 11/6 1 sy (HDE); **Hjelm**: 22/5 4 + 23/5 3 sy (ABL+DOF), 25/5 1 sy **Sjelle** (JDK), 27/5 1 **Kragenæs** (VCV), **Gjerrild Nordstrand**: 3/6 2 sy + 4/6 1♀ + 6♂♂ (HAC); 14/6 1 **Fladbro Skov** (LTP), **Bønnerup Strand**: 15/6 2 sy (VOL) + 10/7 2 sy (BGO), **Udbyhøj Syd** 25/6 1 sy (VOL).

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*) 17100

Et dårligt år for denne art - såvel totaltallet, antal ynglepar som antal observationer er faldet.

Der er observeret 27 sikre og sandsynlige ynglepar fra 21 lokaliteter flest, i **Søbygård Skov** med 3 (CHØ) og **Borgmesterskoven** 3 (PLA). Endvidere er der rapporteret 21 syngende fugle fra 12 lokaliteter, flest fra **Hvidtvedgård** med 4 (JPL) og **Salten Langsø** 3 (ERH).

Træk: Kun observationer fra **Gjerrild Nordstrand**: 1/4 2 Ø, 25/4 1V+5Ø (HAC).

Flokke > 10: 6/2 11 Sejs (FNI), 19/2 14 Sejs (FNI), 10/11 17 Issehoved (BLA), 17/11 50 Fussingø Skov (PST), 10/12 25 Skinbjerg (JSI).

Total: 696 Antal indsendere: 38 Antal obs.: 252

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
51	130	83	72	44	23	33	10	12	25	116	97

Kernebidder (*Coccothraustes coccothraustes*) 17170

På trods af flere indsendere blev tallene lavere for såvel antal fugle som ynglepar.

Der er rapporteret 15 sikre og sandsynlige ynglepar fra 10 lokaliteter med 2 par på hver af følgende lokaliteter: **Gyllingnæs Skov** (TBR), **Norring Skov** (SMJ), **Fjeld Skov** (MST), **Mygind Skov** (SPO) og **Nørreris Skov** (SMJ).

Desuden er der indberettet 9 syngende fugle fra 7 lokaliteter, flest fra **Havkær** med 2 (PLA)

Træk: 31/3 3 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 26/10 3 V **Stjær Bakker** (PLA), 27/10 1 S **Risskov by** (FR), 28/10 3 SØ **Gyllingnæs** (TBR).

Største flok: 26/10 10 **Lyngsbæk Strand** (ASJ).

Total: 220 Antal indsendere: 29 Antal obs.: 122

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
8	9	57	65	30	15	8	0	2	21	3	2

Laplandsværling (*Calcarius lapponicus*) 18470

Der blev observeret 10 fugle på 6 lokaliteter, det højeste tal siden 1989.

Alle obs nævnes: 11/2 1 + 19/2 1 **Kalsemade** (begge TBR), 27/3 1♂+1 **Bønnerup Strand** (JPA,LTP), 3/4 1 V (HAC) + 21/4 1 (GGU) begge **Gjerrild Nordstrand**, 21/4 1 + 24/4 1 **Totten, Anholt** (begge MBT,AJE), 27/5 1 rst **Gåsehage** (FF), 4/12 1 **Kysing Næs** (OGJ).

Snespurv (*Plectrophenax nivalis*) 18500

De 438 fugle er det største antal siden 1990. Ingen observationer i april på "fastlandet", men hele 7 fugle fra **Totten**. Ikke siden 1987 er der så mange og sene observationer fra denne måned.

Foråret sidste er fra **Totten, Anholt** 6/4 1, 16/4 6 (MBT,AJE).

Første obs i efteråret 15/10 2 **Ballehage** (OL).

Trækobservationer: 30/10 1 SV **Albæk Enge** (PLA), 21/11 1 N+1 S **Fornæs** (HLL).

Værlinge

Flokke > 20: 23/1 50 **Vestrup-Tustrup** (JPA), 4/2 125 **Vestrup-Tustrup** (JPA), 19/2 29 rst **Hollandsbjerg** (ORY), 29/10 25 **Alrø** (SHØ), 17/12 32 **Hollandsbjerg** (ORY).

Total: 438 Antal indsendere: 18 Antal obs.: 39

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
74	175	31	7	0	0	0	0	0	48	64	39

Gulspurv (Emberiza citrinella) 18570

Siden 1992 har det indrapporterede totaltal ligget på over 2000, det højeste antal nogensinde.

Også i år er der observeret mange ynglepar, ialt 104 sikre og sandsynlige fra 19 lokaliteter, flest fra **Stubbe Sø** med 40 (PBP) og 9 **Astrup Mose** (MAN), 9 **Brattingsborg** (SDY). Desuden er der indberettet 32 syngende fugle fra 9 lokaliteter, flest i **Mejlgård Nederskov** med 16 (ECH) og **Tolløkke Skov** 5 (AJA).

Træk: 21/2 37 N **Kanehave Kanal** (SDY), 12/3 1 N **Østerhede** (SDY), 31/3 3 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 3/4 5 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC). Der er ingen trækobservationer fra efteråret.

Største flokke: 1/1 50 **Nørreådal** (JPA), 7/1 50 **Kalsemade** (TBR), 15/1 100 **Råby Kær** (LTP), 23/1 200 **Vestrup-Tustrup** (JPA), 6/2 100 **Sødringkær** (JPA), 13/3 140 **Søholt Skov** (PBP), 5/11 130 **Råby Kær** (JPA).

Total: 2076 Antal indsendere: 33 Antal obs.: 245

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
490	213	245	95	331	110	73	17	47	130	189	136

Hortulan (Emberiza hortulana) 18660

Fra **Totten, Anholt** er der som så ofte før melding om det største antal - nemlig ialt 10 observeret fra 6/5-27/5 (MBT,AJE).

Herudover er der observationer fra **Gjerrild Nordstrand**: 23/4 1 rst + 6/5 1 hø (RD) samt 8/5 1 **Kragemosen, Samsø** (SDY).

Rørspurv (Emberiza schoeniclus) 18770

Igen i år må der konstateres en nedgang i totalen, ligesom der ikke er mange trækobservationer.

Der er observeret 133 sikre og sandsynlige ynglepar fra 31 lokaliteter, de bedste yngle-lokaliteter (>5 par): **Astrup Mose** 9 (MAN), **Tjæreby Enge** 10 (JPA), **Gudenåparken** 10 (JPA), **Bjerregrav Mose** 10 (JPA), **Sølbjerg Sø** 11 (MAN), **Dronningborg Enge** 20 (JPA). Derudover er der rapporteret 49 syngende fugle fra ialt 24 lokaliteter, flest fra **Brabrand Sø** med 14 (TQA), **Mørke Kær** 4 (NNR) og **Kasted-Geding Mose** 4 (TQA).

Forårstræk: 13/3 3 N **Østerhede** (SDY), 21/3 2 N **Trekanten** (SDY), 31/3 23 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC), 1/4 1 Ø **Gjerrild Nordstrand** (HAC).

Efterårstræk: 24/9 10 SØ **Kalsenakke** (JLY), 1/10 7 SV **Splidholm** (TBR).

Flokke >20: 17/3 150 rst **Randers** (JPA), 27/6 22 **Fladbrø Enge** (LTP), 1/7 40 **Dronningborg** (JPA).

Vinterobs: **Kalsemade** 8/1 1, 15/1 1, 16/1 1, 17/2 1 (TBR), 30/1 1 rst **Sminge Sø** (CHØ), 22/12 1 **Møllegrund** (LTP).

Total: 1054 Antal indsendere: 30 Antal obs.: 261

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
4	1	296	139	203	83	176	5	59	87	0	1

Kornværling (*Miliaria calandra*) 18820

Året blev det bedste siden 1986 med over 2100 i total fra 64 lokaliteter.

På 7 lokaliteter er der observeret ialt 10 sikre og sandsynlige ynglepar, flest **Besser Made** 3 (SDY). Endvidere er der observeret 66 syngende fugle fra 21 lokaliteter, flest ved **Fornæs** med 21 (FR).

Som så ofte før er der ingen trækobservationer hverken forår eller efterår.

Største flokke: 3/1 100 **Nørreådal** (LTP), 15/1 110 **rst Storetørv** (AJA), 15/1 150 **rst Hulmade** (AJA), 4/2 300 **Vestrup-Tustrup** (LTP), 19/2 74 **Kolindsund** (AJA), 19/2 185 **rst Vinstrup** (AJA), 1/10 100 **Kolindsund** (ABL), 23/10 100 **Kolindsund** (JSI).

Total: 2150 Antal indsendere: 26 Antal obs.: 123

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC
538	794	151	554	64	37	24	46	3	362	67	10

Dyr

Dette afsnit er lånt fra GEJRFUGLEN nr. 1 1995 ifølge aftale med JTL.

Dyr i Århus amt 1994

Jørgen Terp Laursen

INDLEDNING.

Et nyt år er gået, og 1994 blev ingen undtagelse med hensyn til mange spændende fauna-oplevelser. Vejræssigt var året usædvanligt. Med den megen regn i foråret tegnede det til at blive et godt år for ikke mindst paddernes ynglemuligheder. Men den efterfølgende meget varme, tørre og solrige sommer vendte hurtigt billedet, så mange dyr led under manglende vand. Som helhed blev 1994 alligevel det mest nedbørsrige år i Meteorologisk Instituts historie.

Vi skal igen gøre opmærksom på de landsomfattende faunaundersøgelser. Det gælder "Atlasprojekt Danmarks Dagsommerfugle" (Entomologisk Forening m.fl.) og "Fuglenes Danmark" (Dansk Ornitologisk Forening).

Redaktionen takker iøvrigt for de mange indsendte observationer. Vi håber, at mange vil fortsætte med at gøre notater om vort dyreliv, og at vi her må bringe observationerne, det gælder også ældre fund. Man er velkommen til hele året at sende oplysninger til JTL tlf. 86-261296.

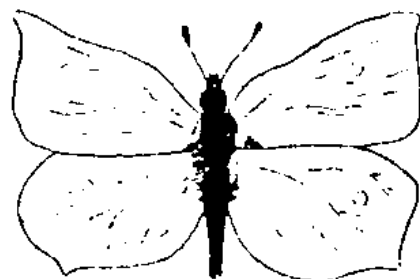
SOMMERFUGLE.

1994 bød på mindst 23 arter dagsommerfugle. Omend mange arter er oversete, er det alligevel det hidtil største sommerfugle-materiale, vi har modtaget.

Til tabel 1 skal tilføjes Storpletten Perlemorsommerfugl og Sandrandøje. Sidstnævnte art blev set i et antal over 100 d. 16.7. ved Øer. Årets største sjældenhed var en Søgekåbe iagttaget på Helgenæs. Den 30.3. blev der set Citronsommerfugl ved Silkeborg, hvilket er vor hidtil eneste martsobs. af

denne art. En Hvid Vipstjert gjorde iøvrigt forsøg på at gøre livet kort for Citronsommerfuglen. Samme dato blev årets første Nældens Takvinge set ved Moesgård. 40 Admiraler den 14.9. ved Julsø og 40-50 Sortåret Hvidvinger 20.6. på Frederiksdal Hede er pæne antal. I midten af juli blev der set mange Dukatsommerfugle således 19.7. over 15 i Hyllested Bjerge.

1994 vil blive husket for et usædvanligt stort antal Bredpander, der bl.a. kunne ses i blomster langs veje og i strandengsområder. Bredpander, hvoraf der forekommer 10 arter her i landet, er guldbrunne og ligner med deres kompakte udseende mest af alt natsværmer. Den 6.8. blev 800-1000 eks. set på især Ladden Dueurt (*Epilobium hirsutum*) og Lucerne (*Medicago sativa* L.) ved Fejrup Strand på Helgenæs. Samme sted noteredes 26.7. mindst 30 Lille Kålsommerfugle og ca. 25 Dagnåfugløjere. Foruden sommerfugle er Metalvinge og Sekspletten Kålsværmer angivet iagttaget flere steder på Syd-djursland.

Bredpander:
Stor bredpande
Hvidvinger:
Sortåret Hvidvinge
Kålsommerfugle:
Stor Kålsommerfugl
Lille Kålsommerfugl
Aurora
Høsommerfugl:
Citronsommerfugl
Takvinger:
Nældens Takvinge
Dagpåfugløj
Admiral
Tidseisommerfugl
Søgekåbe
Perlemorsommerfugle:
Markperlemorsommerfugl
Randøjer:
Græsrandøje
Okkergui Randøje
Skovrandøje
Busksommerfugle:
Grøn Busksommerfugl
Ildfugle:
Lille Ildfugl
Dukatsommerfugl
Blåfugle:
Skovblåfugl
Almindelig Blåfugl
Argus-Foranderlig Blåfugl

Tabel 1. Dagsommerfugle jagttaget i Århus amt 1994.

PADDER.

Indledningsvis bør nævnes, at obs. af padder fra Helgenæs ikke er med i nærværende behandling. Der skal knyttes enkelte bemærkninger til tabel 2. Som det klart fremgår, er materialet som helhed meget beskedent, og man bør afgjort vise større opmærksomhed for denne dyregruppe.

Årets første padde var formentligt en Lille Vandsalamander den 11.3. i Brabrand. Registreringerne af Løvfro er ikke uventet alle fra Moesgårdområdet. Løgfro blev ikke set i vandhullet ved Lyngsbæk i

Løvfro	6
Løgfro	7
Skrubtudse	13
Strandtudse	5
Grønbroget Tudse	1
Butsnudet Frø	8
Spidssnudet Frø	3
Grøn Frø	3
Stor Vandsalamander	2
Lille Vandsalamander	7

Tabel 2. Padder jagttaget i Århus amt 1994. Tallene angiver antal lokaliteter.

Dyr

1993, men glædeligvis i 1994. Her blev den 16.4. set 5-6 i selskab med Skrubtudse, Butsnudet Frø og Spidssnudet Frø - sidstnævnte med 44 individer. Om aftenen den 9.5. var vi nogle personer, der besøgte Norddjursland for at lytte efter Løgrør. Resultatet var fint, idet der samlet blev hørt ca. 20 individer fordelt på 6 vandhuller.

Grøn Frø klarer sig stadig meget dårligt uden for Helgenæs, hvor den i 1994 blev fundet på 3 lokaliteter - alle mellem Ebeltoft og Stubbe Sø. Ingen af vandhullerne huser tilsyneladende mere end 10 individer. Det er stærkt påkrævet, at få kortlagt paddernes og i særdeleshed Grøn Frøs forekomst på eksempelvis Østdjursland. Det gælder ikke mindst hvis Grøn Frøs fremtid i amtet skal sikres. Registreringerne skal følges op med primært biotoppleje og etablering af nye vandhuller.

Markfirben	29
Skovfirben	33
Stålorm	5
Hugorm	10
Sort Hugorm (farvevariant af Hugorm)	2
Snog	12

Tabel 3. Krybdyr iagttaget i Århus amt 1994. Tallene angiver antal individer.

KRYBDYR.

På baggrund af den varme sommer kunne man forvente flere obs. af krybdyr end det fremgår af tabel 3. Iagttagelser af Markfirben blev gjort de "sædvanlige" steder, bortset fra Elsegårde Strand, hvor et individ blev set d. 20.8. Der er få iagttagelser af Skovfirben, men fra Silkeborg Vesterskov nævnes: "set jævnlige på egnede steder". Stålorm er set 31.7. ved Vosnæs Pynt, hvor arten ikke tidligere er kendt fra. Snog er set såvel ved Tåstrup Sø som ved Skibby Å. Det er vel det nærmeste arten i dag findes ved Århus. En nøjagtig 100 cm lang Snog blev set 20.8. på stranden ved Holt på Helgenæs.

PATTEDYR.

De omkring 40 pattedyrarter, der er indsendt, skyldes, at der for første gang også er medtaget pattedyr registreret i ulegylp. Dertil kommer oplysninger om en del artsbestemte flagermus.

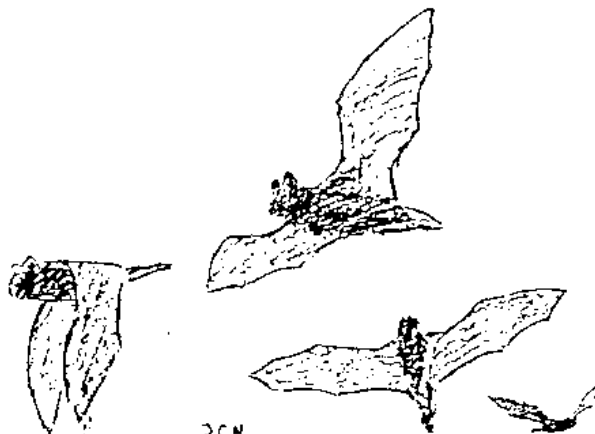
Noget overraskende topper Spættet Sæl artslisten i antal (tabel 4). Spidsmusarternes fordeling er, hvad der kunne forventes. Vandspidsmusen er fra Midtdjursland. Samtlige flagermusobs., bortset fra Skimmelflagermus, er gjort i forbindelse med et kasseprojekt ved Molslaboratoriet, Mols Bjerge. Langøret Flagermus kender tilsyneladende ikke til "at få ørerne i klemme", for 14.6. blev der obs. 26 individer i én flagermuskasse.

Før 1969 kendtes kun 2-3 obs. af Troldflagermus i Århus amt. Arten er imidlertid i de senere år set i stort antal på Mols. Her blev en koloni på ca. 60 dyr registreret 14.6. v.h.a. batdetektor. Der er stadig Skimmelflagermus i Århus. I 1994 blev arten hørt i Fredensgade, Universitetsparken, Langelandsgade, Hans Brogesgade og C.M. Mørchsgade. Specielt forekomsten af denne "Århus-art" har stor interesse at få kortlagt.

Egern synes fortsat i fremgang, hvilket det stigende antal indsendte individer indikerer. I de sidste 5 år har fordelingen været som følger: 1990 (34), 1991 (42), 1992 (97), 1993 (89) og 1994 (169).

Når vi ser bort fra fuglelivet, ved vi meget lidt om dyrelivet på Hjelm. Det er nu oplyst, at Hare er almindelig på øen. Men er der andre pattedyrarter på Hjelm?

I lighed med 1993 blev der også i 1994 set Ræv med skab på Djursland. Den 29.4. blev en Ravn set siddende på en død skab-ramt Ræv ved Nimtofte. I modsætning til hos Ræv har antal indsendte obs. af Grævling været stigende i perioden 1990-1994. Ved Tirstrup fik et par Grævlinger 3 unger. De boede et for arten så usædvanligt sted som i et læhegn. Odder er blot iagttaget på en lokalitet i Midtjylland og to på Djursland. For første gang i flere år har vi

Muldvarp	2
Dværgspidsmus	10
Almindelig Spidsmus	75
Vandspidsmus	1
Pindsvin	88
Vandflagermus	1?
Langøret Flagermus	27
Troldflagermus	60
Dværgflagermus	1
Sydflagermus	1
Skimmelflagermus	5
Brunflagermus	2-3
Hare	290
Egern	180
Rødmus	14
Mosegris	4
Sydmarkmus	40
Nordmarkmus (Markmus)	50
Dværgmus	8
Halsbåndmus	9
Skovmus	58
Brun Rotte	5
Husmus	28
Ræv	31
Grævling	15
Lækat	18
Brud	4
Ilder	5
Mink	3
Ødder	3
Skovmår	3

Husmår	13
Spættet Sæl	1001
Gråsæl	5
Vildsvin	1
Krondyr	13
Dådyr	10-12
Sika	2
Rådyr	797
Mufflon	set
Marsvin	48

Tabel 4. Pattedyr i Århus amt 1994.
Tallene angiver antal individer.

ingen obs. af arten fra Randersområdet. Det er vigtigt at følge Ødderens færden i amtet. Så send alt ind om arten!

Tre obs. af Skovmår er "normalt". Det er meget usædvanligt - og måske aldrig tidligere iagttaget i amtet (landet?) - at se en Skovmår med unge. Du kan læse nærmere om denne observation i Gejrfuglen (1:1995).

Det meget store antal Spættet Sæl skyldes helt givet en del gengangere. Fra Anholt er medtaget en obs. af 600 dyr offentliggjort i Århus Stiftstidende.

Alle obs. af Gråsæl er fra Anholt, hvor årets største antal, der var 4, blev set 31.5. Vi er meget interesseret i alle obs. af dyr fra Anholt, det gælder såvel padder, krybdyr som pattedyr.

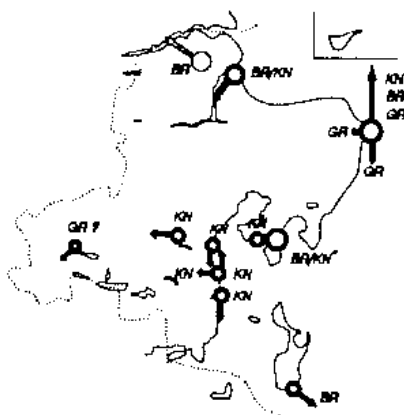
Flere indsendere har berettet, at de i 1994 så flere Rådyr med to lam end normalt. Årsagerne hertil må ikke alene tilskrives vejrforholdene, men også, og nok snarere den decimerede rævebestand. Rådyr har tilsyneladende en vis forkærlighed for Majs. De to største flokke i 1994 blev således set i majsmarker i Kalsemade-området fordelt med 55 d. 21.11. og 84 d. 26.12.

Marsvin blev set i største antal 24.9. med 20 individer i farvandet mellem Hou og Tunø.

Den 11.2. fik nogle drenge i Haurum ved Hammel en slem forskrækkelse. Bedst som de dyrkede idræt på en sportsplads, blev de angrebet af en Vildsvineso. Ingen kom alvorligt til skade bortset fra Vildsvinet, der blev skudt af en lokal jæger. Ingen ville iøvrigt kendes ved Vildsvinet (Kilde: Århus Stiftstidende).

Rettelser/Litteratur**Rettelser til FUGLE I ÅRHUS 1993:**

Side 13: **Figur 3** mangler
øverste del.

Figur 3. "Århundredes" gåsetræk som det kunne opleves over Østjylland den 28/9 1993. BR: Bramgåss, KN: Knortegås, GR: Grågåss.

Side 31: **Fjeldvåge**

Sommerobs. ^{4/6} ~~4/4~~ 1 Sigkær, Feldballe (JPL.) skal være **Hvæpsevåge**.

Side 54: **Sortterne**

19/5 2 Tranemosen, Samsø (LEB).

LITTERATUR

- Brøgger-Jensen, S. 1994: Beskyttelse af den Sorte Storks yngleskove i Letland. DOFT 88 nr.4: 153-154.
 FUGLE 3/94: Siden Sidst.
 FUGLE 4/94: Siden Sidst.
 FUGLE 1/95: DOF-NYT.
 Gylling-Jørgensen, O. 1992: Sjældne fugle i Århus Amt 1858-1991. Søravnen 1/92, s.20-22.
 Gylling-Jørgensen, O. 1992: Sjældne fugle i Århus Amt 1858-1991 (2). Søravnen 2/92, s.17-20.
 Meltofte, H 1993: Vadefugletrækket gennem Danmark. DOFT 87, nr. 1-2.
 Meltofte, H. & J. Fjeldsø 1989: Fuglene i Danmark. Bind 1. Gyldendal.
 Nørsgaard, H. 1994: Jagtfalk i Århus! Søravnen 4/94, s.18-19.
 Olsen, K.M. 1992: Danmarks ynglefugle - en oversigt. DOF.
-

INDEX - numre henviser til sidetal.

- Aftenfalk 34
 Agerhøne 36
 Alk 59
 Alkefugl sp 59
 Alike 90
 Alm. Kjøve 52
 Alm Ryle 43
 Alm. Skarv 9
 Atlingand 22
 Blæder 63
 Bjergand 24
 Bjergirisk 96
 Bjerglærke 66
 Bjergvipstjert 70
 Blandingskrage 91
 Blisgås 15
 Blisshøne 37
 Blå kærhøg 31
 Blåhals 74
 Blåmejse 86
 Bogfinke 93
 Bogfinke/Kvækerf. 93
 Bomlærke se Kornværting
 Bramgås 17
 Broget fluesnapper 84
 Brushane 44
 Bynkefugl 75
 Bysvale 67
 Canadagås 17
 Damklire 50
 Digesvale 66
 Dobbeltbekkasin 45
 Dompap 98
 Drosselrørsanger 80
 Duchøg 31
 Dværgfalk 34
 Dværggås 15
 Dværgmåge 53
 Dværgryle 43
 Dværgterne 58
 Ederfugl 24
 Engpiber 68
 Engsnarre 36
 Enkeltbekkasin 45
 Fasan 36
 Fiskehejre 10
 Fiskeørn 33
 Fjeldvåge 32
 Fjordterne 57
 Fjord/Havterne 57
 Flodsanger 78
 Fløjlsand 26
 Fuglekonge 83
 Gransanger 82
 Gravand 19
 Græshoppesanger 78
 Grønbenet Rørhøne 37
 Grønirisk 94
 Grønsisken 95
 Grønspætte 64
 Grå Fluesnapper 83
 Gråand 21
 Grågås 15
 Gråkrage 91
 Gråmåge 55
 Gråsisken 96
 Gråspurv 93
 Gråstr.Lappedykker 7
 Gul vipstjert 69
 Gulbug 80
 Gulirisk 94
 Gulspurv 99
 Gærdesanger 80
 Gærdesmutte 72
 Gøg 61
 Halemejse 85
 Havesanger 81
 Havlit 25
 Havtern 57
 Havørn 30
 Hedeheg 31
 Hede lærke 65
 Hjejle 40
 Hortulan 99
 Huldue 60
 Husrødstjert 74
 Husskade 89
 Hvepsevåge 29
 Hvid stork 11
 Hvid vipstjert 70
 Hvidklire 50
 Hvidnæbbet Lom 6
 Hvidsisken 96
 Hvinand 26
 Hærfugl 63
 Hættemåge 53
 Høgesanger 80
 Isfugl 63
 Islandsk Ryle 42
 Islom 6
 Isabellatornskade 67
 Jagtfalk 34
 Jagt/Vandrefalk 34
 Jernspurv 72
 Kanadagås se Canadagås
 Karmindompap 97
 Kernebider 98
 Kirkeugle 62
 Kjøve sp. 52
 Klyde 38
 Knarand 20
 Knopsvane 13
 Kongeørn 33
 Kornværting 100
 Kortnæb. Gås 15
 Korttået Træløber 87
 Krikand 20
 Krumnæb. Ryle 43
 Kvækerfinke 94
 Kærløber 44
 Kærsanger 79
 Landsvale 67
 Laplandsværting 98
 Lille Flagspætte 64
 Lille Fluesnapper 84
 Lille Kobbersneppe 46
 Lille Kjøve 52
 Lille Korsnæb 97
 Lille Lappedykker 6
 Lille Præstekrave 39
 Lille Regnspeve 47
 Lille Skallesluger 26
 Lom sp. 6
 Lomvie 59
 Lunde 60
 Lysbuget knortegås 17
 Lærkefalk 34
 Løvsanger 83
 Mallemuk 8
 Mandarinand 23
 Markpiber 68
 Mellemkjøve 52
 Misteldrossel 78
 Mosehornugle 62
 Mudderklire 51
 Munk 81
 Mursejler 63
 Musvit 86
 Musvåge 32
 Mørkb. Knortegås 18
 Natravn 62
 Nattergal 73
 Natugle 62
 Nordisk Lappedykker 8
 Nordl. Gul vipstjert 69
 Nøddekrige 90

- Odinshane 51
 Pibeand 19
 Pibesvane 13
 Pirol 88
 Plettet Rørvagtel 36
 Pomeransfugl 40
 Pungmejse 87
 Ravn 92
 Ride 56
 Ringdrossel 76
 Ringdue 60
 Rovterne 56
 Rustand 19
 Rød glente 30
 Rødben 49
 Rødhals 72
 Rødr. Tornskade 88
 Rødstjert 74
 Rødstrubet Lom 5
 Rødstrubet Piber 69
 Rødt. Fuglekonge 83
 Rørdrum 10
 Rørhøg 30
 Rørsanger 79
 Rørspurv 99
 Råge 90
 Sandløber 42
 Sandterne 56
 Sangdrossel 77
 Sanglærke 65
 Sangsvane 14
 Savisanger 79
 Sildemåge 54
 Silkehale 70
 Silkehejre 10
 Sivsanger 79
 Sjagger 76
 Skarv 9
 Skeand 22
 Skestork 12
 Skovhomugle 62
 Skovpiber 68
 Skovsanger 82
 Skovskade 89
 Skovsneppe 45
 Skovspurv 93
 Skråpe sp. 84
 Skægmejse 84
 Skarpiber 69
 Slørugle 62
 Smålom 5
 Snespurv 98
 Sodef. Skråpe 9
 Solsort 76
 Sort Glente 29
 Sorth. Måge 52
 Sort Ibis 12
 Sort Stork 11
 Sortand 25
 Sortgrå Ryle 43
 Sorth. Lappedykker 8
 Sortklire 48
 Sortkrage 91
 Sortmejse 85
 Sortryg. Hvid Vip. 70
 Sortspætte 64
 Sortst. Bynkefugl 75
 Sortstrubet Lom 5
 Sortterne 58
 Spidsand 21
 Splitterne 56
 Spurvehøg 31
 Spætmejse 87
 Stenpikker 72
 Stenvender 51
 Stillits 94
 Stor Flagspætte 64
 Stor Hornugle 62
 Stor Kobbersneppe 46
 Stor Korsnæb 97
 Stor Præstekrave 39
 Stor Regnspøve 47
 Stor Skallesluger 27
 Stor Tornskade 88
 Storkjove 52
 Storlom 6
 Stormmåge 53
 Strandhejle 41
 Strandskade 38
 Stær 92
 Sule 9
 Sumpmejse 85
 Svaleklire 50
 Svarlbag 55
 Sædgås 15
 Søkonge 60
 Sølvmåge 55
 Taffeland 23
 Tejst 59
 Temminck Ryle 43
 Tinksmed 50
 Topmejse 85
 Toplærke 64
 Toppet Lappedykker 6
 Toppet Skallesluger 27
 Topskarv 10
 Tomirisk 95
 Tomsanger 80
 Trane 37
 Tredækker 45
 Troldand 23
 Træløber 87
 Turteldue 61
 Tyrkerdue 61
 Tårnfalk 33
 Vagtel 36
 Vandredrossel 78
 Vandrefalk 35
 Vandrikse 36
 Vandstær 71
 Vendeals 63
 Vibe 41
 Vindrossel 77
 Østlig Musvåge 32
 Østlig Turteldue 61

FORKORTELSER

Forkortelser anvendt i rapporten:

pull = pullus, dvs fra klækning til opnåelse af flyveevne.

juv = juvenil, dvs fra første rigtige fjerdragt til gennem kropsfjærfældning opnået første vinterdragt.

imm = immature, dvs ikke-ynglende fugle fra første vinterdragt til kønsmodenhed.

subad = subadult, dvs en ynglende fugl, der endnu ikke har opnået fuldt udfarvet voksdragt. De store måger f.eks. kan yngle med brune fjer i dragten.

ad = adult, dvs kønsmoden fugl i fuldstændig voksdragt.

1K, 2K osv = alder i kalenderår. En fugl er i sit 1. kalenderår fra klækningen til førstkomne nytår, derefter i 2. kalenderår hele næste år osv. Se også DOFT 74 årg. 1980 s. 89, om aldersangivelser i foreningens publikationer.

vdr = vinterdragt

h = hørt

ret = returtræk **rmk** = ringmærket

sdr = sommerdragt

trk el. **T** = trækkende

rst el. **R** = rastende

odr = overgangsd.

trkf = trækforsøg

fou el. **F** = fouragerende

sy = syngende

indtrk = indtrk. **ex** = exemplarer

plt = plantage

o = over

obs = observation

medd =

meddelt

slb = slambede dvs. afvandingsbassiner for slam, oppumpet fra sø- eller fjordbund.

N, Ø, S, V, SV, NNØ osv. = trækretning mod det pågældende verdenshjørne.

pri = primo, dvs dagene fra d. 1. til d. 10 i måneden.

med = medio, dvs. dagene fra d. 11 til d. 20. i måneden.

ult = ultimo, dvs. dagene fra d. 21 til d. 31 i månedene.

Bemærk at vi ikke anvender punktum efter ovennævnte forkortelser, da dette ville medføre for mange prikker i rapporten.

MEDARBEJDERE VED RAPPORTEN

Torben Quist Andersen, Trepkasgade 10, 2. sal, 8000 Århus C (Natravn-Skrigefugle-Spætter og Sangere, Fluesnapperer).

Jørgen S. Christensen, Hedemannsgade 3 st. 8000 Århus C (Strandskade-Vibe, Alkefugle).

Henning Ettrup, Udgården 6, Lading, 8471 Sabro (Gæs-Svaner, Svømmeænder, Sanglærke, Stær, redaktion, lay-out, figurer).

Carsten Høeg, Neptunvej 38 H, st., 8270 Højbjerg (Lommer, Kjøver, Terner).

Ole Jensen, Torshøjvænget 54, Kolt, 8361 Hasselager (Dykænder).

Lars P. Johansson, Balevej 10, Ommestrup, 8544 Mørke (Indtastning).

Johnny Kahlert, Januarvej 7, 8210 Århus V (Ugler, vejr).

Jens Kirkeby, Oksevejen 16, 8680 Ry (Lappedykkere).

Peter Lange, Jeksenvej 108, 8464 Galten (Skarv, Hejre, Høns, Ryler, Måger, Svaler-Vipstjerter, Drosler, Mejsler, Korsnæb-Komværting, korrektur, database).

Arne Bo Larsen, Axel Munchsvej 67, 8550 Ryomgård (Rovfugle).

Jørgen Terp Laursen, Engdalsvej 81B, 8220 Brabrand (Pattedyr, Krybdyr, Padder).

Jørgen Lodberg, Egge Alle 124, 8600 Silkeborg (Gråspurv-Hvidsissen).

Anders H. Madsen, Bispevej 37P, 8260 Viby J (Traner, Duer, Gøg).

Jørgen Pagter, Vailøvej 4, 8900 Randers (Silkehale-Smådrokler, Tornskader, Pirol).

Jørn Pedersen, Paludan-Müllersvej 215, 8200 Århus N (Brushane-Thorsbane).

Birger Rasmussen, Nørreådalsvej 6, Venning, 8900 Randers (Stormfugle, Skarv, Storke, Hejre, Lærker).

TIL NOTATER

BIDRAGYDERE TIL FUGLE I ÅRHUS AMT 1994

Sorteret alfabetisk efter første bogstav i initial. For bosiddende i Århus nævnes intet bynavn. (F) foran navnet angiver, at vedkommende har bidraget via materiale indsendt til projekt Fuglenes Danmark (Atlasundersøgelsen) i Århus amt. Dette materiale er stillet til rådighed for lokalrapporten af projektets koordinatorene i Århus amt. Øvrige bidragydere har indsendt materiale direkte til rapportgruppen.

ABL	Arne Bo Larsen, Ryomgård	HYD	Henriette Yde, Skanderborg
AHM	Anders H. Madsen, Stavtrup	IBG	Inge B. Gudnitz, Ikast
AJA	Allan Janniche, Viby J	IKL	Inger Klit, Århus N
AJE	Arve Jensen, Helsinge	IZN	(F) Ivan Zink-Nielsen, Højbjerg
ALJ	(F)Anna-Lise Jørgensen, Dalbyover	JBA	Jørgen Ballegård, Bryrup
AMT	Århus amt, Natur og Miljø via JKI	JBJ	(F) Jenny Brask Jøns, Grenå
ANJ	(F) Anders Jensen, Vårum	JCN	Jahner C. Nielsen, Silkeborg
ASC	(F) Albert Schmidt, Frøstrup	JDK	Jan Drachmann Kristensen, Mundelstrup
ASJ	Allan Skovgård Jensen, Randers	JES	Jørn Eskildsen, Søvind
ATH	(F) Agnar Thulesen, Vrads	JFO	(F) Jens Foged, Hadsten
BEH	Bent Hansen, Viby J	JGR	Jens Gregersen, Vorsø
BGO	Bjarne Golles, Brabrand	JHA	(F) John Hansen, Mårslet
BHO	(F) Bjørn Holmskjold, Skivholme	JHN	(F) John & Tobias Hansen, Fruering
BJS	(F) Bjarne Sørensen, Grenå	JJS	Jørgen Juul Sørensen, Risskov
BKR	(F) Benny Kristensen, Randers	JKI	Jens Kirkeby, Ry
BLA	(F) Berit Lanther, Hadsten	JLA	Jørgen Ladegård, Højbjerg
BRA	Birger Rasmussen, Venning	JLO	Jørgen Lodberg, Silkeborg
BRS	(F) Bo Ryge Sørensen, Silkeborg	JLY	Jørn Lykkegård
CBR	(F) Carsten Bruun, Samsø	JMI	(F) Jens Mikkelsen, Ebeltoft
CEL	(F) Claus Elkjær, Stevnstrup	JNK	Jesper Nelby Kristiansen, Odense V
CHJ	(F) Christian Jensen, Tåstrup	JOK	Johnny Kahlert, Brabrand
CHØ	Carsten Høeg, Hammel	JPA	Jørgen Pagter, Randers
CHL	Christian Lange	JPE	(F) Jørgen Pedersen, Århus
CMO(F)	Carsten Monsrud, Ebeltoft	JPL	Jens Peter Lomholt, Feldballe
CO	Carsten Olsen, Haderslev	JRP	Jens Ryge Petersen, Esbjerg
COM(F)	Claus Ole Madsen, Sall	JSP	Jens S. Pedersen, Hadsten
CRP	Christian Ring Petersen, Århus V	JTL	Jørgen Terp Laursen, Brabrand
CSE	(F) Chris Seaton, Skanderborg	JW	Jesper Windeløv
CSS	Carsten S. Sørensen, Hobro	JWF	(F) Jette W. Frederiksen, Vrads
DMU	Danmarks Miljøundersøgelser, Kalø	JYP	(F) Jytte Pedersen, Udbyhøj
DOF	Turreferater m.m. DOF	JØP	Jørn Pedersen
EAJ	(F) Erik Anders Jensen, Silkeborg	KDA	(F) Knud Dalsgård, Glesborg
EBO	Else Brask Ovesen, Skejby	KIH	Kirsten Hedin, Støvringgård
ECH	Erik Christensen, Ørum Djurs	KJE	(F) Kurt Jensen, Fjellerup
EJJ	Else Juul Jensen, Brabrand	KMU(F)	Kasper Munch, Risskov
ELS	(F) Else Sørensen, Sem	KQJ	Kasper Quist Jensen, Horsens
ENI	(F) Erik Nielsen, Randers	KW	Kurt Willumsen, Uldum
EPR	Esther & Preben Ranch, Kastbjerg	LA	Lars Abrahamsen, Vorsø
ERH	(F) Ernst Hjøllund, Silkeborg	LB	Lars Borup, Brabrand
ERP	(F) Erik Pedersen, Risskov	LBR	(F) Lars Erik Brauner, Silkeborg
FAJ	Finn A. Jensen	LEB	Leif Brauer, Skodsborg
FF	Finn Frandsen	LKA	(F) Lars Kaas, Hvolbæk
FFA	Flemming Falk, Floes	LLH	Lars C. Lund Hansen, Gram
FHE	(F) Finn Herrik, Tranbjerg	LM	Lars Mogensen, Århus
FLU	Flemming Lundberg, Viby J	LPE	(F) Lars Pedersen, Randers
FNI	Flemming Nielsen, Århus N	LPJ	Lars P. Johansson, Ommestrup
FR	Frits Rost, Århus V	LRO	(F) Leif Rosendal, Lystrup
FSI	(F) Felipe Siverio, Them	LSK	(F) Lars Sand Kirk, Grenå
FUT	(F) Flemming Utenthal, Kolind	LTP	Lars Tom-Petersen, Randers
GJ	Gruppe af Gjerrild-observatører via HAC	LUR	(F) Lars Ulrik Rasmussen, Foldby
GGU	Georg Guldvang, Silkeborg	MBA	Mogens Bang, Århus
HAC	Hans Christophersen, Skørping	MBT	Maj-Britt Thygesen, Helsinge
HDE	(F) Helge Dethlefsen, Århus	MCH	Morten Christensen
HET	Henning Ettrup, Lading	MD	Mark Desholm, Møllerup
HLL	Henning Lykke Larsen, Risskov	MEN	(F) Max Nitschke, København
HLY	Henning Lyrum, Brabrand	MHA(F)	Mark Hammond, Århus
HP	Hans Pinstrup, Horsens	MLY	(F) Mogens Lykkegård, Terp
HRI	(F) Hans Ripka, Hornslet	MOH(F)	Mogens Hansen, Tåstrup
HSK	Hans Skov, Randers (DOF's storkegruppe)	MST	Mogens Stoustrup, Hedeskov

- NEE (F) Niels Ejby Ernst, Hjortshøj
 NH Niels Hannow, Søvind
 NJH (F) Niels J. Have, Vrads
 NJL Niels Jørgen Larsen, Ørum pr.Tjele
 NNR Niels J. & Nina Relsted, Risskov
 NNØ (F) Anne Nørlem, Skanderborg
 NWR Nick Wrigley, Risskov
 OBV (F) Ole Bøgh Vinther, Århus
 OCH (F) Ole Christiansen, Skanderborg
 OEH (F) Ole Emil Hansen, Spentrup
 OFR (F) Ole Frederiksen, Ålsrode
 OGJ Ole Gylling Jørgensen, Malling
 OJE Ole Jensen, Kolt
 OL Ole Lilleør, Brabrand
 ORY (F) Ole Rygård, Uggeluse
 PBP P.B.Petersen, Grenå
 PC Preben Clausen, Århus
 PEH (F) Peter Hjorth, Risskov
 PEØ (F) Poul Erik Østergård, Beder
 PGA (F) Poul Ganer, Aiken
 PGH (F) Per G. Henriksen, Brabrand
 PHJ Peter Hjeds, Mundelstrup
 PJA (F) Poul Højbjerg Jacobsen, Grenå
 PLA Peter Lange, Stjer Bakker
 PNI Peter Nielsen, Hinnerup
 PST (F) Peter Styrbæk, Ålum
 RD Rolf Danielsen, Risskov
 SBA (F) Svend B. Andersen, Tebbestrup
 SCH (F) Steen Christensen, Skødstrup
 SDY Svend Dybkjær, København NV
 SEB (F) Steffen Ellebæk Pedersen, Århus V
 SEL Svend Erik Lauritzen, Birkerød
 SHØ Søren Højager, Mundelstrup
 SKI (F) Lars Skipper, Århus
 SMJ Svend Møller Jensen, Søften
 SMU (F) Søren Munch, Risskov
 SOT Svenning Ottesen, Skanderborg
 SP Stefan Pihl, Rønne
 SPO (F) Steen Poulsen, Randers
 SSK Søren Skriver, Stavtrup
 SSI Siden Sidst (FUGLE) og "fra felten"
 Sørvæn
 TBA Thorsten Balsby, Risskov
 TBR Thorkild Brandt, Gyllingnæs
 THE (F) Thorbjørn Herrik, Amstrup
 TNI Torben Nielsen, Hadsund
 TQA Torben Quist Andersen, Århus
 UGC (F) Ulla & Gunnar Christensen, Glesborg
 VCV (F) Vita & Chr. Velling, Grenå
 VFR (F) Verner Frandsen, Nimtofte
 VIR (F) Virupskolen via Henning Andersen
 VKJ (F) Villy Kjeldsen, Ry
 VOL Vivi Olesen, Randers
 ØBF Turreferater og Naturlint i GEJRFUGLEN,
 medlemsblad for Østjysk Biologisk Forening

